

57-10301
7-10301
6.2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน
ในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

เกรียงไกร รุกขชาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

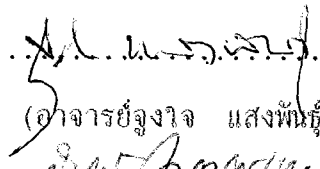
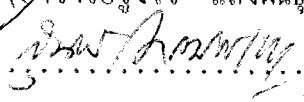
มีนาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

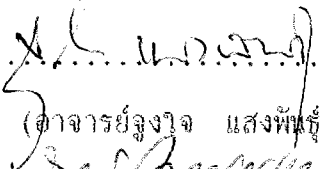
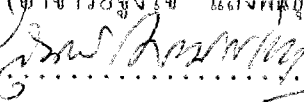
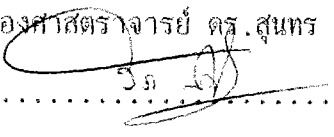
176 2541

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน
(อาจารย์สูงใจ แสงพันธุ์)
.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(อาจารย์สูงใจ แสงพันธุ์)
.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)
.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 12 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีโดยได้รับความแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากอาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตนบรรเทา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ปาริมาทย์ จันทร์เรือง หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเดิมบางนางบวช และอาจารย์บุญธรรม เสือสกุล ที่ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในเรื่องเครื่องมือการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี และหัวหน้าการประถมศึกษาในอำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอคอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ ช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคุณณัส สังข์คร ที่ได้ช่วยเหลือในการพิมพ์งานวิจัยอย่างดี ท้าให้ปริญญานิพนธ์มีรูปแบบที่สวยงาม และขอขอบคุณอาจารย์พัชรา ศิริพงษ์โรจน์ อาจารย์รัตนา พงษ์พันธุ์งาม คุณณัณนา รักสกุล คุณประพิศ นพประชา คุณณิณิจ เกตุแก้ว และอาจารย์เอี่ยม ช่อมณี ที่ช่วยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์มาตลอดจนสำเร็จลงได้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าความดีที่พึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ และผู้เกี่ยวข้องงานการศึกษาวิจัยครั้งนี้

เกรียงไกร รุกขชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	8
ตัวแปรที่ศึกษา	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การพัฒนาชนบท	13
ความหมายของการพัฒนาชนบท	13
ความสำคัญของการพัฒนาชนบท	14
การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท	15
ความหมาย	16
แนวคิดในการจัดโรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชนบท ..	16
กระบวนการดำเนินงานการนำโรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางในการ พัฒนาชุมชนเขตชนบท	17
โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท	19
ความเป็นมา	19
วัตถุประสงค์	21

ขั้นตอนการดำเนินงาน	21
ขั้นตอนการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ	22
วัตถุประสงค์ในการให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา	22
กิจกรรมสนองวัตถุประสงค์ของโครงการ	23
สภาพทั่วไปและสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี	34
โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท จังหวัดสุพรรณบุรี	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
งานวิจัยในประเทศ	47
งานวิจัยในต่างประเทศ	48
สมมติฐานของการวิจัย	50
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	54
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59

5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	161
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	161
	รูปแบบของการวิจัย	162
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	162
	เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้า	162
	ตัวแปรสำหรับการศึกษาค้นคว้า	164
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	165
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	165
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	166
	การวิเคราะห์ข้อมูล	166
	สรุปผลการวิจัย	166
	อภิปรายผล	177
	ข้อเสนอแนะ	207
	บรรณานุกรม	209
	ภาคผนวก	216
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	229

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กิจกรรมที่เด่นของโรงเรียน สังกัด สบอ.ในจังหวัดสุพรรณบุรี	41
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามอำเภอ	53
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามสถานภาพ	60
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติ กิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทโดยรวมและเป็น รายด้าน	62
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติ กิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช.โดยรวมเป็นรายด้านและรายข้อ .	64
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช.โดยรวมและเป็น รายข้อ	72
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการที่มีต่อ การปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช.โดยรวมและเป็นรายข้อ	80
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการ ปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช.โดยรวมและเป็นรายข้อ ..	88
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการ โรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดย รวมและเป็นรายด้านและรายข้อ	96

10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวม รายด้าน และเป็นรายชื่อ	104
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการที่มีต่อ การปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ	111
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการ ปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ ..	119
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการ โรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดย รวมและเป็นรายด้านและรายชื่อ	127
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และ ประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนานาเขตชนบท โดยรวมและเป็นรายด้าน	135
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และ ประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวม รายด้าน และรายชื่อ	137
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และ ประธานกรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการจัดให้มีวันตลาดนัด ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย	147
17	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน	148
18	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการของท้องถิ่น	150

19	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน	152
20	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น	154
21	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ	155
22	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน	156
23	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงานตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ	158
24	ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น	159

ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวก รวดเร็ว และได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว

รัฐบาลเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาชนบทให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) รัฐบาลมุ่งแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาชนบทเขตล่าง เนื่องจากพบสาเหตุของปัญหาที่เกี่ยวกับความขาดแคลน โรคภัยไข้เจ็บ และความรู้ รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนงานโครงการที่จะดำเนินการพัฒนา โดยให้ 4 กระทรวงหลัก ซึ่งได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในการพัฒนาชนบทยึดเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล วัตถุประสงค์หลักคือ ต้องการให้ประชาชนในชนบทซึ่งประสบปัญหาความยากจน ขาดแคลนอาหาร ยารักษาโรค การรับบริการจากแพทย์ การคมนาคมไม่สะดวก ขาดความปลอดภัยในชีวิต ขาดโอกาสที่เรียนรู้พัฒนาอาชีพ จำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาดังกล่าวมีจำนวนมากกว่าคนในชุมชนเขตเมือง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จัดปัญหาความเจ็บป่วย ความยากจน ความไม่รู้ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาพื้นฐานในชนบทที่ควรได้รับการแก้ไขโดยรีบด่วน (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2533 : 1)

ในปี พ.ศ. 2526 กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้รับผิดชอบดำเนินการสำคัญ 2 โครงการ คือ โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน ซึ่งได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบ และโครงการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาชนบทยากจนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยกำหนดกรอบนโยบายในการพัฒนาชนบทไว้ 4 ประการ คือ พัฒนาคณะให้มีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ พัฒนาคณะให้มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาคณะให้มีความรู้ในการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์ และพัฒนาคณะให้มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชนบท รู้จักใช้ รู้จักบำรุงรักษาถาวรวัตถุและสาธารณสมบัติให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2529 : 9)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) เป็นกรมหนึ่งที่มีคณะกรรมการบริหารที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีโรงเรียนกระจายไปทั่วทุกตำบลในประเทศประมาณ 31,505 โรงเรียน และมีครูโรงเรียนประถมศึกษาประมาณ 363,386 คน ซึ่งครูเหล่านี้มีความรู้พื้นฐานพอ

ที่จะช่วยพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบทที่ยากจนได้เป็นอย่างดี หากได้มีการสนับสนุนส่งเสริมในด้านการสร้างเสริมประสบการณ์ที่จำเป็นให้แก่ครูเหล่านี้พอสมควรแล้ว เชื่อว่าครูโรงเรียนประถมศึกษาจะสามารถช่วยพัฒนาชุมชนในเขตชนบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 1)

โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท มีชื่อย่อว่า โครงการ กศ.พช. เป็นแผนงาน เพื่อพัฒนาชนบทของกระทรวงศึกษาธิการ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย โครงการนี้เป็นโครงการเร่งรัดคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาในชนบททั่วประเทศ ในการให้บริการความรู้พื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่ชนบทที่ขาดโอกาสและด้อยการศึกษาเป็นอันดับแรก เพื่อพัฒนาคนให้สามารถช่วยตนเองได้ โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและให้ความร่วมมือกับกรม กระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทภายในขอบเขตหน้าที่ของโรงเรียน เริ่มดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย 38 จังหวัด ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ กำหนดจำนวนโรงเรียนเข้าโครงการปีละ 300 โรงเรียน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ได้ขยายพื้นที่เป้าหมายเป็น 72 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร และเพิ่มจำนวนโรงเรียนเข้าโครงการเป็นปีละ 1,500 โรงเรียน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ได้ขยายเพิ่มจำนวนโรงเรียนเข้าโครงการเป็นปีละ 3,500 โรงเรียน การดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทไว้ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำ ด้านการให้การศึกษากับประชาชน ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 14)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้เข้าโครงการ กศ.พช.นี้ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 ในเขตพื้นที่อำเภอเป้าหมาย 10 อำเภอ จนถึงปี 2534 รวมจำนวนโรงเรียนที่เข้าโครงการ 78 โรงเรียน และในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) ได้มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการอีก 347 โรงเรียน รวมโรงเรียนตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปี 2539 จำนวน 425 โรงเรียน ครูผู้ดำเนินการ 5,063 คน

ในการประชุมสัมมนาศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ระดับจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 5-9 กันยายน 2537 ณ โรงแรมแม่ฮ่องสอนริเวอร์ไซด์ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้มีข้อสรุปกล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท มีความกังวลใจเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มาก ต้องขวนขวายหางบประมาณจากหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะภาคเอกชน เช่น สโมสรโรตารี บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ มาช่วย จึงเห็นว่ารัฐควรยื่นมือเข้าไปช่วยโรงเรียนโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทให้มากขึ้น และต่อเนื่องไปไม่ทอดทิ้ง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 35 - 38) และจากการรายงานผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ 2539 พบว่า การย้ายผู้บริหารบางโรงเรียน ผู้บริหารไม่ได้ผ่านการอบรม จึงทำให้ไม่รู้หลักการทำงานของโครงการ บางโรงเรียนที่เข้าโครงการในระยะหลังเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เด็กมีจำนวนน้อย ภูมิบัติกิจกรรมคนหนึ่ง ๆ มีหลายกิจกรรม งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนน้อยและล่าช้า งบประมาณครุภัณฑ์ถูกตัด ทำให้โรงเรียนทำงานไม่คล่องตัว จึงไม่สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ได้ทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 26 - 27)

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาพบอุปสรรคคือ โรงเรียนภูมิบัติกิจกรรมไม่ครบตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ซึ่งสรุปปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ๆ ของการดำเนินงานโครงการ กศ.พช.ไว้ 4 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. 2539(ก) : 16 - 18)

1. ด้านงบประมาณ

- 1.1 งบประมาณในการอบรมล่าช้า ทำให้การดำเนินงานอื่น ๆ พลอล่าช้าไปด้วย
- 1.2 ค่าครุภัณฑ์บางอย่างไม่ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ต้องขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานบางอย่างจึงล่าช้าออกไปอีก บางอย่างยังไม่ได้ดำเนินการซื้อให้ทันกับความต้องการของโรงเรียน
- 1.3 เงินจัดซื้อเครื่องมือฝึกวิชาชีพ จัดให้แก่มหาวิทยาลัย นานไปซื้อครุภัณฑ์ไม่ได้
- 1.4 งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ กศ.พช. ของโรงเรียน จัดให้เฉพาะปีแรกเข้าโครงการ ไม่มีงบต่อเนื่องทำให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ จำเป็นต้องซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

2. ด้านบุคลากร

- 2.1 บุคลากรไม่เข้าใจแนวคิดของโครงการ กศ.พช.
- 2.2 บุคลากรของโรงเรียนไม่ได้เข้ารับการอบรมทุกคน ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน จึงไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร
- 2.3 บุคลากรของโรงเรียนมีน้อยและอยู่ไกลโรงเรียน ทำงานได้ไม่เต็มที่
- 2.4 บุคลากรของโรงเรียนขาดความรู้ด้านวิชาชีพ ทำให้การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร
- 2.5 บุคลากรที่รับผิดชอบงานในระดับอำเภอและระดับจังหวัด ไม่เข้าใจบทบาทของตนเองเกี่ยวกับงานโครงการ กศ.พช. ทำให้การประสานงานกับหน่วยงานอื่นยังไม่ดีเท่าที่ควร
- 2.6 การโยกย้ายผู้บริหาร ระเบียบวิธีการที่เข้ารับการอบรม ทำให้ปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง

3. ด้านสื่อและเครื่องมืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ

- 3.1 ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานทุกระดับ เช่น เครื่องฉายสไลด์ กล้องถ่ายรูป ฯลฯ

3.2 ขาดเอกสารแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน คู่มือระบบบริหารงาน การพัฒนาชนบท วารสารเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทของศูนย์ประสานงานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ ข่าวการพัฒนาชนบท ฯลฯ

4. ด้านอื่น ๆ

4.1 การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ดีเท่าที่ควร การดำเนินงานของโรงเรียนจึงยังไม่คล่องตัว

4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร เพราะครูยังไม่เข้าใจหลักการ จุดประสงค์โครงสร้าง และการประเมินผล

จากการประเมินผลของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การจัดกิจกรรมเพื่อสนองวัตถุประสงค์ใน 8 ด้านของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในหลายด้าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เพื่อให้ทราบว่าโรงเรียนในโครงการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีการจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด โดยการสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ที่ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าประถมศึกษาอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผน วางโครงการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม และเกิดผลดียิ่งขึ้น อันจะเกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน และชุมชนชนบทต่อไป เป็นการสนองนโยบายการพัฒนาชนบทของรัฐบาลด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในตอนนี้จะกล่าวถึงขอบเขตของเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2540 ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน คือ

- 1.1 การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.2 การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น
- 1.3 การพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน
- 1.4 การรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น
- 1.5 การให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ
- 1.6 การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน
- 1.7 การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ

และอาชีพ

1.8 การปรับปรุงให้โรงเรียนเป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังต่อไปนี้

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภออู่ทอง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ รวม 10 อำเภอ จำนวน 5,706 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่เข้าในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหาร 118 คน หัวหน้าโครงการ 118 คน ครูผู้สอน 118 คน และประธานกรรมการโรงเรียน 118 คน รวมเป็น 472 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น

- 3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
- 3.1.2 หัวหน้าโครงการ
- 3.1.3 ครูผู้สอน
- 3.1.4 ประธานกรรมการโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตาม

วัตถุประสงค์ 8 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.2.2 การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น
- 3.2.3 การพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน
- 3.2.4 การรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น
- 3.2.5 การให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ
- 3.2.6 การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในชุมชน

3.2.7 การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการ

ด้านวิชาการและอาชีพ

3.2.8 การปรับปรุงให้โรงเรียนเป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ

ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท หมายถึง แผนการดำเนินงานปรับปรุงคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านในเขตชนบทในความรับผิดชอบของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

2. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี 10 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภออู่ทอง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ

3. ความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อกระบวนการการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท และเป็นกิจกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเสนอแนะ อันเป็นการสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ 8 ด้าน คือ

3.1 ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กเรียนได้ศึกษาหรือปฏิบัติ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม ซึ่งได้แก่ กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมการรักษาความสะอาด กิจกรรมการจัดอาหารกลางวัน กิจกรรมวันกตัญญูทวดทวด กิจกรรมการออมทรัพย์ กิจกรรมการถนอมอาหาร กิจกรรมฝึกสมาธิ กิจกรรมการอนุรักษ์วรรณคดีไทย และกิจกรรมส่งเสริมรักอ่าน

3.2 ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้ครู ประชาชน และนักเรียน ได้มีบทบาทในการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งกิจกรรมเสนอแนะ ได้แก่ การสำรวจข้อมูลวันพบปะก่อนเปิดหรือปิดภาคเรียน วันเยี่ยมบ้าน และวันอำลาโรงเรียน

3.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้ผู้คลานท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยการพึ่งตนเองด้วยความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง กิจกรรมเสนอแนะคือ การพัฒนาที่อยู่อาศัย กิจกรรมการส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน กิจกรรมประชาร่วมใจ กิจกรรมจัดทำป้ายคำขวัญและคติพจน์ และกิจกรรมการปลูกสวนรุกขชาติท้องถิ่น

3.4 ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น กิจกรรมเสนอแนะเพื่อสนองวัตถุประสงค์ คือ การคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น กิจกรรมการจัดกลุ่มนักเรียน ตัวอย่าง กิจกรรมบุคคลตัวอย่างในชุมชน และกิจกรรมยกย่องคนดี

3.5 ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชน หมายถึง กิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตเพื่อให้เกิดการสมดุลในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ด้วยกันเองในสังคม และการใช้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างรู้คุณค่า เข้าใจปัญหา และการป้องกันแก้ไขด้วยความรู้ตามหลักเหตุผลทางวิชาการ เพื่อพัฒนาชุมชนตนเอง พึ่งตนเองเป็นหลัก กิจกรรมเสนอแนะ คือ การทบทวนผลทางวิชาการ การสาธิตการเลี้ยงสัตว์ การจัดวันตลาดนัด การทำปุ๋ยหมัก และการส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น

3.6 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร หมายถึง การจัดกิจกรรมที่รวบรวมข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ การจัดศูนย์บริการข่าวสาร การจัดตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ การจัดหนังสือหรือวารสาร และการจัดบริการหนังสือพิมพ์

3.7 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน หมายถึงการจัดกิจกรรมโดยโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและความร่วมมือกับหน่วยงาน ในการทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ประชาชน กิจกรรมเสนอแนะเพื่อสนองวัตถุประสงค์ คือ การจัดศูนย์วิชาการชุมชน การบริการสุขภาพอนามัย การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียน การบริการด้านวิชาชีพ การจัดกองทุนสวัสดิการ การอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา และผู้ปกครองเยี่ยมโรงเรียน

3.8 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลป

วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น หมายถึง การทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางและแกนนำในการจัดกิจกรรมการกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น กิจกรรมเสนอแนะเพื่อสนองวัตถุประสงค์ คือ กิจกรรมนันทนาการ กีฬาสัมพันธ์ การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน วันสำคัญของท้องถิ่น การบริการชุมชน วันถวายพระพร และกิจกรรมทางศาสนา

4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

5. หัวหน้าโครงการ หมายถึง ครูอาจารย์ผู้ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

6. ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี และเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรม

7. ประธานกรรมการโรงเรียน หมายถึง ผู้ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าคณะจากคณะกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

8. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง หน่วยงานราชการระดับจังหวัดที่ดูแลรับผิดชอบกิจกรรมเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ชนบทเป็นส่วนประกอบอันสำคัญยิ่งของประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นชนบท และประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ร้อยละ 80 เป็นชาวชนบทที่กระจายอยู่ทั่วไปทุกภูมิภาค การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าจะละเลยชนบทไม่ได้ ปัญหาสำคัญยิ่งของกลุ่มบุคคลชาวชนบทมีหลายประการที่ทาให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาสรุปได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปัญหาความยากจน กลุ่มปัญหารอคอยใช้เงิน และกลุ่มปัญหาการขาดความรู้ สภาพปัญหา คือ ถูกเอารัดเอาเปรียบ ขาดความรู้ เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 10 - 12) การแก้ปัญหาของชนบทจะบรรลุผลสำเร็จด้วยดีย่อมต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ "การศึกษา" เพราะการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมส่วนรวม การศึกษาไม่เพียงแต่จะฝึกฝนกำลังคนเพื่อความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม พัฒนาการทางการเมือง และความก้าวหน้าทางสังคมเท่านั้น แต่จะสร้างพื้นฐานทางสังคมเพื่อสร้างเสริมค่านิยม ทักษะ และสิ่งสูงใจ ตลอดจนความรู้ความสามารถต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของประเทศ (สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2529 : 1)

การศึกษาเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนามากที่สุด ดังพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่พระราชทานแก่ครูใหญ่โรงเรียน และนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2518 ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ความตอนหนึ่งว่า การศึกษา เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท กิจกรรมสนองวัตถุประสงค์ของโครงการสภาพทั่วไปและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสุพรรณบุรี โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

การพัฒนาชนบท

ในตอนนี้จะกล่าวถึง ความหมายของการพัฒนาชนบทและความสำคัญของการพัฒนาชนบทดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการพัฒนาชนบท ความหมายของการพัฒนาชนบทที่ธนาคารโลกให้คำจำกัดความไว้คือ "การพัฒนาชนบท หมายถึง ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นเพื่อปรับปรุงวิถีชีวิตของกลุ่มบุคคลยากจนในชนบท ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และหมายความรวมถึงการกระจายผลพวงและประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาให้ถึงมือกลุ่มคนที่ยากจนที่สุดในชนบท กลุ่มบุคคลดังกล่าวรวมทั้งชาวนาที่มีที่ดินทำกินน้อย ผู้เช่านา และผู้ที่ไม่มียี่ที่ดินทำกิน" (ธวัช มกรพงศ์. 2537 : 5 ; อ้างอิงมาจาก David and Chaudhri. 1983 : 12)

การพัฒนาชนบท เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและองค์การสังคมอย่างต่อเนื่องทางด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้เป็นสิ่งที่จูงใจ ความเป็นไปได้ทางการผลิตและให้บริการแก่ประชาชน อันจะทำให้ประชาชนในชนบทมีระดับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความรู้และทักษะสูงขึ้นกว่าเดิม การพัฒนาจะปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคม ซึ่งจะช่วยให้ดำรงไว้ซึ่ง

ความเจริญก้าวหน้าในชนบทตามเป้าหมายที่ประชาชนช่วยกันกำหนดไว้ (บุญเหลือ บุนพามาลา. 2531 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Lowermilk and Laitos. 1981 : 688 - 702)

การพัฒนาชนบท หมายถึง การปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้ น้อยที่อาศัยอยู่ในชนบท และเป็นกระบวนการที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตนเอง (บุญทัน สุขกลาง. 2534 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Lele. 1976 : 20)

การพัฒนาชนบท หมายถึง การมุ่งพัฒนาหรือส่งเสริมประชาชนในชนบทซึ่งเป็นประชาชน ส่วนใหญ่ของประเทศให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามแผนที่กำหนดไว้ (บุญเหลือ บุนพามาลา. 2531 : 9 ; อ้างอิงมาจาก วิรัช เตียหงสกุล. 2529 : 6)

ดังนั้น การพัฒนาชนบท จึงหมายถึง กระบวนการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม แก่กลุ่มบุคคลในชนบทบนพื้นฐานของความยุติธรรม การ กระจายรายได้ที่เป็นธรรม เป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องให้ประชาชนในชนบทมีความสามารถ และมั่นใจในการพึ่งตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรในชุมชนของ ตนทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำรงชีวิตที่ถูกต้องตามความเหมาะสม มีความเจริญทางศึกษาที่ พึงปรารถนา ก่อความสงบสุขในชุมชน และส่งผลถึงชาติโดยรวม

2. ความสำคัญของการพัฒนาชนบท ชนบทนอกจากจะเป็นที่รวมของเกษตรกรซึ่งเป็น คนส่วนใหญ่ของประเทศแล้ว ยังเป็นแหล่งผลิตและเป็นตลาดรองรับการขยายตัวของความเจริญ เติบโตในภาคเศรษฐกิจสาขาอื่น ด้วยเหตุนี้ชนบทจึงเป็นรากฐานแห่งความเจริญและความมั่นคง ของชาติ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนบท จึงเป็นปัญหาที่มีผลกระทบโยงไปถึงทุกส่วนของสังคม

การพัฒนาชนบทเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมากในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว จึงประสบอุปสรรคและข้อขัดข้องทำให้ไม่สามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ลุ่ส่วงลงได้โดยง่าย (สุเมธ ตันติเวชกุล. 2538 : 203)

การพัฒนาชนบทเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ดังพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานแก่คณะผู้บริหารเร่งรัดพัฒนาชนบทระดับผู้ว่าราชการ จังหวัด ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2512 ความตอนหนึ่งว่า

"...การพัฒนาชนบทเป็นงานที่สำคัญ เป็นงานที่ยาก เป็นงานที่ต้องทำให้ได้ ด้วยความสามารถ ด้วยความฉลาด คือ ทั้งเฉลียว ทั้งฉลาด ทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ มิได้มุ่งที่จะหากินด้วยวิธีการใด ๆ ใครอยากหากินขอให้ลาออกจากตำแหน่ง ไปทำการค้าดีกว่า เพราะว่าทำผิดพลาดไปแล้ว บ้านเมืองเราล่มจม และเมื่อบ้านเมืองเราล่มจมแล้ว เราก็จะอยู่ไม่ได้ ก็เท่ากับเสียหมดทุกอย่าง..."

(คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 7)

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) มีคำปราศรัยเรื่อง แนวนโยบายแห่งชาติ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2525 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ความตอนหนึ่งว่า ...การช่วยกันปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนจำนวนมากนั้น เป็นเรื่องสำคัญที่สุดของประเทศ ถ้าหากเราสามารถแก้ปัญหานี้ได้ ผมเชื่อว่าเราจะแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้ทั้งหมด... (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 1)

การพัฒนาชนบทจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำเพราะเป็นรากฐานแห่งความเจริญและความมั่นคงของชาติ เนื่องจากชนบทเป็นส่วนใหญ่ของประเทศ เมื่อพัฒนาชนบทได้สำเร็จนั้นหมายถึง ประเทศจะพัฒนาก้าวหน้าไปด้วย ซึ่งเป็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทที่ต้องดำเนินการโดยทั่วถึง และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเพื่อคนทั้งมวล (Education for All) อีกทั้งสิ่งทั้งหลายรอบตัวในชนบททั้งมวลต้องเพื่อการศึกษา (All for Education) บนพื้นฐานของความเป็นธรรม สันติภาพ สันติสุขจะบังเกิดขึ้น

การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท

ในตอนนี้จะกล่าวถึง ความหมาย และแนวคิดในการจัดโรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชนบท และกระบวนการดำเนินงานการใช้โรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนเขตชนบท

1. ความหมาย การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท หมายถึง การจัดโรงเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นและให้มีผลต่อการที่นักเรียนและบุคลากรในชุมชนจะสามารถนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติงาน ตลอดจนเจตคติที่ดีไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม โดยโรงเรียนเป็นศูนย์กลางงานการระดมทรัพยากรและองค์กรทั้งหลายที่เกี่ยวข้องไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 7)

การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทจึงเป็นการรวมเอาหน้าที่การสอนประชาชนและการให้บริการชุมชนเข้าด้วยกัน แล้วจัดให้ประสานสัมพันธ์กันไปกับการศึกษาระบบโรงเรียนให้เกิดเป็นการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งปลูกฝังให้ทุกคนรู้จักคิด พึ่งตนเอง ศึกษาด้วยตนเอง (เจดน์ รอดกล. 2535 : 12 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานโครงการพิเศษ. 2525 : 11)

สรุปได้ว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และทักษะเจตคติในทางวิชาการ เศรษฐกิจ สุขภาพอนามัยที่มีคุณค่าแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ความรู้ ความคิด มาพัฒนาปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง พัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ทอดทิ้งในการแก้ปัญหาของตนเองและชุมชน โดยพึ่งตนเองได้ เน้นไปที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ อันจะก่อความสงบสุขให้ชุมชนและประเทศชาติในส่วนรวมต่อไป

2. แนวคิดในการจัดโรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชนบท เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษามีกระจายอยู่ทั่วประเทศทุกตำบลนับเป็นสถาบันของรัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและชนบทมากที่สุด มีบุคลากรและสถานที่สามารถจะพัฒนาชนบทได้อย่างดีและทั่วถึง ถ้าได้ใช้เป็นศูนย์กลางประสานงาน การพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ อีกด้วยก็จะได้ประโยชน์มหาศาล ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้เสนอหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดโรงเรียนประถมศึกษา เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชนบทไว้หลายท่านดังนี้

ซีรวัฒน์ นิเจนตร (2528 : 116 - 117) กล่าวว่า โดยทั่วไปโรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาได้สองแนวทาง ได้แก่

1. บทบาททางอ้อม โดยให้นักเรียนเป็นสื่อกลางระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยเด็กนักเรียนจะนำความรู้ ความคิด และทัศนคติต่าง ๆ จากโรงเรียนไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองของตน

2. บทบาททางตรง โดยการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ให้นักเรียนและประชาชนทั่วไปมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างทั่วถึง ทั้งกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมที่สนองต่อความต้องการของชุมชน และติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อจัดบริการความรู้แก่ประชาชน

นอกจากนี้ โรงเรียนในชนบทไม่ว่าโรงเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาควรกระทำให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรปรากฏเป็นจริงและร่วมจัดปัญหาของชาวชนบท โดยร่วมมือพัฒนาชนบทในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ช่วยเหลือชุมชนในชนบทให้ได้รับประโยชน์จากโรงเรียนด้วย เมื่อเป็นอย่างนี้โรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาชนบท 3 ประการด้วยกัน คือ สอนและอบรมนักเรียน สอนประชาชน และบริการชุมชน (วาริรัตน์ เกิดผล. 2536 : 8 - 9 ; อ้างอิงมาจาก ค้วนขาวหนู. 2526 : 41 - 42)

3. กระบวนการดำเนินงานการใช้โรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนเขตชนบท เมื่อผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอ โรงเรียน ทราบว่าคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) ได้พิจารณาตามข้อมูลจากระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เรียบร้อยแล้ว ว่า โรงเรียนประถมศึกษาใดได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนในเขตนั้น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาระดับจังหวัด อำเภอ โรงเรียน จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 23 - 26)

3.1 สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการศึกษา
กรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน นักเรียน ฯลฯ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาชุมชนของตน แบ่งภารกิจที่จะต้องดำเนินการคือ การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาชุมชนในเขตบริการของโรงเรียน การสำรวจดังกล่าว รวมถึงการสำรวจทรัพยากรที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย เช่น สถานที่ สิ่งของคน ฯลฯ

เมื่อได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลแล้ว โรงเรียนจะต้องนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาจัดทำแผน โครงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน กิจกรรมเสริม ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นเพื่อให้การเรียนการสอน กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการนั้น ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ

3.2 รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ จัดการประชุม อบรม สัมมนา ผู้นำชุมชนในพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้เข้าใจการดำเนินงานตามโครงการ และขอความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนตามความถนัด ความสนใจ เพื่อให้โรงเรียนสามารถพึ่งตนเองได้ การดำเนินงานดังกล่าวนี้ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทด้วย

3.3 จัดทำแผนและโครงการ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สืบค้น มารวบรวมให้เป็นระบบ แล้วดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ จัดทำแผนงาน โครงการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยใช้กระบวนการทางการศึกษาคือ โรงเรียน ครู วัสดุ อุปกรณ์การศึกษาที่มี หรือต้องจัดให้มีเพื่อสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ในชุมชนให้หมดไป ในการจัดวางแผน/โครงการเพื่อการพัฒนาดังกล่าวนั้น โรงเรียนต้องตระหนักอยู่เสมอว่าโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของการปรับปรุงและพัฒนา ดังนั้นโรงเรียนจึงมีภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาดำเนินการเรียนการสอน ปรับปรุงวิชา แผนการสอน อุปกรณ์การสอน การประเมินผลการเรียนให้สนองตอบวัตถุประสงค์ในการเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาชุมชน การจัดทำแผน/โครงการ โรงเรียนจะต้องพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ

กำลังบุคคล ทั้งกำลังคนในโรงเรียนและกำลังคนนอกโรงเรียน ได้แก่ บุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถ และพร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อพัฒนาชุมชน รวมทั้งทรัพยากรอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งประเภทวัสดุ และสิ่งของ เพื่อสามารถยืมหรือขอบริจาคเพื่อการดำเนินงาน

3.4 กำหนดระยะเวลา วิธีปฏิบัติในการทำงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาที่ชุมชนประสบ อาจรวมถึงการดำเนินงานในระยะสั้น ระยะยาว โดยการนำทรัพยากรต่าง ๆ ผสมผสานกับวิธีการใหม่ ๆ และให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเองร่วมกับโรงเรียนให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิธีการซึ่งกันและกัน

ในการปฏิบัติเพื่อการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาชุมชนนั้น โรงเรียนจะต้องพิจารณากิจกรรมในหลักสูตรแต่ละรายกลุ่มวิชา จัดการเรียนการสอน กิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนยังเกิดผลดีต่อทั้งนักเรียนคือได้เรียนโดยการกระทำ และการกระทำนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะนำไปปฏิบัติในชุมชน กระจาย เผยแพร่สู่ชุมชน ช่วยให้คุณภาพชีวิตของผู้เรียนและชุมชนดีขึ้น

ดังนั้นโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งชุมชนได้คัดเลือกให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนของเขานั้น ผู้บริหารโรงเรียนทุก ๆ ระดับ ตั้งแต่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการการศึกษา จะต้องร่วมกันปฏิบัติงานสนองตอบความต้องการของชุมชน โดยการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

3.5 การดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงาน การดำเนินงานตามขั้นตอนนี้ ควรมีการปฏิบัติอย่างมีระบบ หลักการ และวิธีการที่ถูกต้องสม่ำเสมอ ควรมีการสร้างแบบประเมิน ติดตาม นิเทศ ผลการดำเนินงาน และมีการติดตาม นิเทศ ตั้งแต่ระยะต้นของการทำงาน กล่าวคือ ตั้งแต่การสำรวจปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การดำเนินการ

ในการประเมินผลนั้น แม้ว่าการจัดการศึกษาไม่สามารถจะประเมินผลสัมฤทธิ์ในระยะสั้นได้ แต่ในระยะสั้น ๆ ควรประเมินผลที่คาดว่าจะเกิดในระยะสั้นและประเมินผลระยะยาว สำหรับผลที่คาดว่าจะเกิดหรือได้รับในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานสำหรับโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทนั้น ผู้ประเมินต้องไม่ลืมว่า ความคาดหวังของการดำเนินงานคือ ชุมชนได้รับการพัฒนา โดยใช้กระบวนการทางการศึกษา บุคลากร ทรัพยากร วิธีการจากศูนย์ดำเนินงานหรือโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน

โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

ในตอนนี้จะกล่าวถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน ขั้นตอนการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ และวัตถุประสงค์ในการให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาดังนี้

1. ความเป็นมา เป็นโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการที่สนองนโยบายการพัฒนาชนบทของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมาย เป็นการระดม

หน่วยงานคือโรงเรียนประถมศึกษาที่มีอยู่ทั่วไปทุกตำบลของประเทศที่ใกล้ชิดกับประชาชนชนบทมากที่สุด โดยเข้าบุคลากรคือครูประถม ซึ่งครูเหล่านี้มีความรู้พื้นฐานพอที่จะช่วยพัฒนาชุมชนหรือชนบทที่ยากจนได้เป็นอย่างดี หากได้มีการสนับสนุนส่งเสริมในด้านการเสริมประสบการณ์ที่จำเป็นให้แก่ครูเหล่านี้พอสมควร จะสามารถพัฒนาชุมชนในเขตชนบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2526-2529) ในการพัฒนาชนบทนี้ใช้ชื่อว่า โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท มีชื่อย่อว่า โครงการ กศ.พช. เน้นการให้โรงเรียนประถมศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและศูนย์กลางการประสานงานจากส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการช่วงแรกในพื้นที่เป้าหมายจำนวน 38 จังหวัด ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านเขตชนบทยากจน (กศ.พช.) ได้มีเป้าหมายให้โรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านพื้นที่เป้าหมายเข้าโครงการจำนวน 300 โรงเรียนต่อปี ตั้งแต่ปี 2526-2529 รวม 4 ปี จำนวน 1,200 โรงเรียน ใน 2,400 หมู่บ้าน จำนวนประชากรประมาณ 1,200,000 คน (ปีละ 300,000 คน) จะได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การสาธารณสุข และการปกครองให้มีคุณภาพสูงขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 2)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และต่อเนื่องถึงฉบับที่ 6 ของโครงการ กศ.พช. ได้ผลดี แต่เนื่องจากหมู่บ้านในเขตชนบทของประเทศมีอยู่จำนวนมาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถดำเนินการจัดโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาชนบทในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ผ่านมาได้เพียง 13,000 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 31,435 โรงเรียน จึงสมควรที่จะขยายโครงการนี้ต่อไปอีกในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 โดยกำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดที่ตั้งอยู่ในชนบททุกโรงเรียนจัดโรงเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาหมู่บ้านชนบทต่อไป โดยยึดนโยบายพัฒนาชนบทตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เป็นหลักโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) และคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 6)

2. วัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

2.1 เพื่อส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชนบทให้เป็นศูนย์ประสานงานบริการด้านการศึกษากับประชาชนในด้านวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

2.2 เร่งรัดคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาประชาชนให้รู้จักพึ่งตนเอง โดยประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่มีเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกัน

2.3 เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคมเพื่อคุณภาพชีวิตได้

2.4 เพื่อเตรียมนักเรียนที่จะไม่มีโอกาสศึกษาต่อให้มีความรู้ความสามารถด้านกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่นให้ครบวงจร และสามารถพึ่งตนเองได้ตามควร

2.5 เพื่อระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาชนบทที่ได้ผลดีมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาขั้นตอนการดำเนินการของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการนี้ และมีขั้นตอนการทำงาน 9 ขั้นตอน คือ

3.1 จัดทำและเสนอโครงการต่อเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2 ขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการจัดสรรงบประมาณประจำปี

3.3 จัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานและติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

3.4 จัดประชุมสัมมนาการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อสรุปการดำเนินงาน

3.5 ผูกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน

3.6 จัดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคนในชนบท

3.7 นิเทศติดตามผลและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.8 ผลิตสื่อสนับสนุนการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์โครงการ

3.9 ศึกษาวิเคราะห์ ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานในโครงการ

เพื่อนำข้อมูลใช้ในการวางแผนจัดทำโครงการในปีต่อไป

4. ขั้นตอนการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ มีขั้นตอนดังนี้

4.1 คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) เสนอชื่อโรงเรียนประถมศึกษาของหมู่บ้าน เพื่อให้สภาตำบลพิจารณาคัดเลือกโดยยึดหลักการโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่มีปัญหามากจัดลำดับก่อนหลังตามความส่ำห้ง และพิจารณาจัดทำเป็นแผนพัฒนาตำบลส่งให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.)

4.2 คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่จะเข้าโครงการแล้วจัดลำดับความสำคัญ จัดทำเป็นแผนพัฒนาระดับอำเภอ เสนอไปยังคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) ต่อไป

4.3 คณะอนุกรรมการพัฒนาจังหวัด (อกจ.) และผู้แทนกระทรวงประจาจังหวัด พิจารณาแผนพัฒนาชนบทระดับอำเภอ เสนอไปยังคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.)

4.4 เมื่อคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) อนุมัติแผนพัฒนาชนบทระดับจังหวัด แล้วให้จังหวัดแยกแผนส่งกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพิจารณาอนุมัติ

5. วัตถุประสงค์ในการทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา วัตถุประสงค์ในการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคนให้พึ่งตนเองได้ โดยผนึกกำลังกับส่วนราชการและองค์กรเอกชน มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 1 - 2)

5.1 ปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้

5.2 ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกันสามารถดำเนินการสำรวจสภาพ
ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาคนและทรัพยากรที่มี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น
ของชุมชนที่โรงเรียนรับผิดชอบ

5.3 เพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจให้เกิดความตระหนัก
และยอมรับความจำเป็นในการพัฒนาชุมชนโดยการพึ่งตนเอง

5.4 ให้รู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำให้ได้นักที่มีความซื่อสัตย์ เสียสละ และมี
คุณสมบัติของนักพัฒนาเพื่อจะได้ช่วยพัฒนาคนในหมู่บ้านโดยการทำเป็นตัวอย่าง

5.5 ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ที่เหมาะสมกับ
สภาพท้องถิ่น

5.6 ปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของคนในชุมชน

5.7 ปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนการ
บริการด้านวิชาการและอาชีพ เพื่อพัฒนาชนบท

5.8 ปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นศูนย์ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ
ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

กิจกรรมสนองวัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 8 ด้าน
โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านพื้นที่เป้าหมาย เป็นศูนย์กลางใน
การช่วยพัฒนาชุมชนในเขตชนบท โดยมีกิจกรรมในแต่ละด้านดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 57 - 214)

1. ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการ
พัฒนาตนเองและสังคมเพื่อคุณภาพชีวิตได้ มีกิจกรรมที่สนองวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน เป็นการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิกโดยรวมในโรงเรียน เพราะนักเรียนและประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และมองไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมสหกรณ์ ด้วยหลักการและเหตุผลที่จะให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระบบสหกรณ์ดีขึ้น และเป็นตัวอย่างที่จะกระตุ้นให้ประชาชนเกิดแนวคิดที่จะจัดสหกรณ์ร้านค้าขึ้นในชุมชน

1.2 กิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และดำรงชีวิตอย่างมีระบบรู้จักสิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยยึดหลักการและเหตุผลว่าการที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อตกลงของส่วนรวม เป็นการสร้างวินัยในตนเอง อันเป็นพื้นฐานของประชาธิปไตย เพื่อแก้ปัญหานักเรียนบางส่วนขาดการซื่อสัตย์และปฏิบัติจริงในการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี การคิดเป็น ทำเป็น การรู้จักใช้สิทธิหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ตามวิถีทางของประชาธิปไตย

1.3 กิจกรรมการรักษาความสะอาด เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรักษาความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า เครื่องใช้ส่วนตัว ที่อยู่อาศัย ทั้งที่โรงเรียนและบ้าน ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอจนเกิดสุขนิสัยที่ดี โดยมีหลักการและเหตุผลว่า การให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการรักษาความสะอาดของร่างกาย เสื้อผ้า เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัย อย่างสม่ำเสมอและถูกวิธี จะทำให้เกิดสุขนิสัยที่ดีติดตัวต่อไป เป็นการแก้ปัญหานักเรียนและผู้ปกครองที่ยังไม่เห็นความจำเป็นในการรักษาความสะอาดของร่างกาย เครื่องใช้ และที่อยู่อาศัย ไม่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และการปฏิบัติบางอย่างก็ยังไม่ถูกวิธี

1.4 กิจกรรมอาหารกลางวัน เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างถูกหลักโภชนาการเป็นประจำ โดยยึดหลักการและเหตุผลที่ว่า การให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีประโยชน์ และมีคุณค่าทางโภชนาการอย่างเพียงพอ ทำให้ร่างกายแข็งแรงและสามารถร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี เพื่อแก้ปัญหานักเรียนส่วนมากได้รับประทานอาหารไม่ถูกหลักโภชนาการ และบางคนไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน

1.5 กิจกรรมวันกตัญญูทเวที หมายถึง กิจกรรมในวันที่แสดงออกถึงความกตัญญูทเวทีของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันครู ฯลฯ โดยยึดหลักการและเหตุผลที่ว่า การปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรู้สึกและสำนึกในความเป็นผู้มี ความกตัญญูทเวทีก่อให้เกิดความผูกพันอย่างใกล้ชิดระหว่างบุคคลในครอบครัวและชุมชน เพื่อแก้ปัญหาในสังคมปัจจุบันที่มีปัญหาหลาย ๆ ด้าน ที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวและคนในชุมชนห่างเหินกัน คุณธรรมของคนลดน้อยลง ขาดความรับผิดชอบต่อน้ำที่ขาดความจงใจและตัวอย่างที่แสดงออกถึงความกตัญญูทเวที

1.6 กิจกรรมการออมทรัพย์ หมายถึง กิจกรรมที่นักเรียนสะสมทรัพย์จากรายได้และจากการประหยัดในการใช้จ่าย เพื่อนำไปฝากออมสินหรือซื้ออุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น โดยมีหลักการและเหตุผลที่ว่า การเก็บสะสมทรัพย์เพื่อเข้ายามจำเป็นเป็นการปลูกฝังให้รู้คุณค่าของการประหยัดซึ่งต้องฝึกปฏิบัติตั้งแต่เยาว์วัย

1.7 กิจกรรมการถนอมอาหาร หมายถึง วิธีเก็บและรักษาอาหารที่มีอยู่ภายในท้องถิ่นไว้รับประทานนอกฤดูกาลอย่างถูกหลักโภชนาการ เช่น หมักดอง กวน แช่อิ่ม ตากแห้ง โดยมีหลักการและเหตุผลที่ว่า การทำให้นักเรียนรู้จักวิธีถนอมอาหารไว้รับประทาน และจำหน่ายนอกฤดูกาลจะเป็นการประหยัดและเพิ่มทุนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว

1.8 กิจกรรมการฝึกสมาธิ หมายถึง การฝึกให้นักเรียนตั้งใจแน่วแน่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวในช่วงเวลาหนึ่ง จะทำให้จิตใจสงบและเกิดสมาธิในการเรียนและการทำงาน มีหลักการและเหตุผลว่าการฝึกสมาธิอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ จะทำให้มีจิตใจแน่วแน่และเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลตัดสินใจกระทำสิ่งใด ๆ ด้วยความรอบคอบ มีสติทั้งในการเรียนและการทำงาน

1.9 กิจกรรมการอนุรักษ์วรรณคดีไทย หมายถึง กิจกรรมที่นักเรียนแต่งคำประพันธ์และวาดภาพประกอบคำประพันธ์จากวรรณคดีที่เหมาะสมกับชั้นและวัย ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย มีหลักการและเหตุผลที่ว่า การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดความสนใจและซาบซึ้งในวรรณคดีไทย จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้รักภักดีในการช่วยกันรักษาเอกลักษณ์ของชาติ

1.10 กิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน หมายถึง กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้มากขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมีหลักการและเหตุผลที่ว่า การส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน จะช่วยให้นักเรียนมีความรอบรู้กว้างขวางและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อคุณภาพชีวิตมากขึ้น

2. ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เป็นกิจกรรมที่ให้ครู ประชาชน และนักเรียน ได้มีบทบาทในการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น มีกิจกรรมที่สนองวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 กิจกรรมการสำรวจข้อมูล หมายถึง การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ก่อนจะวางแผนจัดกิจกรรม โดยมีหลักการและเหตุผลว่า ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริงจะเป็นแนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคนและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

2.2 กิจกรรมวันพบปะก่อนเปิดหรือปิดภาคเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปัญหาต่าง ๆ ยึดหลักการและเหตุผลที่ว่า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้บริหาร จะส่งผลในการแก้ปัญหาและการปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 กิจกรรมวันเยี่ยมบ้าน คือ กิจกรรมที่ยึดหลักการการไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพบปะสนทนา และศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเหตุผลว่า การได้พบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับผู้ปกครองเสมอ ๆ จะช่วยให้ได้ข้อมูลในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2.4 กิจกรรมวันอาลาโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดในวันอาลาโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นการส่งมอบนักเรียนให้ผู้ปกครองมอบใบประกาศนียบัตรให้นักเรียนที่จบการศึกษา และนักเรียนกล่าวคำปฏิญาณตนเป็นการพบกันครั้งสุดท้ายก่อนออกจากโรงเรียน ยึดหลักการและเหตุผลว่า ในโอกาสที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จบการศึกษา โรงเรียนควรจะได้จัดงานวันอาลาโรงเรียนเพื่อจะได้เปิดโอกาสให้

นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ได้มีกิจกรรมร่วมกัน อันเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และนอกจากนั้นยังเป็นการสร้างความภาคภูมิใจในผลสำเร็จให้กับนักเรียนที่จบการศึกษาอีกด้วย

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น ให้มีความรู้ความเข้าใจให้เกิดความตระหนักและยอมรับความจำเป็นในการพัฒนาชุมชนโดยการพึ่งพาตนเอง มีกิจกรรมที่สนองวัตถุประสงค์ดังนี้

3.1 กิจกรรมพัฒนาบ้านเรา เป็นกิจกรรมพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยนักเรียนร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาที่อยู่อาศัยและสาธารณสมบัติให้สวยงามสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ มีหลักการและเหตุผลว่า งานบ้านเป็นแขนงงานหนึ่งของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน การที่นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มที่โรงเรียนแล้วนำาไปปฏิบัติที่บ้าน จะทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ขึ้น และเป็นการพัฒนาบ้านเรือนให้น่าอยู่น่าอาศัยด้วย

3.2 กิจกรรมการส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน เป็นการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนประสานงานกับสาธารณสุขและพัฒนาชุมชน ส่งเสริมให้มีการสร้างถังเก็บน้ำ กำจัดขยะและส่วนในหมู่บ้าน มีหลักการที่ยึดคือ ที่เก็บน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่กำจัดขยะ และส่วนที่ถูกสุขลักษณะ จะช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัยทั้งของส่วนบุคคล ครอบครัว และชุมชน

3.3 กิจกรรมวันประชาร่วมใจ เป็นกิจกรรมการจัดทำให้ชุมชนร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาท้องถิ่นด้วยความเต็มใจ ทั้งนี้มีเหตุผลว่า การพัฒนาประชาชนในชุมชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สำนึกในหน้าที่ และเห็นประโยชน์ในการร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาท้องถิ่น จะเป็นทางนำไปสู่การพัฒนาชนบทให้ได้ผล

3.4 กิจกรรมจัดทำป้ายคำขวัญและคติพจน์ มีความหมายเพื่อจัดหาและส่งเสริมให้มีป้ายคำขวัญเกี่ยวกับการพัฒนา ติดตั้งไว้ในที่สาธารณะหรือต้นไม้ริมทางเดิน ศาสนสถาน บริเวณบ้าน บริเวณโรงเรียน หรือในที่อันสมควร ใช้หลักการและเหตุผลที่ว่า คติพจน์ คำขวัญ และข้อคิดที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา หากพบเห็นอยู่เสมอ จะมีส่วนผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตาม

3.5 กิจกรรมการปลูกสวนรุกขชาติท้องถิ่น หมายถึง การปลูกพืชยืนต้นที่เป็นไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ผล เพื่อความร่มรื่น สวยงาม และเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ตนเองและชุมชน เป็นการฝึกให้นักเรียนรักต้นไม้ ธรรมชาติ ภูมิใจในผลงานของเขา ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มพูนรายได้แล้ว ยังเป็นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้และธรรมชาติอีกด้วย

4. ด้านคัดเลือกและพัฒนาผู้นำ ให้ได้ผู้นำที่มีความซื่อสัตย์ เสียสละ และมีคุณสมบัติของนักพัฒนา เพื่อจะได้ช่วยพัฒนาคนในหมู่บ้านโดยทำเป็นตัวอย่าง มีกิจกรรมเพื่อสนองวัตถุประสงค์ด้านนี้ ได้แก่

4.1 กิจกรรมการคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น เป็นการคัดเลือกและพัฒนาผู้นำในหมู่บ้านให้ได้ผู้นำที่มีอุดมการณ์ มีหลักการและเหตุผลคือ การคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นให้เป็นนักพัฒนาที่มีอุดมการณ์ มีความรู้ ความสามารถ คิดกว้าง มองไกล ใฝ่ดี และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน ย่อมจะเป็นแกนนำในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 กิจกรรมกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง หมายถึง การคัดเลือกกลุ่มนักเรียนที่กระทำความดี เสียสละเพื่อส่วนรวม บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ฯลฯ ให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนทั่วไป มีหลักการและเหตุผลคือ การยกย่องกลุ่มบุคคล (นักเรียน) ที่กระทำความดีให้ปรากฏย่อมเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้นักเรียนในโรงเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตาม

4.3 กิจกรรมบุคคลตัวอย่างในชุมชน คือ การคัดเลือกบุคคลในชุมชนที่มีความประพฤติและคุณธรรมความดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต มีหลักการและเหตุผลคือ การดำเนินชีวิตของนักเรียนและบุคคลในชุมชน ควรยึดถือแบบแผน การดำเนินชีวิตของผู้ที่มีความประพฤติและคุณธรรมความดีเป็นตัวอย่าง

4.4 กิจกรรมยกย่องคนดี โดยเชิญคนดีในสังคมมาพูดหรือแสดงผลงานของเขาให้นักเรียนทราบและพิจารณา เป็นแนวทางการปฏิบัติในการครองชีวิต โดยพยายามเชิญเฉพาะคนในหมู่บ้าน ในตำบล ซึ่งมีผลงานดีเด่นในด้านความประพฤติ การอาชีพ และอื่น ๆ โดยใช้หลักการและเหตุผลว่า การยกย่องคนดีให้ปรากฏเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน จะช่วยให้นักเรียนได้ตัวอย่างบุคคลไปพิจารณาและปฏิบัติได้ง่ายขึ้น ทั้งเป็นการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคนตามกรอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

5. ด้านให้การศึกษากับประชาชน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนในด้านอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีกิจกรรมเพื่อสนองวัตถุประสงค์ด้านนี้ ได้แก่

5.1 กิจกรรมการทําแปลงสาธิตการเกษตร เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจัดทําแปลงสาธิตการปลูกข้าว ถั่วลิสง พริก ยางพารา ฯลฯ ตามความต้องการของท้องถิ่นเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรในชุมชน โดยหลักการและเหตุผลว่า การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ กระบวนการ เพาะปลูกที่ถูกต้องวิธี จะช่วยผลผลิตให้กับเกษตรกรมากขึ้น

5.2 กิจกรรมการสาธิตการเลี้ยงสัตว์ เป็นการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่ถูกหลักวิชาการให้เป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรในชุมชน มีหลักการและเหตุผลคือ การเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้องวิธีจะช่วยลดต้นทุน เวลา และเพิ่มผลผลิต เพิ่มพูนรายได้ให้กับเกษตรกรมากขึ้น

5.3 กิจกรรมการจัดวันตลาดนัด เป็นการจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนและชุมชนในรายชิตธรรม เพื่อเพิ่มพูนรายได้และกระตุ้นให้ผู้ผลิตเกิดความรักในงานและอาชีพที่ทํายู่ ำใช้หลักการและเหตุผลคือ การให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการผลิต การจำหน่ายและการตลาด จะทำให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในงานที่ทํายู่และมีความรู้กว้างขวางขึ้น

5.4 กิจกรรมการทำนุ้ยหมัก จัดให้นักเรียน ครู และประชาชนในหมู่บ้านร่วมกันเก็บเศษขยะมูลฝอย เศษอาหาร มูลสัตว์เลี้ยง และวัชพืชมาทำนุ้ยหมัก โดยหลักการและเหตุผลที่พืชผักผลไม้ที่ได้รับการดูแลรักษาและใส่ปุ๋ยที่มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ จะเพิ่มผลผลิตมากขึ้น

5.5 กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะประกอบอาชีพที่แตกต่างกันไป ตามสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิประเทศ การส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น จะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นนั้น ๆ อาชีพท้องถิ่นนั้น อาจได้แก่ การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำของใช้จากเศษวัสดุต่าง ๆ การทอผ้าพื้นเมือง เป็นต้น หลักการและเหตุผลคือ การประกอบอาชีพของประชาชนในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ ควรได้รับการปรับปรุงส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริมประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่มสนใจ การจัดฝึกสอนอาชีพระยะสั้น การส่งเสริม และอนุรักษ์อาชีพในท้องถิ่น กิจกรรมเหล่านี้โรงเรียนอาจจัดขึ้นเองตามความพร้อม หรือประสานงานกับหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ และโครงการส่งเสริมอาชีพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาจัดให้โดยใช้สถานที่ที่โรงเรียนในการดำเนินการ

6. ด้านปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษา ให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน มีกิจกรรมสนองวัตถุประสงค์ในด้านนี้ ได้แก่

6.1 กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสาร โดยโรงเรียนจัดบริการข่าวสารให้กับครู ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในหมู่บ้าน ทั้งทางด้านการกระจายเสียง และสิ่งตีพิมพ์ โดยสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการเอง หลักการและเหตุผลคือ การเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ และเหตุการณ์ปัจจุบัน เป็นการฝึกทักษะด้านการใช้ภาษาไทยให้กับนักเรียนและยังเป็นการทำให้นักเรียน และประชาชนมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

6.2 กิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญ เป็นการรายงานข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญ โดยการเขียนหรือตัดข้อความมาประกอบแผนที่ และหรือรูปภาพในป้ายนิเทศหรือป้ายข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ หลักการและเหตุผลคือ การเรียนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ ถ้าได้มีแผนที่และหรือรูปภาพประกอบและมีการสรุปสาระสำคัญ ตลอดทั้งแนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน ก็จะช่วยให้ข่าวและเหตุการณ์นั้น ๆ มีคุณค่ามากขึ้น

6.3 กิจกรรมหนังสือพิมพ์กระดานดำ เป็นการให้นักเรียนช่วยกันเขียนข่าวและเหตุการณ์ และเสนอสิ่งซึ่งคนในชุมชนควรรับทราบ โดยเลือกจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญ มาช่วยกันเขียนในกระดานดำหรือป้ายเขียนข่าวและเหตุการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดไว้ให้ เพื่อให้ผู้ที่ผ่านไปมาได้อ่านและรับทราบ โดยมีหลักการและเหตุผลคือ โรงเรียนหลายแห่งมีกระดานดำและหรือป้ายนิเทศเพียงพอที่จะให้นักเรียนใช้เขียนบริการข่าว เหตุการณ์สำคัญต่อชุมชนได้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมทักษะภาษาไทย ศิลปศึกษา และเป็นการเสนอข่าวเหตุการณ์แบบประหยัดทั้งช่วยสนับสนุนการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือด้วย

6.4 กิจกรรมหนังสือพิมพ์แผ่นเดียว หมายถึง การจัดทําหนังสือพิมพ์แผ่นเดียว ด้วยกระดาษโรเนียวโดยการคัดเลือกข่าวเหตุการณ์สำคัญ ความรู้ซึ่งเป็นประโยชน์กับคนในชุมชน และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งควรจะได้ทำการศึกษาหาความรู้เอาไว้มาจัดพิมพ์เผยแพร่ให้ประชาชนในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยมีการวาดภาพประกอบบ้าง ใช้หลักการ และเหตุผลที่ว่า การให้บริการทางศูนย์บริการข่าวสาร เฉพาะเครื่องขยายเสียงและหรือหนังสือพิมพ์กระดานดำ อาจจะหมดวี่ถึงและไม่อาจเก็บเอาไว้ศึกษาทบทวนในโอกาสที่ต้องใช้ได้ทันที่ ดังนั้นหนังสือพิมพ์แผ่นเดียวก็จะช่วยแก้ปัญหานี้ให้ประชาชนในชนบทได้ไม่น้อย

7. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นศูนย์ประสานงานและบริการด้านวิชาการและอาชีพเพื่อพัฒนาชนบท มีกิจกรรมสนองวัตถุประสงค์ดังนี้

7.1 กิจกรรมศูนย์วิชาการชุมชนโดยจัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งวิชาการเพื่อให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิงในฐานะที่โรงเรียนเป็นแหล่งเดียวในหมู่บ้านที่รวบรวมความรู้สาขาต่าง ๆ ไว้ ถ้าได้หาวิธีให้นักเรียนและประชาชนได้ใช้บริการจากแหล่งความรู้นี้ ก็จะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุง สภาพความเป็นอยู่ของตนเองและสังคมให้ดีขึ้น

7.2 กิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัย โดยโรงเรียนจัดให้มีการตรวจแนะนำและบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนและประชาชนโดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีหลักการและเหตุผลที่ว่า การตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอนามัยเบื้องต้น และการใช้ยาสามัญประจำบ้านจะช่วยยให้ตนเอง ครอบครัว และบุคคลในชุมชน มีสุขภาพสมบูรณ์

7.3 กิจกรรมนิทรรศการแสดงผลงาน เป็นการจัดกิจกรรมโดยโรงเรียนเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และผลผลิตจากการฝึกปฏิบัติให้ชุมชนได้รู้เห็นและให้การสนับสนุนโดยหลักการและเหตุผลที่ว่า การสร้างเสริมประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม มีโอกาสปรับปรุงผลงานให้เป็นที่พอใจ และได้รับการสนับสนุนจากชุมชนทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน

7.4 กิจกรรมศูนย์ประสานงานฝึกวิชาชีพท้องถิ่น คือ โรงเรียนประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พัฒนาชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มสนใจฝึกฝนวิชาชีพให้แก่ นักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น ใช้หลักการให้นักเรียนและประชาชนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะในด้านวิชาชีพที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น จะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนและนักเรียนในชนบทมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

7.5 กิจกรรมกองทุนสวัสดิการ คือ กิจกรรมที่โรงเรียนกระตุ้นประสานงานและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นในหมู่บ้านโดยมีเหตุผลที่ว่า การมีกองทุนสวัสดิการเพื่อการลงทุนประกอบอาชีพขึ้นในหมู่บ้าน จะสร้างความมั่นใจและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในหมู่บ้านได้

7.6 กิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา หมายถึง ให้นักเรียนนำความรู้จากการอ่านไปเผยแพร่ให้ผู้ซึ่งขาดโอกาสในการศึกษาหาความรู้จากการอ่าน เช่น ชวนา ชาวไร่ ชาวสวน และกรรมกร ซึ่งอยู่ในท้องที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยยึดหลักการและเหตุผลดังนี้ การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น ควรจะได้มีการแบ่งปันบางสิ่งบางอย่างซึ่งควรแบ่งปันกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ซึ่งได้จากการอ่านสิ่งตีพิมพ์ทั้งหลายที่เชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้ซึ่งขาดโอกาสอ่านได้รับทราบและพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ในการปรับตัวเองเพื่อคุณภาพชีวิตได้ ทั้งช่วยให้เกิดความเห็นอกเห็นใจกัน และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

7.7 กิจกรรมผู้ปกครองเยี่ยมโรงเรียน หมายถึง การจัดงานวันผู้ปกครองเยี่ยมโรงเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง ผู้ปกครองจะได้เยี่ยมชมการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงชั้นเรียนและผลงานของนักเรียน มีหลักการและเหตุผลดังนี้ โรงเรียนประถมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในปัจจุบัน มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้มุ่งให้นักเรียนได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการดำรงชีวิต ดังนั้นถ้าได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมชมกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน จะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบ้านและโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนจะได้ให้การสนับสนุนโรงเรียนมากขึ้น

8. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นศูนย์ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น มีกิจกรรมที่สนองวัตถุประสงค์ดังนี้

8.1 กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง โรงเรียนสนับสนุนให้มีกิจกรรมนันทนาการทั้งในโรงเรียนและหมู่บ้าน เช่น ดนตรี ขี่ม้า ว่ายน้ำ ฟุตบอล และการเล่นพื้นเมือง มีหลักการและเหตุผลที่การเล่นดนตรี ขี่ม้า ว่ายน้ำ ฯลฯ รวมทั้งการร้องเพลงพื้นเมือง นอกจากจะเป็นการพักผ่อนหย่อนใจและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แล้วยังเป็นการรักษาเอกลักษณ์ของชาติอีกทางหนึ่งด้วย

8.2 กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ หมายถึง โรงเรียนสนับสนุนให้มีการฝึกและแข่งขัน กีฬาในหมู่บ้าน วิทยาลัยสถานที่ของโรงเรียนช่วยเหลือในด้านผู้ฝึก และอุปกรณ์ตามความเหมาะสม ยึดหลักการและเหตุผลที่การแข่งขันกีฬา นอกจากจะพาให้มีพลานามัยสมบูรณ์ยังเป็นเครื่องประสาน สัมพันธ์และส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ

8.3 กิจกรรมการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน หมายถึง การทำให้นักเรียนช่วยกันฟื้นฟู ทะนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมที่มีในท้องถิ่นร่วมกับชุมชน ยึดหลักการและ เหตุผลที่การจัดให้มีการเล่นพื้นเมือง การรวบรวมศิลปวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่น นอกจากเป็นการ ฟื้นฟูทะนุบำรุงรักษาเอกลักษณ์ของชุมชนแล้วยังสามารถชำระทรัพยากรที่มีอยู่ สร้างความรักความ ห่วงแหนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นให้เกิดขึ้นแก่บุคคลในชุมชน

8.4 กิจกรรมวันสำคัญของท้องถิ่น หมายถึง การจัดให้มีกิจกรรมวันสำคัญทาง ศาสนา ทางวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น การแห่เทียนพรรษา การลอยกระทง วันมาลิด วันสารท ฯลฯ ยึดหลักการและเหตุผลที่การจัดให้มีกิจกรรมวันสำคัญของท้องถิ่น จะสร้างความ สัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และกระตุ้นให้นักเรียนและบุคคลในชุมชน เห็น คุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีเหล่านั้น

8.5 กิจกรรมการบริการชุมชน หมายถึง การที่โรงเรียนส่งเสริมให้มีการ บริการด้านเครื่องใช้สนามเด็กเล่น และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจขึ้นในท้องถิ่น ยึดหลักการและ เหตุผลในฐานะโรงเรียนเป็นที่รวมของทรัพยากรด้านต่าง ๆ ควรจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ เข้ามาใช้บริการตามความเหมาะสม

8.6 กิจกรรมวันถวายพระพร หมายถึง การจัดงานถวายพระพรในวันคล้าย วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระ บรมโอรสาธิราชฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดที่ห้องประชุมหรือ ห้องที่เหมาะสมในโรงเรียน ยึดหลักการและเหตุผลที่ว่า เนื่องจากโรงเรียนส่วนมากอยู่ ห่างไกลพระบรมมหาราชวัง และหาโอกาสเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดได้ไม่มากนัก เพราะมีนักเรียน และโรงเรียนกระจายไปแทบทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความ จงรักภักดีในโอกาสอันเหมาะสม

8.7 กิจกรรมทางศาสนา หมายถึง การทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติศาสนกิจและนำพาเข้าในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ยึดหลักการและเหตุผลที่ทำให้ นักเรียน ครู และประชาชน ได้ปฏิบัติศาสนกิจอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ นอกจากจะเป็นการฝึกให้เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีเหตุผลรอบคอบ มีสติและความรับผิดชอบดีแล้ว ยังจะช่วยให้สังคมสงบสุขอีกด้วย

สภาพทั่วไป สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี มีสภาพแวดล้อม สภาพสังคมและสภาพเศรษฐกิจทั่วไปดังต่อไปนี้
(สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี. 2539 : 1 - 17)

1. สภาพแวดล้อม มีดังนี้

1.1 ที่ตั้งอาณาเขตของจังหวัด จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดซึ่งอยู่ในภาคกลาง ด้านตะวันตกของประเทศไทย มีแม่น้ำสุพรรณบุรี แม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากเหนือจรดใต้ มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,348,755 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางรถยนต์ประมาณ 107 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี และ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดอุทัยธานี

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่นอกจากนี้ทางภาคเหนือมีน้ำท่วมขังในบริเวณที่ราบลุ่มในเขตอำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภออู่ทอง อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง พื้นที่ทางตอนเหนือและ

ตะวันตกของจังหวัด มีสภาพเป็นภูเขาและที่สูง ได้แก่ พื้นที่เขต อ.ด่านช้าง และบางส่วนของ อ.ดอนเจดีย์ และ อ.หนองหญ้าไซ

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ สภาพอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลาง ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมพัดผ่านต่อเนื่องกันตลอดปี กล่าวคือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป มีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ พัดเข้ามาแทนที่ในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดผ่านตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน ทำให้ฝนตกชุก ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,195 มิลลิเมตรต่อปี จำนวนวันฝนตกเฉลี่ย 106 วัน อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิในเดือนมกราคมเฉลี่ยประมาณ 19.1 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายนเฉลี่ยประมาณ 36.4 องศาเซลเซียส

1.4 การปกครอง จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งการบริหารราชการออกเป็น 2 ส่วน คือ

1.4.1 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 925 หมู่บ้าน ดังนี้ (อยู่ในเขตเทศบาล 2 ตำบล)

- 1) อ.เมืองสุพรรณบุรี มี 19 ตำบล 121 หมู่บ้าน
(ไม่รวม ต.ท่าพี่เลี้ยงอยู่ในเขตเทศบาล)
- 2) อ.สองพี่น้อง มี 14 ตำบล 129 หมู่บ้าน
- 3) อ.บางปลาม้า มี 14 ตำบล 125 หมู่บ้าน
- 4) อ.เดิมบางนางบวช มี 14 ตำบล 115 หมู่บ้าน
- 5) อ.อุทัย มี 13 ตำบล 126 หมู่บ้าน
- 6) อ.ศรีประจันต์ มี 9 ตำบล 63 หมู่บ้าน
- 7) อ.ด่านช้าง มี 7 ตำบล 81 หมู่บ้าน
- 8) อ.สามชุก มี 7 ตำบล 64 หมู่บ้าน
- 9) อ.หนองหญ้าไซ มี 6 ตำบล 58 หมู่บ้าน
- 10) อ.ดอนเจดีย์ มี 5 ตำบล 43 หมู่บ้าน

1.4.2 การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

2) เทศบาล 2 แห่ง

(1) เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

(2) เทศบาลตำบลสองพี่น้อง

3) สุขาภิบาล 19 แห่ง

(1) อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีสุขาภิบาล 3 แห่ง คือ

สุขาภิบาลท่าเสด็จ สุขาภิบาลโพธิ์พระยา และสุขาภิบาลสวนแตง

(2) อำเภอเดิมบางนางบวช มีสุขาภิบาล 3 แห่ง คือ

สุขาภิบาลนางบวช สุขาภิบาลเขาพระ และสุขาภิบาลบ่อกรู

(3) อำเภอบางปลาม้า มีสุขาภิบาล 4 แห่ง คือ

สุขาภิบาลบางปลาม้า สุขาภิบาลบ้านแหลม สุขาภิบาลโคกคราม และสุขาภิบาลไฟกองดิน

(4) อำเภอศรีประจันต์ มีสุขาภิบาล 1 แห่ง คือ

สุขาภิบาลศรีประจันต์

(5) อำเภอสองพี่น้อง มีสุขาภิบาล 1 แห่ง คือ

สุขาภิบาลทุ่งคอก

(6) อำเภอสามชูก มีสุขาภิบาล 1 แห่ง คือ สุขาภิบาล

สามชุก

(7) อำเภออู่ทอง มีสุขาภิบาล 2 แห่ง คือ สุขาภิบาล

อู่ทอง และสุขาภิบาลสระยายโสม

(8) อำเภอดอนเจดีย์ มีสุขาภิบาล 2 แห่ง คือ

สุขาภิบาลดอนเจดีย์ และสุขาภิบาลสระกระโจม

(9) อำเภอด่านช้าง มีสุขาภิบาล 1 แห่ง คือ สุขาภิบาล

ด่านช้าง

(10) อำเภอหนองหญ้าไซ มีสุขาภิบาล 1 แห่ง คือ
สุขาภิบาลหนองหญ้าไซ

2. สภาพทางสังคม มีดังนี้

2.1 ประชากร จากข้อมูลและสถิติประชากรตามทะเบียนราษฎรจนถึงวันที่ 1 มกราคม 2538 จังหวัดสุพรรณบุรี มีประชากรทั้งสิ้น 834,646 คน แยกเป็นชาย 408,466 คน หญิง 426,180 คน มีอัตราส่วนประชากรต่อบ้าน 4.49 คนต่อบ้าน

เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของประชากร จะพบว่า ประชากรส่วนใหญ่จะเกาะกลุ่มอยู่ในเขตชุมชนเมือง เทศบาล สุขาภิบาล โดยมีแนวรั้วชุมชนเริ่มเกาะตัวตามเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์

ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 156 คน ต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอศรีประจันต์ ประมาณ 360 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร และอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอด่านช้าง ประมาณ 50 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

2.2 การเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งการเลือกตั้งออกเป็น 2 เขต (การเลือกตั้ง พ.ศ.2539) คือ

เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า อำเภออู่ทอง และอำเภอสองพี่น้อง มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 3 คน

เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอศรีประจันต์ อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 3 คน

ประชาชนมีความสนใจเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูง จะเห็นได้จากสถิติการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนในระดับต่าง ๆ อยู่ในระดับสูง เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อ 2 กรกฎาคม 2538 มีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวน 522,916 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์ 403,201 คน หรือร้อยละ 77.95 มีบัตรเสียร้อยละ 1.30

2.3 การศึกษาและศาสนา การจัดการศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี มีทั้งการจัด การในระบบและนอกระบบ รับผิดชอบโดยหลายหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน ระดับการศึกษา ที่จัด ประกอบด้วย ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา มีจำนวน สถานศึกษาในระบบทั้งสิ้น 536 แห่ง เป็นสถานศึกษาของรัฐ 501 แห่ง ของเอกชน 27 แห่ง และท้องถิ่น (เทศบาล) 8 แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียน 157,336 คน ครู 7,821 คน สัดส่วน ครูต่อนักเรียน 1 : 20

ศาสนา ประชาชนเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99.9 มีวัดจำนวน 499 วัด โบสถ์ศาสนาคริสต์จำนวน 9 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง

2.4 การสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรีมีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลอยู่ ทุกอำเภอ มีโรงพยาบาลทั่วไป 2 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 8 แห่ง และโรงพยาบาลสาขา 2 แห่ง สำหรับสถานอนามัยมี 146 แห่ง กระจายการให้บริการทุกตำบล นอกจากนี้ยังมีสถานบริการ สาธารณสุขที่จะจัดตั้งและดำเนินการโดยเอกชน เป็นโรงพยาบาล 8 แห่ง คลินิกแพทย์ 13 แห่ง คลินิกทันตแพทย์ 17 แห่ง สถานผดุงครรภ์ 22 แห่ง คลินิกเทคนิคการแพทย์ 1 แห่ง ร้านขายยา แผนปัจจุบัน 42 แห่ง ร้านขายยาที่มีเภสัชกรประจำร้าน 5 แห่ง ร้านขายยาบรรจุนเสร็จ 102 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ 60 แห่ง

ในสถานพยาบาลต่าง ๆ มีแพทย์จำนวน 93 คน ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้บริการ ทางการแพทย์ของประชาชน คือ มีอัตราส่วนระหว่างแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 9,054 คน อัตราส่วนสถานพยาบาล 1 เตียงต่อประชากร 687 คน

3. สภาพทางเศรษฐกิจ มีดังนี้

3.1 ข้อมูลเศรษฐกิจส่วนรวมของจังหวัด มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์ของจังหวัดสุพรรณบุรี ในปี 2536 มีมูลค่ารวมจำนวน 18,339 ล้านบาท โดยมีสาขาการผลิตภาคเกษตรกรรม มีมูลค่า จำนวน 5,973 ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ 32 ส่วนสาขาการผลิตภาคการค้าปลีกและค้าส่ง การบริการ และการอุตสาหกรรม มีมูลค่ารองลงมาตามลำดับ

สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของจังหวัดสุพรรณบุรี ในปี 2532 เท่ากับ 23,122 บาท ปี 2533 เท่ากับ 20,791 บาท ปี 2534 เท่ากับ 24,635 บาท ปี 2535 เท่ากับ 26,576 บาท ปี 2536 เท่ากับ 27,480 บาท/ปี

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าในช่วง 5 ปี ดังกล่าว รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของจังหวัดสุพรรณบุรี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.7 และรายได้เฉลี่ยต่อคนทั้งประเทศ ในปี 2536 เท่ากับ 54,082 บาท/คน/ปี โดยจังหวัดสุพรรณบุรีมีอัตราการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีจัดอยู่ในอันดับที่ 38 ของประเทศ

3.2 การเกษตรกรรม ภาคการเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นผลให้จังหวัดเป็นจังหวัดที่มีบทบาททางด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของภาคกลางด้านตะวันตกโดยมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้น 2,200,189 ไร่ และมีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทานประมาณ 1,717,463 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด หรือร้อยละ 78 ของพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เกษตรกรของจังหวัดสุพรรณบุรีมีการผลิตพืชต่าง ๆ มากชนิด พืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ นอกจากข้าวแล้ว ยังมีอ้อย มันสำปะหลัง และยังมีการเลี้ยงสัตว์ในรูปปศุสัตว์เป็นฟาร์มเปิด ฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ ซึ่งผลิตผลเหล่านี้สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบ ให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นใหม่ในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท จังหวัดสุพรรณบุรี

ในตอนนี จะกล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ โรงเรียนที่เข้าโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท การดำเนินงานระดับจังหวัด การดำเนินงานระดับโรงเรียน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมา ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2526-2529) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทดลองดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยกจนในพื้นที่ล้าหลัง โดยให้มี

หน่วยงานของรัฐที่ร่วมพัฒนาในแผนงานเข้าร่วมดำเนินการด้วย โดยจัดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางจัดการศึกษา มีหอกระจายข่าวให้ความรู้แก่เด็กและชุมชน และจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สนองวัตถุประสงค์ของโครงการ ในแผนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 นี้ โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าโครงการนี้ประสบผลสำเร็จ

ต่อมาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) จึงพิจารณาให้กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินงานโครงการนี้ต่อไปให้ครบทุกโรงเรียนในประเทศไทย

2. โรงเรียนที่เข้าโครงการ กศ.พช. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีโรงเรียนในสังกัด 455 โรงเรียน ครู 5,063 คน นักเรียน 97,556 คน ได้ดำเนินการให้โรงเรียนในสังกัดเข้าโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ตั้งแต่ พ.ศ. 2530-2539 รวม 10 ปี รวมโรงเรียนที่เข้าโครงการ 425 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. 2539ค : 40)

3. การดำเนินงานระดับจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. 2535 : 3 - 5)

3.1 อบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียนที่เข้าโครงการ อบรมปีงบประมาณ 2534 และสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ รวมทั้งสิ้น 80 คน ใช้เวลา 3 วัน และไปศึกษาดูงานโรงเรียนเขาแก้วเรียง จังหวัดกาญจนบุรี

3.2 การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโครงการ กศ.พช. จัดเตรียมบริเวณอาคารสถานที่และดำเนินการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ตามโครงการเสนอขออนุมัติจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

3.3 การนิเทศติดตามผล ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นิเทศติดตามผลเป็นระยะหลังจากโรงเรียนได้ดำเนินการจัด
กิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการ

4. การดำเนินงานระดับโรงเรียน โรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอ (สพอ.) ในจังหวัดสุพรรณบุรีดำเนินงาน กศ.พช. ได้ประสบผลสำเร็จ
ตั้งแต่เริ่มเข้าโครงการ 2530-2536 มีจำนวน 38 โรงเรียน โดยมีกิจกรรมเด่นสรุปได้
ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 กิจกรรมเด่นของโรงเรียน สังกัด สพอ.ในจังหวัดสุพรรณบุรี

สพอ.	ชื่อโรงเรียน	กิจกรรมเด่น
เมืองสุพรรณบุรี	1. วัดสระประทุม	การอนุรักษ์สัตว์ป่า
	2. วัดจ่าปี	การเกษตรครบวงจร
	3. วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	การเกษตรครบวงจร
	4. บ้านกิโรแบด	การเลี้ยงไก่บนบ่อปลา
ดอนเจดีย์	1. บ้านหนองसानแตร	เลี้ยงปลา/เลี้ยงไก่/หอยกระจายข่าว
	2. บ้านยมเปือ	ช่างตัดผม/ปลูกสวนป่า
	3. วัดชีธาราม	พืชสมุนไพร/ขยายพันธุ์มะม่วง
	4. บ้านหนองสลัดไค	การเลี้ยงไข่
	5. วัดสระหลวง	ศูนย์วิชาการชุมชน

ตาราง 1 (ต่อ)

สพอ.	ชื่อโรงเรียน	กิจกรรมเด่น
ด้านช้าง	1. บ้านดงเสลา 2. บ้านพุน้ำร้อน 3. วัดกกเค็น 4. บ้านหนองยาว 5. บ้านทุ่งมะกอก	การทำกระดาดสา สวนป่า การเกษตร การเกษตร งานจักสาน
เดิมบางนางบวช	1. บ้านหนองตาแก้ว 2. วัดคงพิบูล 3. วัดกาบบัว	เกษตรครบวงจร การเกษตร อาหารกลางวัน/สหกรณ์โรงเรียน/ ประชาธิปไตย
บางปลาหมอ	1. วัดป่าพฤกษ์ 2. บางปลาหมอ 3. วัดโพธิ์ศรี 4. วัดบางแม่หม้าย	การถนอมอาหาร การเกษตร สวนป่า อาหารกลางวัน/ห้องสมุด
ศรีประจันต์	1. วัดพังม่วง 2. วัดม่วงเจริญผล 3. วัดคลองชะอม	อนุรักษ์เพลงพื้นเมือง การเกษตร อาหารกลางวัน

ตาราง 1 (ต่อ)

สพอ.	ชื่อโรงเรียน	กิจกรรมเด่น
สามชุก	1. วัดลาดสิงห์ 2. วัดสุวรรณตะไค 3. วัดทุ่งแพก	เลี้ยงวัว/การเกษตร ผักสวนครัว เลี้ยงไก่และสหกรณ์โรงเรียน
สองพี่น้อง	1. วัดสระพังกร่าง 2. วัดท่าไชย 3. บ้านหนองกระทุ่ม	เพาะเห็ดฟาง/เลี้ยงไก่ ฝึกฝนอาชีพท้องถิ่น การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
อุทอง	1. วัดใหม่บhumสูตร 2. วัดร่งพรานอินทร์ 3. วัดกกม่วง	ทำอิฐบล็อก เลี้ยงกบ/ปลูกไม้ผล เลี้ยงไก่/เลี้ยงปลา
หนองหญ้าไซ	1. บ้านหนองกระดิน 2. บ้านทัพหลวง 3. บ้านทัพตาแทน 4. บ้านหนองราชวัตร 5. วัดสามัคคีธรรม	เลี้ยงไก่/เลี้ยงปลา/หน่อไม้ฝรั่ง เลี้ยงหมู/เลี้ยงปลา/สวนป่า เจียรนัยพลอย/ขยายพันธุ์พืช เกษตรครบวงจร เกษตรครบวงจร

จากตาราง 1 แสดงว่ากิจกรรมที่เด่นของโรงเรียน สังกัด สพอ. ในจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมด้านการเกษตร ได้แก่ การเกษตรครบวงจร การปลูกผักสวนครัว การเพาะเห็ดฟาง การทำสวนป่า การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงหมู การเลี้ยงวัว และการเลี้ยงแกะ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมพิเศษ ได้แก่ การอนุรักษ์สัตว์ป่า การอนุรักษ์

เพลงพื้นเมือง การทำกระดาษสา การจักสาน สหกรณ์โรงเรียน ห้องสมุด การจัดอาหารกลางวัน การทำอิฐบล็อก การฝึกฝนอาชีพท้องถิ่น และการเจียรนัยพลอย

5. ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท พอสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. 2538 : 63 - 65)

5.1 ปัญหาอุปสรรค

5.1.1 การกำหนดงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทำให้โรงเรียนจัดซื้อวัสดุและครุภัณฑ์ได้ไม่ตรงกับความต้องการ หรือความจำเป็นเพื่อพัฒนาชนบทได้อย่างจริงจัง และทำคามยุ่งยากลำบากให้แก่โรงเรียน โรงเรียนจึงต้องจัดหาวัสดุหรือครุภัณฑ์ให้ได้ตามงบประมาณที่กำหนด อาจจะไม่นิ่งถึงความจำเป็น ความต้องการที่จะแก้ปัญหาตามสภาพของท้องถิ่นจริง ๆ

5.1.2 งบประมาณสำหรับใช้จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดสรรให้โรงเรียนนั้นน้อยเกินไป ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ได้ตามจำนวนที่ต้องการและได้วัสดุครุภัณฑ์ที่มีคุณภาพไม่ค่อยดีนัก เพราะราคากลางที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดต่ำกว่าราคาท้องตลาดมาก จึงได้สิ่งของที่มีคุณภาพไม่ดี จึงมีปัญหาสำหรับผู้ใช้นัก

5.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนบางโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการใช้การศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทได้

5.1.4 ผู้รับผิดชอบโครงการระดับอำเภอ จังหวัด ยังไม่ค่อยติดตามสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือโรงเรียนเท่าที่ควร เพราะผู้รับผิดชอบมีงานอื่น太多 และมีเวลาจำกัด

5.1.5 ความร่วมมือช่วยเหลือการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บางหน่วยงาน มีการประสานงานน้อย ต่างคนต่างทำ ไม่ร่วมมือกันอย่างจริงจัง การพัฒนาชนบทจึงดำเนินการไม่ค่อยได้ผลดีเท่าที่ควร ประชาชนไม่เกิดความมั่นใจต่อหน่วยงานที่จะพัฒนาชนบท

5.1.6 เหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาภัยแล้ง ขาดแหล่งน้ำธรรมชาติ การกระจายกระจายของหมู่บ้าน แหล่งอบายมุข (ปัญหายาเสพติด ปัญหาวัยรุ่น สถานประกอบการ เรค โรงอาบอบนวด อื่น ๆ) สิ่งที่ทำให้คนจิตใจเสื่อมลง คุณภาพชีวิตต่ำลงไม่เกิดความมั่นคงในชีวิต ฯลฯ

5.1.7 การดำเนินงานของแต่ละระดับ การนิเทศติดตามผล ไม่ค่อยประสานงานกัน และไม่ต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานเกิดการสับสน ไม่มั่นใจในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร จำนวนโรงเรียนที่เข้าโครงการที่เพิ่มขึ้นทุกปี การจัดงบประมาณเพื่อการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนมีน้อย อัตราส่วนไม่สมดุลกับโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น งบประมาณสนับสนุนโรงเรียนที่เข้าโครงการในปีแรก ค่าวัสดุ ควรจ่ายให้โรงเรียนแต่ต้นปี โรงเรียนที่เข้าโครงการอยู่ก่อนแล้วที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ไม่ค่อยสนใจโครงการนี้ และมีโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จแล้ว ขาดความสนใจ บ่อยๆ ละเลยการดูแลผลงานของโรงเรียน ทำลายชื่อเสียงของตนเองและโรงเรียน ไม่รักษาชื่อเสียงของตนเอง อันเนื่องมาจากผู้บริหารไม่เอาใจใส่ในลักษณะการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน

5.2 แนวทางแก้ไข

5.2.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ต้องกำหนด อัตราส่วนการใช้งบประมาณการจัดซื้อวัสดุและครุภัณฑ์เป็น 40 : 60 ควรกำหนดเป็นครุภัณฑ์อย่างน้อย 1 ประเภท หรือให้โรงเรียนจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์ก็ได้ ตามความจำเป็นและความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง และควรมอบหมายให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดเป็นผู้อนุมัติ จะได้ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและโรงเรียนก็จะมีครุภัณฑ์ใช้จัดกิจกรรมได้อย่างรวดเร็วและทันต่อความจำเป็นตามความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่นได้

5.2.2 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ อย่างน้อย 20,000 บาทต่อโรงเรียน และไม่ควรถูกกำหนดราคารายกลางให้ต่ำกว่าราคาท้องตลาดมากนัก เพื่อจะได้สิ่งของที่มีคุณภาพดี ผู้ใช้จะเกิดความสบายใจและมีความมั่นใจในการดำเนินงาน

5.2.3 ควรให้ผู้บริหารระดับเหนือ เน้นให้ผู้บริหารปฏิบัติอย่างจริงจัง และการฝึกอบรมต้องเน้นการพัฒนาคน จิตใจให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการใช้การศึกษาพัฒนาคน ยกย่องคุณภาพชีวิตได้

5.2.4 ควรให้ผู้รับผิดชอบมีเวลาติดตามส่งเสริมสนับสนุนคอยช่วยเหลือโรงเรียนให้มากและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมของโครงการนี้

5.2.5 ควรขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (8 กระทรวงหลัก) ร่วมมือช่วยเหลือกันพัฒนาชนบทอย่างจริงจัง โดยการวางแผน ร่วมมือปฏิบัติในทุกระดับทุกขั้นตอน และช่วยเหลือกันอย่างจริงจังโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่หน่วยงานตัวเองได้รับ ขอให้คำนึงถึงคุณภาพชีวิตของคนในชนบทให้ดีขึ้นเท่านั้น

5.2.6 ควรให้หน่วยงานต่าง ๆ (8 กระทรวงหลัก) ร่วมมือหรือรับผิดชอบในการช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละด้านอย่างต่อเนื่อง

5.2.7 ควรมีระบบ กระบวนการ การจัดการที่สัมพันธ์กัน ประสานงานกัน อย่างเป็นมาตรฐานและต่อเนื่อง

5.2.8 ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนที่เป็นอัตราส่วนของโรงเรียน ที่เพิ่มขึ้นให้สมดุลกัน เพื่อขวัญและกำลังใจของโรงเรียน

5.2.9 ควรให้โรงเรียนได้จัดซื้อวัสดุมาดำเนินงานก่อน

5.2.10 สภาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดสรรงบประมาณ จัดการประชุมสัมมนา

5.2.11 การปลูกฝังคุณธรรมในตัวผู้บริหารได้ยากมากในบางคน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ไพฑูรย์ น้อมกล่อม (2531 : 95 - 107) ศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตการศึกษา 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเขตการศึกษา 5 มีความเห็นว่าโรงเรียนได้มีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการจัดศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ด้านแหล่งข่าวสาร ข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการคัดเลือกและพัฒนาผู้นำของท้องถิ่น ส่วนด้านโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ การจัดศูนย์ประสานงาน การบริการทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ด้านการสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยส่วนรวมแตกต่างกัน และปัญหาในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ได้แก่ ครูไม่มีเวลาพอที่จะจัดบริการ ครูไม่พักอยู่ในหมู่บ้านและขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียน ประชาชนส่วนใหญ่ฐานะยากจน ไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนจัด ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาหรือการหาความรู้เพิ่มเติม ผู้นำท้องถิ่นขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการพัฒนาชุมชน ขาดความร่วมมือประสานงานในหน่วยงานต่าง ๆ ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์

เจตน์ รดกล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท 8 ด้าน เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ และรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะตามทัศนะของข้าราชการครูและกรรมการหมู่บ้านของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยข้าราชการครูจำนวน 302 คน และกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 442 คน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและกรรมการหมู่บ้าน มีทัศนะว่าการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน ด้าน

การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ในท้องถิ่น ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ด้านการรู้จักคัดเลือกผู้นำ ด้านให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ และด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปรากฏว่า การปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

รามิเรซ (เจตน์ รถมกล. 2535 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Ramirez. 1959 : 2184) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมและวิธีการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนและสรุปหลักการว่า โรงเรียนชุมชนต้องใช้กระบวนการประชาธิปไตย ชุมชนต้องยอมรับว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการโรงเรียน และโรงเรียนต้องบริการชุมชน โรงเรียนต้องมีเครื่องมือที่มีสมรรถภาพสำหรับการดำเนินงาน โรงเรียนต้องสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนและให้ชุมชนปรับปรุงตัวเองและต้องใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างในการแก้ปัญหา

บรูซ (วาริรัตน์ เกิดผล. 2536 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Bruce. 1979 : 6026) ศึกษาบทบาทของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยนำกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตตะวันตกตอนกลางของอเมริกา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่ทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อช่วยแก้ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหาวัยรุ่น สร้างเสริมโปรแกรมนันทนาการของชุมชน จัดประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง เพื่อผลในการศึกษาของผู้เรียน และต้องการให้ครูใหญ่มีที่อยู่อาศัยในบริเวณโรงเรียนที่เขาปฏิบัติอยู่

จากผลการวิจัยที่นำมาเสนอยังมีปัญหาการดำเนินการบางอย่างที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานประสบอยู่ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเกี่ยวกับภารกิจหลักในวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่มากำหนดขอบเขตของปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อระดับการปฏิบัติงานและปัญหาข้อมูลเพื่อโครงการพัฒนาต่อไป

เวลา (วรวรรณ สิงห์ทอง. 2538 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Vella. 1979 : 66 - 77A) ศึกษาการใช้การศึกษาชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคล เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ เพื่อหารูปแบบการจัดการศึกษาชุมชนในประเทศโลกที่สาม ผลการวิจัยสรุปว่า

1. การจัดการศึกษาชุมชนต้องถือเอาบุคคลเป็นศูนย์กลาง
2. วิธีการให้บุคคลรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่มีประสิทธิผลที่สุดสำหรับให้ชุมชนรู้จักพึ่งตนเอง
3. โครงการการศึกษาที่จัดขึ้น จะต้องบูรณาการกับแผนพัฒนาทั้งระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ
4. ผู้รับผิดชอบในโครงการจะต้องมีความเข้าใจสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน
5. ทั้งเนื้อหาและกระบวนการของการศึกษาชุมชนต้องมีความสัมพันธ์กัน
6. การศึกษาชุมชนที่จัดขึ้นไม่ใช่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับชีวิตของบุคคลเท่านั้น แต่ยังสามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและประสบการณ์ของบุคคลด้วย

ทิกพิน (จาเรญ พรหมมาศ. 2535 : 71 - 72 ; อ้างอิงมาจาก Thigpin. 1980 : 516 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่บริการชุมชนของวิทยาลัยชุมชนกับโรงเรียนชุมชน รัฐเทนเนสซี เขาค้นพบขั้นตอนว่า วิทยาลัยชุมชน โปรแกรมบริการชุมชน และโรงเรียนชุมชน แสดงให้เห็นถึงหน้าที่กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาการเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีระบบชุมชนด้วย และเขายังค้นพบดังนี้คือ

1. วิทยาลัยชุมชนมีคณะกรรมการที่มั่นคงและแน่นอนกว่าโรงเรียนชุมชน
2. ทุนสำหรับบริการเป็นปัญหาที่สำคัญของทั้งสองสถาบัน
3. ความพยายามที่ต่อเนื่องก่อให้เกิดความร่วมมือและการกระทำร่วมกันระหว่างทั้งสองสถาบัน
4. โปรแกรมการบริการชุมชนไม่ถึงจุดสมบูรณ์เต็มทำในบางท้องที่ เพราะขาดทุนทรัพย์ ขาดบุคคลที่มีความสามารถ ขาดการเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาหน้าที่บริการในส่วนวิทยาลัยชุมชน ส่วนโรงเรียนถูกจำกัดความสามารถต่อการบริการชุมชน
5. จำนวนผู้รับผิดชอบบอกให้ทราบว่าสมาชิกของชุมชนไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับแผนเพื่อทำการบริการหรือสำรวจและประเมินเครื่องมือ เครื่องใช้

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีการศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภอดู่ทอง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ รวม 10 อำเภอ มีจำนวน 5,706 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) เทียบสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) จากประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 472 คน มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.1 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อหาอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากอำเภอทั้งหมด 10 อำเภอ โดยสุ่มมาร้อยละ 50 จากการจับฉลาก ได้อำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 5 อำเภอ คือ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ ซึ่งมีโรงเรียนในแต่ละอำเภอดังนี้ อำเภอเดิมบางนางบวช มีจำนวน 48 โรงเรียน อำเภอด่านช้าง มีจำนวน 35 โรงเรียน อำเภอดอนเจดีย์ มีจำนวน 29 โรงเรียน อำเภอสามชุก มีจำนวน 29 โรงเรียน และอำเภอหนองหญ้าไซ มีจำนวน 27 โรงเรียน รวมจำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอทั้งสิ้น 168 โรงเรียน

2.2 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อหาโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน 168 โรงเรียน มาร้อยละ 70 ในแต่ละอำเภอ ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอดังนี้ อำเภอเดิมบางนางบวช จำนวน 34 โรงเรียน อำเภอด่านช้าง จำนวน 25 โรงเรียน อำเภอดอนเจดีย์ จำนวน 20 โรงเรียน อำเภอสามชุก จำนวน 20 โรงเรียน และอำเภอหนองหญ้าไซ จำนวน 19 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 118 โรงเรียน

2.3 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง กำหนดผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ตามแหล่งละหนึ่งคนในโรงเรียนที่สุ่มได้ รวมโรงเรียนละ 4 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 472 คน

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธาน
กรรมการโรงเรียน จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	คน
เดิมบางนางบวช	34	136
ด่านช้าง	25	100
ดอนเจดีย์	20	80
สามชุก	20	80
หนองหญ้าไซ	19	76
รวม	118	472

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อทราบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวหรือสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วยคำถาม 50 ข้อ แยกตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. 8 ด้าน คือ ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำ ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชน ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน และด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสนองวัตถุประสงค์ทั้ง 8 ด้าน โดยแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

แบบสอบถามนี้เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00
ระดับการปฏิบัติมาก	ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40
ระดับการปฏิบัติน้อย	ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท พร้อมทั้งศึกษาแบบประเมินโครงการ กศ.พช. ของสำนักงานคณะกรรมการการประถม

ศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถามในการสร้างเครื่องมือนี้

2. ปรีกษากรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอรับคำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม และการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. นำข้อมูลมาประมวลสร้างแบบสอบถามฉบับร่างครั้งที่ 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบททั้ง 8 ด้าน โดยแบ่งแบบสอบถามหรือเครื่องมือเป็น 3 ตอน ซึ่งตอนที่ 1 เป็นด้านสภาพส่วนตัว ซึ่งเป็นตัวแปรต้น ตอนที่ 2 เป็นคำถามระดับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรตามที่ต้องศึกษา โดยจัดประเมินแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากประเด็นคำถามในตอนที่ 2

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างครั้งที่ 1 ที่ผ่านความเห็นชอบจากกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ไปขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากนางสาวบุญธรรม เสือสกุล ศึกษาพิเศษที่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี หัวหน้าฝ่ายโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท และหัวหน้าการประถมศึกษา ตลอดจนศึกษานิเทศก์ในอำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังข้อมูลข้อเสนอแนะในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทั้ง 8 ด้าน เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามฉบับร่างครั้งที่ 2 ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างครั้งที่ 2 เสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 9 คน หัวหน้าโครงการจำนวน 7 คน ครูผู้สอนจำนวน 7 คน และประธานกรรมการโรงเรียนจำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

6. นำแบบสอบถามจากการทดลองมาปรับปรุง เพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

7. นำแบบสอบถามจากการทดลองปรับปรุงแล้ว จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือเป็นแบบร่างที่ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติจากประธานและกรรมการควบคุมประกันคุณภาพ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 9 คน หัวหน้าโครงการจำนวน 7 คน ครูผู้สอนจำนวน 7 คน และประธานกรรมการโรงเรียนจำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Science) ตามสูตรของครอนบาค (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171 ; อ้างอิงมาจาก Cronbach. 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

2. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อแนะนำตัว และชี้แจงแก่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน จำนวน 472 ฉบับ ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามแก่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ประสานงานและขอหนังสือกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อดิยาให้ผู้บริหารโรงเรียนรวบรวมส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตามวัน เวลา ที่กำหนดในหนังสือชี้แจง

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

5. ติดตามแบบสอบถามที่ส่งไม่ทันตามกำหนดไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

6. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 405 ฉบับ แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 118 ฉบับ หัวหน้าโครงการจำนวน 118 ฉบับ ครูผู้สอนจำนวน 110 ฉบับ และประธานกรรมการศึกษาจำนวน 59 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.02 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาพิจารณาความสมบูรณ์ ปรากฏว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทุกฉบับ

2. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ดังผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดการ

กระจายของคะแนน

2. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป คือ One-Way ANOVA

เมื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) (บุศรี วงศ์รัตนะ . 2534 : 268)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ สำหรับแทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (F - distribution)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ ดังตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	118	29.14
หัวหน้าโครงการ	118	29.14
ครูผู้สอน	110	27.26
ประธานกรรมการโรงเรียน	59	14.56
รวม	405	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.14 หัวหน้าโครงการ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.14 ครูผู้สอน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.16 และประธานกรรมการโรงเรียน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน เขตชนบท

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครู ผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท 8 ด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ดังตาราง 4 - 9 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน
หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทโดยรวมและเป็นรายด้าน

การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	3.66	0.45	มาก
ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของ ท้องถิ่น	3.21	0.64	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาชุมชน	3.49	0.60	มาก
ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น	2.91	0.76	ปานกลาง
ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ	2.50	0.82	น้อย
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตในชุมชน	2.84	0.83	ปานกลาง
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจน บริการด้านวิชาการและอาชีพ	3.26	0.70	ปานกลาง
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น	3.60	0.65	มาก
รวม	3.21	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81 - 3.26$) แต่อยู่ในระดับมากในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน และด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.49 - 3.66$) และอยู่ในระดับน้อยในด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ ($\bar{X} = 2.50$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้า
โครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนใน
โครงการ กศ.พช. โดยรวมเป็นรายด้านและรายข้อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.90	0.64	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.83	0.62	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน	3.58	0.73	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการรักษาความ สะอาด	4.34	0.63	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการประกอบอาหาร กลางวัน	3.77	0.71	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู	3.86	0.70	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.46	0.78	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการถนอมอาหาร	3.30	0.72	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตาใจให้สงบ	3.53	0.77	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของ นักเรียน	2.99	0.81	ปานกลาง
รวม	3.66	0.45	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.42	0.78	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.94	0.89	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.61	0.91	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน	3.14	0.94	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.67	1.02	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.49	1.04	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.21	0.98	ปานกลาง
รวม	3.21	0.64	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.86	0.72	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.06	0.66	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.56	0.75	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.33	0.82	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.83	0.87	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.81	1.07	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.94	1.15	ปานกลาง
รวม	3.49	0.60	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.82	0.98	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.93	0.92	ปานกลาง
27. จัดให้มีการกิจกรรมการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.75	0.97	ปานกลาง
28. จัดให้มีการกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.44	0.88	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.12	0.88	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.81	0.90	ปานกลาง
31. จัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.55	1.01	น้อย
รวม	2.91	0.76	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทุนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.34	0.88	ปานกลาง
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.38	1.09	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.36	1.14	น้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.35	1.05	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จัก การซื้อขาย	2.00	1.05	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าไหมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.68	1.04	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.38	1.02	น้อย
รวม	2.50	0.82	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.62	0.84	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ชุมชน	2.88	1.04	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.10	0.96	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.13	1.05	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.24	1.10	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.43	1.14	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.48	1.10	น้อย
รวม	2.84	0.83	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.26	0.71	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.10	0.96	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.52	0.85	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.82	1.02	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.12	1.05	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.87	1.02	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมมาให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.12	0.99	ปานกลาง
รวม	3.26	0.70	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.14	1.09	ปานกลาง
54. จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนชั้นในโรงเรียน	3.00	1.02	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	3.00	1.02	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.79	0.82	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่	4.01	0.79	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.09	0.81	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.16	0.82	มาก
รวม	3.60	0.65	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.21	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พข. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46 - 3.90$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.99 - 3.30$) และอยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.34$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน การประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.94 - 3.21$) และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน

และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ($\bar{X} = 3.42 - 3.67$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.49$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56 - 4.06$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมจัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.81 - 3.33$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75 - 3.12$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.44$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมหาพันธมิตรผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน ($\bar{X} = 2.55$)

ในด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00 - 2.38$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเกษตรสาธิตตามความต้องการ และกิจกรรมการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X} = 2.68 - 3.34$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียนทั้งสามกิจกรรม ($\bar{X} = 2.24 - 2.48$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และกิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน ($\bar{X} = 2.88 - 3.13$) และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.62$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82 - 3.12$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.52$) และมากที่สุดในกิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.26$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79 - 4.16$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.00 - 3.14$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.91	0.62	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.88	0.51	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับสหกรณ์ในโรงเรียน	3.57	0.65	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด	4.32	0.61	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการประกอบอาหารกลางวัน	3.75	0.71	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู	3.91	0.67	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.49	0.71	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการถนอมอาหาร	3.29	0.70	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตาใจให้สงบ	3.56	0.75	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน	2.92	0.90	น้อย
รวม	3.66	0.43	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.43	0.66	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.98	0.82	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.62	0.89	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดทุกภาคเรียน	3.08	0.90	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.70	0.93	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.49	0.97	น้อย
17. จัดให้มีการชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.26	0.91	ปานกลาง
รวม	3.22	0.56	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.85	0.66	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	3.99	0.66	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.56	0.64	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.35	0.71	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.88	0.80	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.91	0.96	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.86	1.04	ปานกลาง
รวม	3.49	0.54	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.87	0.85	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.87	0.88	ปานกลาง
27. จัดให้มีการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.78	0.92	ปานกลาง
28. จัดให้มีการยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.47	0.74	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.25	0.79	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.80	0.83	ปานกลาง
31. จัดทบทวนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.56	0.97	น้อย
รวม	2.95	0.68	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทบทวนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.33	0.80	ปานกลาง
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.39	1.11	ปานกลาง
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.30	1.13	น้อย

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.37	1.00	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย	1.97	0.98	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทำงานหนักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.62	1.02	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.37	0.99	น้อย
รวม	2.48	0.82	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.70	0.75	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน	2.91	1.05	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.21	0.90	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.15	1.01	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.31	1.07	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.50	1.10	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.50	1.04	น้อย
รวม	2.90	0.79	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.32	0.69	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.13	0.88	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.47	0.78	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.86	0.97	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.10	0.94	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.91	0.92	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมมาให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.21	0.87	ปานกลาง
รวม	3.29	0.61	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความ สามัคคี	3.21	0.88	ปานกลาง
54. จัดให้มีการกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นใน โรงเรียน	3.09	0.86	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	2.94	0.89	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.66	0.81	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคาร สถานที่	3.95	0.82	มาก

ตาราง 6. (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.05	0.75	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.12	0.86	มาก
รวม	3.57	0.58	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.22	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. พิจารณาโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49 - 3.91$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.32$) อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร ($\bar{X} = 3.29$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมฝึกแต่งคาบพระพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.92$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรมความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ($\bar{X} = 3.43 - 3.70$) อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.98 - 3.26$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.49$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.56 - 3.99$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์ พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.86 - 3.35$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78 - 3.25$) แต่ อยู่ในกิจกรรมระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.47$) และอยู่ในระดับน้อย ในกิจกรรมการจัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชนนั้นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.56$)

ในด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97 - 2.37$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทบทวนเกษตรสาธิตตามความต้องการ กิจกรรม เลี้ยงปลาสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และกิจกรรมการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X} = 2.39 - 3.33$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลางใน กิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสาร แก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ($\bar{X} = 2.91 - 3.21$) แต่อยู่ ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียน โรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน ($\bar{X} = 2.31 - 3.50$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86 - 3.21$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรม การบริหารสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) กิจกรรมการจัด โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.47$)

งานด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและ
ประเพณีท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว
พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมในแต่ละข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับ
ปานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับ
ประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.94 -$
3.21)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.86	0.61	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.77	0.66	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน	3.59	0.74	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด	4.34	0.67	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการประกอบอาหารกลางวัน	3.82	0.71	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น	3.83	0.72	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.44	0.76	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับการถนอมอาหาร	3.29	0.68	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อหาจิตอาสาให้สงบ	3.51	0.75	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน	2.94	0.81	ปานกลาง
รวม	3.64	0.45	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.44	0.80	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.99	0.93	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.55	0.98	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน	3.29	0.93	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.75	1.01	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.41	0.99	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.19	0.94	ปานกลาง
รวม	3.23	0.66	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.92	0.72	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.12	0.67	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.61	0.80	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญส่งเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.43	0.79	มาก
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.82	0.83	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.78	1.09	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.88	1.10	ปานกลาง
รวม	3.51	0.61	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.82	1.06	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.96	0.90	ปานกลาง
27. จัดให้มีการกิจกรรมการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.78	0.96	ปานกลาง
28. จัดให้มีการกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.46	0.87	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.13	0.80	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.90	0.84	ปานกลาง
31. จัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.59	1.00	น้อย
รวม	2.95	0.74	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทบทวนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.40	0.86	มาก
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.40	1.08	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.47	1.16	น้อย

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.35	1.11	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย	2.05	1.06	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าหมวกเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.75	1.03	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.41	1.04	น้อย
รวม	2.55	0.81	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.59	0.90	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน	2.84	1.06	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.07	0.95	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.11	1.03	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.21	1.13	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.44	1.12	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.46	1.10	น้อย
รวม	2.82	0.84	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.25	0.68	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.00	1.00	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.60	0.89	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.83	1.07	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.10	1.09	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.87	1.10	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.09	0.99	ปานกลาง
รวม	3.25	0.76	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความ สามัคคี	3.07	1.21	ปานกลาง
54. จัดให้มีการกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นใน โรงเรียน	2.98	1.06	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	3.04	1.08	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.84	0.76	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคาร สถานที่	4.03	0.68	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.08	0.75	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.12	0.77	มาก
รวม	3.60	0.65	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.21	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าหัวหน้าโครงการมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44 - 3.86$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดด้านกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.34$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.94 - 3.29$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.44 - 3.75$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.99 - 3.29$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.41$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.43 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของ ชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.78 - 2.88$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78 - 3.13$) แต่ อยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.46$) และอยู่ในระดับน้อยใน กิจกรรมการจัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน ($\bar{X} = 2.59$)

ในด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05 - 2.47$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทำนุ้ยหมึกเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X} = 2.75$) และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเกษตรสาธิตตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.40$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรม การประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.59$) อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมจัดตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และ กิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ($\bar{X} = 2.84 - 3.11$) และอยู่ในระดับน้อย ในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน ($\bar{X} = 2.21 - 2.46$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83 - 3.10$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรม การจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.60$) และอยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรม การจัดให้มีบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.25$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและ
 ประเพณีท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว
 พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรม
 การจัดให้มีการแข่งขันกีฬาในหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับ
 ประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.98 -$
 3.07)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.96	0.70	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.77	0.73	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน	3.55	0.77	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด	4.35	0.66	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการประกอบอาหารกลางวัน	3.75	0.69	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู	3.86	0.72	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.47	0.86	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการถนอมอาหาร	3.26	0.75	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อหาจิตใจให้สงบ	3.52	0.74	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน	3.05	0.73	ปานกลาง
รวม	3.66	0.47	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.31	0.85	ปานกลาง
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.90	0.88	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.61	0.84	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน	2.98	0.89	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.55	1.05	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.54	1.12	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.11	1.03	ปานกลาง
รวม	3.14	0.65	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	0.71	0.72	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.05	0.66	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.46	0.71	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.21	0.87	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.80	0.93	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.66	1.10	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.93	1.27	ปานกลาง
รวม	3.42	0.62	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.74	0.97	ปานกลาง
26. จัดให้มีการฝึกอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.91	0.93	ปานกลาง
27. จัดให้มีการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.64	0.92	ปานกลาง
28. จัดให้มีการยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.35	0.92	ปานกลาง
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	2.95	0.95	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.67	0.94	ปานกลาง
31. จัดทบทวนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.43	0.98	น้อย
รวม	2.81	0.79	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทบทวนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.29	0.98	ปานกลาง
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.22	0.99	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.19	1.04	น้อย

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.28	0.97	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จัก การซื้อขาย	1.82	0.97	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าไหมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.55	1.00	น้อย
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพานชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.25	0.96	น้อย
รวม	2.37	0.75	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.54	0.80	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ชุมชน	2.85	1.00	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	2.95	0.98	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.06	1.03	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.10	1.01	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.32	1.16	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.41	1.07	น้อย
รวม	2.17	0.79	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.25	0.76	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.15	0.92	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.55	0.85	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.79	1.02	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.15	1.12	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.79	1.01	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมมาให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	2.97	1.08	ปานกลาง
รวม	3.24	0.71	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.14	1.10	ปานกลาง
54. จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นในโรงเรียน	2.94	1.09	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	2.99	1.03	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.87	0.78	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่	4.03	0.82	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.15	0.84	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.25	0.73	มาก
รวม	3.62	0.65	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.15	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47 - 3.96$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.35$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.05 - 3.26$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90 - 3.31$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ($\bar{X} = 3.55 - 3.61$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.54$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46 - 4.05$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการจัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.66 - 3.21$)

ในด้านความรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64 - 3.35$) แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมการจัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน ($\bar{X} = 2.43$)

ในด้านกาให้การศึกษแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82 - 2.55$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมให้เด็กเรียนทุนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.29$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในกิจกรรมจัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ($\bar{X} = 2.85 - 3.06$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.54$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน ($\bar{X} = 2.10 - 2.41$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79 - 3.15$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุด ในกิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.25$) และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.55$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และ ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ในกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$) และอยู่ใน ระดับมากในกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่ และกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 3.87 - 4.15$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อ ส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.94 - 3.14$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการ
โรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายด้าน
และรายข้อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.81	0.60	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.97	0.52	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับสหกรณ์ในโรงเรียน	3.64	0.76	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด	4.37	0.58	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการประกอบอาหารกลางวัน	3.71	0.77	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู	3.81	0.71	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.44	0.79	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการถนอมอาหาร	3.42	0.77	มาก
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ	3.56	0.90	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน	3.08	0.79	ปานกลาง
รวม	3.68	0.46	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.59	0.77	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.83	0.97	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.75	0.94	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน	3.25	1.06	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.64	1.14	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.54	1.12	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.34	1.12	ปานกลาง
รวม	3.28	0.70	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.83	0.85	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.12	0.65	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.66	0.92	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.34	0.99	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.81	0.96	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.97	1.13	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	3.20	1.23	ปานกลาง
รวม	3.56	0.67	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.85	1.08	ปานกลาง
26. จัดให้มีการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.97	1.02	ปานกลาง
27. จัดให้มีการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.81	1.15	ปานกลาง
28. จัดให้มีการยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.47	1.06	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.14	1.02	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.90	1.08	ปานกลาง
31. จัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.66	1.12	ปานกลาง
รวม	2.97	0.92	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.32	0.88	ปานกลาง
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.58	1.21	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.56	1.28	น้อย

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนแก่ชุมชน	2.41	1.19	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย	2.27	1.26	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าหมวกเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.88	1.13	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพงานชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.61	1.13	ปานกลาง
รวม	2.66	0.92	ปานกลาง
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.68	0.97	ปานกลาง
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน	2.95	1.09	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.24	1.01	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.24	1.19	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.42	1.22	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.47	1.21	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.63	1.24	ปานกลาง
รวม	2.95	0.94	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.19	0.75	มาก
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.15	1.10	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.39	0.91	ปานกลาง
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.80	1.05	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.14	1.09	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.92	1.06	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.25	1.03	ปานกลาง
รวม	3.26	0.75	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.14	1.21	ปานกลาง
54. จัดให้มีการกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นในโรงเรียน	2.98	1.12	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	3.02	1.14	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.76	1.01	มาก
67. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่	4.05	0.90	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
68. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.10	0.96	มาก
69. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.14	0.97	มาก
รวม	3.60	0.78	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.27	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่าประธานกรรมการโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42 - 3.97$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.37$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.08$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.59 - 3.75$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.83 - 3.34$) แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.54$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.66 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทำป้ายคำขวัญ เสริมสร้าง อุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้ง กลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.97 - 3.34$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เกือบทุกข้อ ($\bar{X} = 2.66 - 3.14$) ยกเว้นในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$)

ในด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27 - 2.58$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมให้นักเรียนทุนแปลง เกษตรสาธิต ตามความต้องการ กิจกรรมการทำนุยมัคเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และกิจกรรมการส่งเสริม อาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ ($\bar{X} = 2.61 - 3.32$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.63 - 3.68$) แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.42 - 2.47$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80 - 3.39$) ยกเว้นกิจกรรมการจัดให้มีการบริการ สุขภาพอนามัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76 - 4.14$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรม

การจัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับ
ประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($X = 2.98 -$
 3.14)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านใน เขตชนบท

ในตอนนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ
ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของ
โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท (กศ.พช.) 8 ด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดย
ใช้ One-Way ANOVA ดังตาราง 10 - 16 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวม รายด้าน และเป็นรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>	3.66	0.43	มาก
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.91	0.62	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.88	0.51	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับสหกรณ์ในโรงเรียน	3.57	0.65	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการรักษาความ สะอาด	4.32	0.61	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการประกอบอาหาร กลางวัน	3.75	0.71	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู	3.91	0.67	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.49	0.71	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการถนอมอาหาร	3.29	0.70	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ	3.56	0.75	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของ นักเรียน	2.92	0.90	น้อย
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ของท้องถิ่น</u>	3.22	0.56	ปานกลาง
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียน	3.43	0.66	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.98	0.82	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.62	0.89	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	3.08	0.90	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.70	0.93	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.49	0.97	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.26	0.91	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>	3.49	0.54	มาก
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.85	0.66	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	3.99	0.66	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.56	0.64	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญส่งเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.35	0.71	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.88	0.80	มาก
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.91	0.96	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.86	1.04	ปานกลาง
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>	2.95	0.68	ปานกลาง
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.87	0.85	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.87	0.88	ปานกลาง
27. จัดให้มีการกิจกรรมการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.78	0.92	ปานกลาง
28. จัดให้มีการยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.47	0.74	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.25	0.79	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมมาให้นักแสดงเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.80	0.83	ปานกลาง
31. จัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.56	0.97	น้อย

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
5. <u>ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและ</u> <u>นอกระบบ</u>	2.48	0.82	น้อย
32. ให้นักเรียนทำแบบลงเลขตรสาธิตตามความต้องการ	3.33	0.80	ปานกลาง
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปลาสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.39	1.11	ปานกลาง
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.30	1.13	น้อย
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.37	1.00	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จัก การซื้อขาย	1.97	0.98	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.62	1.02	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.37	0.99	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อ</u> <u>พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>	2.90	0.79	ปานกลาง
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.70	0.75	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ชุมชน	2.91	1.05	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.21	0.90	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.15	1.01	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.31	1.07	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.50	1.10	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.50	1.04	น้อย

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>	3.29	0.61	ปานกลาง
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.32	0.69	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.13	0.88	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.47	0.78	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.86	0.97	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.10	0.94	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.91	0.92	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.21	0.87	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>	3.57	0.58	มาก
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความ สามัคคี	3.21	0.88	ปานกลาง
54. จัดให้มีการกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นใน โรงเรียน	3.09	0.86	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	2.94	0.89	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.66	0.81	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคาร สถานที่	3.95	0.82	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.05	0.75	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.12	0.86	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.22	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พข. พิจารณาโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49 - 3.91$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดด้านกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.32$) อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร ($\bar{X} = 3.29$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.92$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรมความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ($\bar{X} = 3.43 - 3.70$) อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.98 - 3.26$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.49$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.56 - 3.99$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมบิ๊ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์ พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.86 - 3.35$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78 - 3.25$) แต่ อยู่ในกิจกรรมระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.47$) และอยู่ในระดับน้อย ในกิจกรรมการจัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชนนั้นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.56$)

ในด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97 - 2.37$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ กิจกรรม เลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และกิจกรรมการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X} = 2.39 - 3.33$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลางใน กิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสาร แก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ($\bar{X} = 2.91 - 3.21$) แต่อยู่ ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนใน โรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน ($\bar{X} = 2.31 - 3.50$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86 - 3.21$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรม การบริหารสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) กิจกรรมการจัด โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.47$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและ
 ประเพณีท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว
 พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมในแต่ละข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับ
 บานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับ
 ประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.94 -$
 3.21)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.86	0.61	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.77	0.66	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน	3.59	0.74	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด	4.34	0.67	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการประกอบอาหารกลางวัน	3.82	0.71	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู	3.83	0.72	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการออมทรัพย์	3.44	0.76	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับการถนอมอาหาร	3.29	0.68	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ	3.51	0.75	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งกายประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน	2.94	0.81	ปานกลาง
รวม	3.64	0.45	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.44	0.80	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.99	0.93	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.55	0.98	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน	3.29	0.93	ปานกลาง
15. จัดให้มีกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.75	1.01	มาก
16. จัดให้มีกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.41	0.99	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.19	0.94	ปานกลาง
รวม	3.23	0.66	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.92	0.72	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.12	0.67	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.61	0.80	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.43	0.79	มาก
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.82	0.83	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.78	1.09	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.88	1.10	ปานกลาง
รวม	3.51	0.61	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.82	1.06	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.96	0.90	ปานกลาง
27. จัดให้มีการกิจกรรมการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.78	0.96	ปานกลาง
28. จัดให้มีการกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.46	0.87	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.13	0.80	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมมาให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.90	0.84	ปานกลาง
31. จัดทบทวนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.59	1.00	น้อย
รวม	2.95	0.74	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทบทวนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.40	0.86	มาก
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.40	1.08	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.47	1.16	น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.35	1.11	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จัก การซื้อขาย	2.05	1.06	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าไหมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.75	1.03	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.41	1.04	น้อย
รวม	2.55	0.81	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.59	0.90	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ชุมชน	2.84	1.06	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.07	0.95	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.11	1.03	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.21	1.13	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.44	1.12	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.46	1.10	น้อย
รวม	2.82	0.84	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.25	0.68	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.00	1.00	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.60	0.89	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.83	1.07	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.10	1.09	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.87	1.10	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.09	0.99	ปานกลาง
รวม	3.25	0.76	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.07	1.21	ปานกลาง
54. จัดให้มีการกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนในโรงเรียน	2.98	1.06	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	3.04	1.08	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.84	0.76	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่	4.03	0.68	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.08	0.75	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.12	0.77	มาก
รวม	3.60	0.65	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.21	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าหัวหน้าโครงการมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44 - 3.86$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.34$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.94 - 3.29$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.44 - 3.75$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.99 - 3.29$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.41$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.43 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของ ชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.78 - 2.88$)

ในด้านความรู้จักคิดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78 - 3.13$) แต่ อยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.46$) และอยู่ในระดับน้อยใน กิจกรรมการจัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน ($\bar{X} = 2.59$)

ในด้านการศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05 - 2.47$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทนายหมึกเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X} = 2.75$) และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมให้นักเรียนทุนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.40$)

ในด้าน การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรม การประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.59$) อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมจัดตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และ กิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ($\bar{X} = 2.84 - 3.11$) และอยู่ในระดับน้อย ในกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน ($\bar{X} = 2.21 - 2.46$)

ในด้าน การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83 - 3.10$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรม การจัดตั้งโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.60$) และอยู่ในระดับมากที่สุดด้านกิจกรรม การจัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.25$)

วนด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและ
 ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว
 พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรม
 การจัดให้มีการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับ
 ประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.98 -$
 3.07)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการ
ปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและเป็นรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.96	0.70	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.77	0.73	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในโรงเรียน	3.55	0.77	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับสุขภาพ			
สะอาด	4.35	0.66	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับโภชนาการ			
กลางวัน	3.75	0.69	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับความปลอดภัย			
กักตุน	3.86	0.72	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับมารยาท	3.47	0.86	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับโภชนาการ	3.26	0.75	ปานกลาง
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตใจให้สงบ	3.52	0.74	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของ			
นักเรียน	3.05	0.73	ปานกลาง
รวม	3.66	0.47	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.31	0.85	ปานกลาง
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.90	0.88	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.61	0.84	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	2.98	0.89	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.55	1.05	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.54	1.12	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.11	1.03	ปานกลาง
รวม	3.14	0.65	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	0.71	0.72	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.05	0.66	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.46	0.71	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.21	0.87	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่มรื่นของชุมชน	3.80	0.93	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.66	1.10	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	2.93	1.27	ปานกลาง
รวม	3.42	0.62	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.74	0.97	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.91	0.93	ปานกลาง
27. จัดให้มีการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.64	0.92	ปานกลาง
28. จัดให้มีการยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.35	0.92	ปานกลาง
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	2.95	0.95	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.67	0.94	ปานกลาง
31. จัดทบทวนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.43	0.98	น้อย
รวม	2.81	0.79	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทบทวนแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.29	0.98	ปานกลาง
33. จัดทำให้นักเรียนเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.22	0.99	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.19	1.04	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.28	0.97	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จัก การซื้อขาย	1.82	0.97	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าไหมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.55	1.00	น้อย
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.25	0.96	น้อย
รวม	2.37	0.75	น้อย
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.54	0.80	มาก
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ชุมชน	2.85	1.00	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	2.95	0.98	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.06	1.03	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.10	1.01	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.32	1.16	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.41	1.07	น้อย
รวม	2.17	0.79	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.25	0.76	มากที่สุด
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.15	0.92	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.55	0.85	มาก
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.79	1.02	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.15	1.12	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.79	1.01	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	2.97	1.08	ปานกลาง
รวม	3.24	0.71	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.14	1.10	ปานกลาง
54. จัดให้มีการกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นในโรงเรียน	2.94	1.09	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	2.99	1.03	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.87	0.78	มาก
57. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่	4.03	0.82	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.15	0.84	มาก
59. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.25	0.73	มาก
รวม	3.62	0.65	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.15	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พห. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47 - 3.96$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.35$) และอยู่ในระดับปานกลางในการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.05 - 3.26$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90 - 3.31$) แต่อยู่ในระดับมากในการรวมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ($\bar{X} = 3.55 - 3.61$) และอยู่ในระดับน้อยในการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.54$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46 - 4.05$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการจัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.66 - 3.21$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64 - 3.35$) แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมการจัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน ($\bar{X} = 2.43$)

ในด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82 - 2.55$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมนำทีมนักเรียนแลกเปลี่ยนเกษตรสาธิตตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.29$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในกิจกรรมจัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ($\bar{X} = 2.85 - 3.06$) แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.54$) และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน ($\bar{X} = 2.10 - 2.41$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79 - 3.15$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในการให้บริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.25$) และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.55$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และ
 ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า
 อยู่ในระดับมากที่สุดด้านกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$) และอยู่ใน
 ระดับมากในกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้
 เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่ และกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์
 ($\bar{X} = 3.87 - 4.15$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อ
 ส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริม
 อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.94 - 3.14$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการ
โรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. โดยรวมและ เป็นรายด้าน
และรายข้อ

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. <u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>			
1. จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.81	0.60	มาก
2. จัดให้มีการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน	3.97	0.52	มาก
3. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับสหกรณ์ในโรงเรียน	3.64	0.76	มาก
4. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับการรักษาความ สะอาด	4.37	0.58	มากที่สุด
5. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับการประกอบอาหาร กลางวัน	3.71	0.77	มาก
6. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับการแสดงความกตัญญู	3.81	0.71	มาก
7. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับการออมทรัพย์	3.44	0.79	มาก
8. จัดให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงกับการถนอมอาหาร	3.42	0.77	มาก
9. จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตาจาให้สงบ	3.56	0.90	มาก
10. จัดให้มีการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของ นักเรียน	3.08	0.79	ปานกลาง
รวม	3.68	0.46	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. <u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น</u>			
11. จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.59	0.77	มาก
12. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	2.83	0.97	ปานกลาง
13. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน	3.75	0.94	มาก
14. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดทุกภาคเรียน	3.25	1.06	ปานกลาง
15. จัดให้มีการกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด	3.64	1.14	มาก
16. จัดให้มีการกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	2.54	1.12	น้อย
17. จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.34	1.12	ปานกลาง
รวม	3.28	0.70	ปานกลาง
3. <u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน</u>			
18. จัดให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ	3.83	0.85	มาก
19. ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	4.12	0.65	มาก
20. ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.66	0.92	มาก
21. จัดทำป้ายคำขวัญส่งเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.34	0.99	ปานกลาง
22. จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่วมมือของชุมชน	3.81	0.96	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
23. จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.97	1.13	ปานกลาง
24. จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า	3.20	1.23	ปานกลาง
รวม	3.56	0.67	มาก
4. <u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>			
25. จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.85	1.08	ปานกลาง
26. จัดให้มีการกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.97	1.02	ปานกลาง
27. จัดให้มีการกิจกรรมการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.81	1.15	ปานกลาง
28. จัดให้มีการกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.47	1.06	มาก
29. จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.14	1.02	ปานกลาง
30. จัดกิจกรรมมาให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.90	1.08	ปานกลาง
31. จัดหาเพิ่มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.66	1.12	ปานกลาง
รวม	2.97	0.92	ปานกลาง
5. <u>ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>			
32. ให้นักเรียนทำแบบลง เกษตรสาธิตตามความต้องการ	3.32	0.88	ปานกลาง
33. จัดให้นักเรียนเลี้ยงปลาสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.58	1.21	น้อย
34. จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.56	1.28	น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
35. จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน	2.41	1.19	น้อย
36. จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย	2.27	1.26	น้อย
37. จัดกิจกรรมการทอผ้าไหมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.88	1.13	ปานกลาง
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ	2.61	1.13	ปานกลาง
รวม	2.66	0.92	ปานกลาง
6. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>			
39. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3.68	0.97	ปานกลาง
40. จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน	2.95	1.09	ปานกลาง
41. จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.24	1.01	ปานกลาง
42. จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.24	1.19	ปานกลาง
43. จัดกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.42	1.22	น้อย
44. จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.47	1.21	น้อย
45. จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน	2.63	1.24	ปานกลาง
รวม	2.95	0.94	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u> <u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>			
46. จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.19	0.75	มาก
47. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.15	1.10	ปานกลาง
48. จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.39	0.91	ปานกลาง
49. จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.80	1.05	ปานกลาง
50. จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน	3.14	1.09	ปานกลาง
51. จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.92	1.06	ปานกลาง
52. จัดกิจกรรมมาให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.25	1.03	ปานกลาง
รวม	3.26	0.75	ปานกลาง
8. <u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u> <u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น</u>			
53. จัดให้มีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.14	1.21	ปานกลาง
54. จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนในโรงเรียน	2.98	1.12	ปานกลาง
55. จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน	3.02	1.14	ปานกลาง
56. จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น	3.76	1.01	มาก
67. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่	4.05	0.90	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
68. จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์	4.10	0.96	มาก
69. จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	4.14	0.97	มาก
รวม	3.60	0.78	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.27	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่าประธานกรรมการโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42 - 3.97$) แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.37$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการฝึกแต่งคาบพระพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.08$)

ในด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.59 - 3.75$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.83 - 3.34$) แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.54$)

ในด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.66 - 4.12$) แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทำป้ายคำขวัญเสริมสร้าง อุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้ง กลุ่มบ้านปลอดยาบ้า ($\bar{X} = 2.97 - 3.34$)

ในด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ($\bar{X} = 2.66 - 3.14$) ยกเว้นในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$)

ในด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27 - 2.58$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมให้นักเรียนทำแปลงเกษตรสาธิต ตามความต้องการ กิจกรรมการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และกิจกรรมการส่งเสริม อาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ ($\bar{X} = 2.61 - 3.32$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.63 - 3.68$) แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.42 - 2.47$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80 - 3.39$) ยกเว้นกิจกรรมการจัดให้มีการบริการ สุขภาพอนามัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76 - 4.14$) และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรม

การจัดให้มีการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับ
ประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.98 -$
3.14)

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียน
โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทโดยรวมและเป็นรายด้าน

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	3.66	0.43	3.64	0.45	3.66	0.47	3.68	0.46	0.1374
ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น	3.22	0.56	3.23	0.66	3.14	0.65	3.28	0.70	0.6918
ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน	3.49	0.54	3.51	0.61	3.42	0.62	3.56	0.67	0.8368
ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น	3.95	0.68	2.95	0.74	2.81	0.79	2.97	0.92	0.9354
ด้านการทำให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ	2.48	0.82	2.55	0.81	2.37	0.75	2.66	0.93	1.8513
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน	2.90	0.79	2.82	0.84	2.75	0.79	2.95	0.94	0.9915
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ	3.29	0.61	3.25	0.76	3.24	0.71	3.26	0.75	0.1176

ตาราง 14 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น	3.57	0.58	3.40	0.65	3.62	0.65	3.60	0.78	0.1148
รวม	3.22	0.49	3.22	0.58	3.15	0.55	3.27	0.65	

จากตาราง 14 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตาม
วัตถุประสงค์ 8 ด้าน ของโครงการ กศ.พช. ครอบคลุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานชมรมของโรงเรียน
โครงการ กศ.พช.โดยรวม รายด้าน และรายชื่อ

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน									
	3.91	0.62	3.86	0.61	3.96	0.70	3.81	0.60	0.9132
	3.88	0.51	3.77	0.66	3.77	0.73	3.97	0.52	1.8465
	3.57	0.65	3.59	0.74	3.55	0.77	3.64	0.76	0.2047
	4.32	0.61	4.34	0.67	4.35	0.66	4.37	0.58	0.1099
	3.75	0.71	3.82	0.71	3.75	0.69	3.71	0.77	0.3252
	3.91	0.67	3.83	0.72	3.86	0.72	3.81	0.71	0.3162
	3.49	0.71	3.44	0.76	3.47	0.86	3.44	0.79	0.1029
	3.29	0.70	3.29	0.68	3.26	0.75	3.42	0.77	0.7020
	3.56	0.75	3.51	0.75	3.52	0.74	3.56	0.90	0.0983

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จัดให้มีกิจกรรมฝึกแตกต่างประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน	2.92	0.90	2.94	0.81	3.05	0.73	3.08	0.79	0.9041
	3.66	0.43	3.64	0.45	3.66	0.47	3.68	0.46	0.1374
รวม									
<u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น</u> จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด จัดให้มีกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า	3.43	0.66	3.44	0.80	3.31	0.85	3.59	0.77	1.7637
	2.98	0.82	2.99	0.93	2.90	0.88	2.83	0.97	0.5927
	3.62	0.89	3.55	0.98	3.61	0.84	3.75	0.94	0.6284
	3.08	0.90	3.29	0.93	2.98	0.89	3.25	1.06	2.6161
	3.70	0.93	3.75	1.01	3.55	1.05	3.64	1.14	0.7473
	2.49	0.97	2.41	0.99	2.54	1.12	2.54	1.12	0.3441

	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การปฏิบัติกิจกรรม									
จัดให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน	3.26	0.91	3.19	0.94	3.11	1.03	3.34	1.12	0.8207
รวม	3.22	0.56	3.23	0.66	3.14	0.65	3.28	0.70	0.6918
ด้านการพัฒนาบุคลากรงานท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน									
จัดพื้นที่เรียนร่วมร่วมกับพัฒนาสาธารณสุขสมมติ	3.85	0.66	3.92	0.72	3.81	0.71	3.83	0.85	0.5346
ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน	3.99	0.66	4.12	0.67	4.05	0.66	4.12	0.65	0.8731
ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน	3.56	0.64	3.61	0.80	3.46	0.71	3.66	0.92	1.0935
จัดทำค่ายค่ายผู้ส่งเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน	3.35	0.71	3.43	0.79	3.21	0.87	3.34	0.99	1.3867
จัดให้มีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่วมมือของชุมชน	3.88	0.80	3.82	0.83	3.80	0.93	3.81	0.96	0.1932
จัดให้มีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน	2.91	0.96	2.78	1.09	2.66	1.10	2.97	1.13	1.5193

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มบ้านลอยฟ้า	2.86	1.04	2.88	1.10	2.93	1.27	3.20	1.23	1.3057
รวม	3.49	0.54	3.51	0.61	3.42	0.62	3.56	0.67	0.8368
ด้านการรู้จักคิดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น									
จัดทำให้มีการคิดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น	2.87	0.85	2.82	1.06	2.74	0.97	2.85	1.08	0.4717
จัดทำให้มีกิจกรรมการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน	2.87	0.88	2.96	0.90	2.91	0.93	2.97	1.02	0.1612
จัดทำให้มีกิจกรรมการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน	2.78	0.92	2.78	0.96	2.64	0.92	2.81	1.15	0.6630
จัดทำให้มีกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง	3.47	0.74	3.46	0.87	3.35	0.92	3.47	1.06	0.4453
จัดทำให้มีการคิดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม	3.25	0.75	3.13	0.80	2.95	0.95	3.14	1.02	2.3119
จัดกิจกรรมหาบุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน	2.80	0.83	2.90	0.84	2.67	0.94	2.90	1.08	1.4247

	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การปฏิบัติกิจกรรม									
จัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน	2.56	0.97	2.59	1.00	2.43	0.98	2.66	1.12	0.8499
รวม	2.95	0.68	2.95	0.74	2.81	0.79	2.97	0.92	0.9354
ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ									
ให้นักเรียนทุนแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมตามความต้องการ	3.33	0.80	3.40	0.86	3.29	0.98	3.32	0.88	0.3304
จัดทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.39	1.11	2.40	1.08	2.22	0.99	2.58	1.21	1.4756
จัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน	2.30	1.13	2.47	1.16	2.19	1.04	2.56	1.28	1.8971
จัดทำให้มีการจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนแก่ชุมชน	2.37	1.00	2.35	1.11	2.28	0.97	2.41	1.19	0.2186
จัดทำมีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการซื้อขาย	1.97	0.98	2.05	1.06	1.82	0.97	2.27	1.26	2.56738*
จัดกิจกรรมการทอผ้าไหมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	2.62	1.02	2.75	1.03	2.55	1.00	2.88	1.13	1.5548

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพนักเรียนสำหรับผู้สนใจ	2.37	0.99	2.41	1.04	2.25	0.96	2.61	1.13	1.6859
รวม	2.48	0.82	2.55	0.81	2.37	0.75	2.66	0.92	1.8513
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียน									
ชุมชน									
จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน	3.70	0.75	3.59	0.90	3.54	0.80	3.68	0.97	0.8671
จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน	2.91	1.05	2.84	1.06	2.85	1.00	2.95	1.09	0.2054
จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน	3.21	0.90	3.07	0.95	2.95	0.98	3.24	1.01	1.7846
จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนข่าวสารเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	3.15	1.01	3.11	1.03	3.06	1.03	3.24	1.19	0.3652
จัดกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.31	1.07	2.21	1.13	2.10	1.01	2.42	1.22	1.3312

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน	2.50	1.10	2.44	1.12	2.32	1.16	2.47	1.21	0.5499
	2.50	1.04	2.46	1.10	2.41	1.07	2.63	1.24	0.5244
รวม	2.90	0.79	2.82	0.84	2.75	0.79	2.95	0.94	0.9915
	ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ								
จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.32	0.69	4.25	0.68	4.25	0.76	4.19	0.75	0.5465
จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน	3.13	0.88	3.00	1.00	3.15	0.92	3.15	1.10	0.6036
จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน	3.47	0.78	3.60	0.89	3.55	0.85	3.39	0.91	0.9437
จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น	2.86	0.97	2.83	1.07	2.79	1.02	2.80	1.05	0.1115

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา จัดกิจกรรมหาผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน	3.10	0.94	3.10	1.09	3.15	1.12	3.14	1.09	0.0668
	2.91	0.92	2.87	1.10	2.79	1.01	2.92	1.06	0.3340
	3.21	0.87	3.09	0.99	2.97	1.08	3.25	1.03	1.5577
รวม	3.29	0.61	3.25	0.76	3.24	0.71	3.26	0.75	0.1176
ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา									
นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น									
จัดให้มีการแข่งขันกีฬาในหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี									
จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการสำหรับการสันทนาการประชาชนในโรงเรียน									
จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน									
	3.21	0.88	3.07	1.21	3.14	1.10	3.14	1.21	0.3122
	3.09	0.86	2.98	1.06	2.94	1.09	2.98	1.12	0.4313
	2.94	0.89	3.04	1.08	2.99	1.03	3.02	1.14	0.2056

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติกิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้าโครงการ		ครูผู้สอน		ประธานกรรมการ		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่ จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์ จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน	3.66	0.81	3.84	0.76	3.87	0.78	3.76	1.01	1.5511
	3.95	0.82	4.03	0.68	4.03	0.82	4.05	0.90	0.3388
	4.05	0.75	4.08	0.75	4.15	0.84	4.10	0.96	0.2634
	4.12	0.86	4.12	0.77	4.25	0.73	4.14	0.97	0.7021
รวม	3.57	0.58	3.60	0.65	3.62	0.65	3.60	0.78	0.1148
รวมทั้งสิ้น	3.22	0.49	3.21	0.58	3.15	0.55	3.27	0.65	0.5962

จากตาราง 15 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในกิจกรรมการจัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจึงวิเคราะห์โดยใช้วิธีนิวแมน-คูลส์ เพื่อดูความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และ
 ประธานกรรมการโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการจัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียน
 เพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย

สถานภาพ		ครูผู้สอน	ผู้บริหาร โรงเรียน	หัวหน้า โครงการ	ประธาน กรรมการ โรงเรียน
	$\bar{X}$	1.8182	1.9658	2.0504	2.2712*
ครูผู้สอน	1.8182	-	0.1476	0.2322	0.4530*
ผู้บริหารโรงเรียน	1.9658		-	0.0846	0.3004
หัวหน้าโครงการ	2.0504			-	0.2208
ประธานกรรมการโรงเรียน	2.2712				-

จากตาราง 16 แสดงว่าประธานกรรมการโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็น
 เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการจัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในตอนนี้เป็น การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ทั้ง 8 ด้านของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน โดยใช้ค่าความถี่ ดังตาราง 17 - 24 ต่อไปนี้

ตาราง 17 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ	35
2. บุคลากรในหน่วยงานไม่เพียงพอ	34
3. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญประสบการณ์วิชาชีพบางวิชา	24
4. ภารกิจของครูมีมากเกินไป	24
5. ขาดงบประมาณสนับสนุน	19
6. นักเรียนขาดความพร้อมในการเรียน	8
7. อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ	7
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ	29
2. ควรจัดหาบุคลากรที่ตรงกับความต้องการให้เพียงพอ	28
3. รัฐควรจัดสรรงบประมาณด้านอาคารสถานที่ให้เพียงพอ	24
4. ควรจัดการอบรมสัมมนาบุคลากรให้มากขึ้น	15
5. ควรลดภารกิจของครูในการปฏิบัติกิจกรรม	7
6. ควรขอความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	7

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เห็นว่าปัญหาด้านปรับปรุงการเรียนการสอนที่สำคัญ ได้แก่ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ บุคลากรในหน่วยงานไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์วิชาชีพบางเรื่อง และภารกิจของครูมีมากเกินไป และเสนอแนะว่าควรจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ควรจัดหาบุคลากรที่ตรงกับความต้องการให้เพียงพอ และรัฐควรจัดสรรงบประมาณด้านอาคารสถานที่ให้เพียงพอ

ตาราง 18 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ความยากจนของประชาชน	31
2. บุคลากรขาดความรู้ความสามารถ	20
3. ขาดความร่วมมือและการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	15
4. ระบบการสื่อสารการคมนาคมและความทุรกันดาร	11
5. ภารกิจของครูมีมากเกินไป	8
6. ขาดงบประมาณสนับสนุน	7
7. การปฏิบัติกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง	7
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลชนบทที่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	19
2. ควรมีการอบรมสัมมนาและการดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรในชนบทอย่างต่อเนื่อง	15
3. ควรจัดตั้งกลุ่มผู้สนใจและศูนย์ศึกษาวิจัยที่เหมาะสมกับท้องถิ่น	10
4. รัฐบาลควรจัดหางบประมาณและเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย เพื่อพัฒนาชนบท	8
5. ควรพัฒนาพื้นที่ทำกินและสาธารณูปโภคพื้นฐานในชนบท	5

จากตาราง 18 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธาน
กรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
ของท้องถิ่น ได้แก่ ความยากจนของประชาชน บุคลากรขาดความรู้ความสามารถ และขาด
ความร่วมมือและประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์
ข้อมูลชนบทที่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการอบรมสัมมนาและการดูงาน
เพื่อพัฒนาบุคลากรในชนบทอย่างต่อเนื่อง และควรจัดตั้งกลุ่มผู้สนใจและศูนย์ฝึกวิชาชีพที่เหมาะสม
กับท้องถิ่น

ตาราง 19 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ	23
2. ขาดความร่วมมือจากประชาชนในชนบท	17
3. ประชาชนในชนบทมีความรู้ต่ำ	16
4. ความยากจนของประชาชนในชนบท	13
5. ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	10
6. ขาดหน่วยงานที่ให้การอบรมสัมมนา	7
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ชาวชนบทอย่างต่อเนื่อง	20
2. ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชนบท	18
3. ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องอาชีพหารายได้เสริมแก่ประชาชน	9
4. ควรมีการอบรมผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาชนบท	9
5. ควรจัดทำงบประมาณสนับสนุน	5
6. ควรขอความร่วมมือผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชนบท	4

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดความร่วมมือจากประชาชนในชนบท ประชาชนในชนบทมีความรู้น้อย และความยากจนของประชาชนในชนบท และเสนอแนะว่า ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ชาวชนบทอย่างต่อเนื่อง ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชนบท ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องอาชีพหารายได้เสริมแก่ประชาชน และควรมีการอบรมผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาชนบท

ตาราง 20 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ประชาชนในชนบทขาดความรู้เรื่องประชาธิปไตย	22
2. ขาดผู้นำที่เสียสละเพื่อส่วนรวม	11
3. ความยากจนของชาวชนบท	10
4. การซื้อเสียงมีแพร่หลายในทุกระดับของการเลือกตั้ง	9
5. ผู้นำท้องถิ่นมีความรู้น้อย	5
6. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	5
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้แก่ประชาชน	17
2. รัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำ	6
3. ควรยกย่องผู้นำที่มีผลงานดี	5
4. ควรมีกิจกรรมคัดเลือกผู้นำที่ดีเด่น	4
5. รัฐควรมีมาตรการห้ามการซื้อเสียงอย่างเด็ดขาด	4

จากตาราง 20 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ ประชาชนในชนบทขาดความรู้เรื่องประชาธิปไตย ขาดผู้นำที่เสียสละเพื่อส่วนรวม และความยากจนของชาวชนบท และเสนอแนะว่าควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้แก่ประชาชน รัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำ และควรยกย่องผู้นำที่มีผลงานดีเด่น

ตาราง 21 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ความยากจนและการอพยพย้ายถิ่นทำกิน	27
2. ประชาชนในชนบทขาดความรู้	16
3. ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์	13
4. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ	7
5. ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)	20
2. ควรจัดการอบรมวิชาชีพและความรู้หลายด้าน	13
3. ควรจัดการศึกษานอกระบบให้เหมาะสมกับเวลา	7
4. ควรจัดสรรงบประมาณในการอบรมบุคลากร	7
5. ควรประชาสัมพันธ์ให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการศึกษา	7
6. ควรส่งเสริมการเข้าห้องสมุด	5
7. ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้เพียงพอ	3

จากตาราง 21 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ ได้แก่ ความยากจนและการอพยพย้ายถิ่นทำกิน ประชาชนในชนบทขาดความรู้ และขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ และเสนอแนะว่า ควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนและควรจัดการอบรมวิชาชีพและความรู้หลายด้าน

ตาราง 22 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตในชุมชน	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ขาดงบประมาณสนับสนุน	24
2. ประชาชนมาใช้บริการน้อย	19
3. ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน	14
4. ขาดการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร	13
5. ขาดอุปกรณ์ในการสื่อสาร	12
6. ขาดอาคารสถานที่	9
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. รัฐควรจัดงบประมาณสนับสนุน	24
2. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการ	11
3. ควรจัดหาอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	9
4. ควรจัดทำมีแหล่งข่าวสารและที่อ่านหนังสือ	6
5. ควรจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสมอ	5
6. ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้มากขึ้น	4
7. ควรแก้ปัญหามากท้องความเป็นอยู่และสาธารณสุขโรค	3

จากตาราง 22 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธาน
กรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตในชุมชน ได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน ประชาชนมาใช้บริการน้อย และขาดบุคลากร
ในการปฏิบัติงาน และเสนอแนะว่า รัฐควรจัดงบประมาณสนับสนุน ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน
มาใช้บริการ และควรจัดหาอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 23 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน
ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจน บริการด้านวิชาการและอาชีพ	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ	21
2. ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน	19
3. ขาดบุคลากรในหน่วยงาน	11
4. ขาดอาคารสถานที่และศูนย์ฝึกอาชีพ	10
5. ประชาชนยากจนไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	9
6. ผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสนใจ	8
7. ขาดอุปกรณ์จัดทำสื่อ	6
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอกับโรงเรียน	13
2. ควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชน	12
3. ควรเพิ่มบุคลากรด้านวิชาการและอาชีพ	7
4. รัฐควรจัดหาอุปกรณ์และหอกระจายข่าว	3
5. ควรจัดหาอาคารสถานที่ให้เพียงพอ	2

จากตาราง 23 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธาน
กรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน
ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ
ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน และขาดบุคลากรในหน่วยงาน และเสนอแนะว่า ควรจัด
งบประมาณให้เพียงพอกับโรงเรียน ควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชน

ตาราง 24 ค่าความถี่ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น	ความถี่
<u>ปัญหา</u>	
1. ขาดงบประมาณและอุปกรณ์ต่าง ๆ	51
2. อาคารสถานที่ไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน	18
3. ประชาชนยากจนจึงไม่มาร่วมกิจกรรม	14
4. บุคลากรขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจ	8
5. บุคลากรขาดความรู้ความสามารถและความกระตือรือร้น	7
6. บุคลากรในโรงเรียนไม่มีเวลาจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนปกติ	5
7. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้นำชุมชนสนใจปัญหาเยาวชนน้อย	4
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรจัดงบประมาณ สถานที่ และอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอ	38
2. โรงเรียนควรสอนกิจกรรมในหลักสูตร	11
3. ควรจัดการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและการรับผิดชอบต่อมากขึ้น	10
4. ควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนโรงเรียน	8
5. ควรให้ผู้บริหารและมีความสนใจและรับผิดชอบมากขึ้น	3
6. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของกิจกรรม	3

จากตาราง 24 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เห็นว่า ปัญหาสำคัญด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น ได้แก่ ขาดงบประมาณและอุปกรณ์ต่าง ๆ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน ประชาชนยากจนมีความสนใจน้อย และไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรม และเสนอแนะว่า ควรจัดงบประมาณสถานที่และอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอ โรงเรียนควรสอนกิจกรรมในหลักสูตร ส่วนกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่น และควรจัดการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และการรับผิดชอบให้มากกว่าเดิม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปวิธีการศึกษาค้นคว้า และผลของการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า รูปแบบของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้า ตัวแปรสำหรับการศึกษาค้นคว้า สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ในบทนี้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ตามที่ได้ปฏิบัติจริงในสภาพปัจจุบัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภออู่ทอง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอสามชุก และอำเภอหนองหญ้าไซ รวม 10 อำเภอ จำนวน 5,706 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เลือกมาจากประชากรข้างต้น ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยเทียบและปรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 472 คน

เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท 8 ด้าน ดังนี้

1. การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมรักษาความสะอาด กิจกรรมการจัดอาหารกลางวัน กิจกรรมวันกตัญญูกตเวที กิจกรรมการออมทรัพย์ กิจกรรมการถนอมอาหาร กิจกรรมฝึกสมาธิ กิจกรรมการอนุรักษ์วรรณคดีไทย กิจกรรมส่งเสริมรักอ่าน
2. การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ได้แก่ การสำรวจข้อมูล วันพบปะก่อนเปิดหรือปิดภาคเรียน วันเยี่ยมบ้าน วันอาลาโรงเรียน
3. การพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนาที่อยู่อาศัย กิจกรรมการส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน กิจกรรมประชาร่วมใจ กิจกรรมจัดหาป้ายคำขวัญและคติพจน์ กิจกรรมการปลูกสวนรุกขชาติท้องถิ่น
4. การรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำ ได้แก่ การคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น กิจกรรมการจัดกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง กิจกรรมบุคคลตัวอย่างในชุมชน กิจกรรมยกย่องคนดี
5. การทำให้การศึกษาแก่ประชาชน ได้แก่ การทบทวนสถิติการเกษตร การสถิติการเลี้ยงสัตว์ การจัดวันตลาดนัด การทำบุญหมัก การส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น
6. การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่รวบรวมข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ การจัดศูนย์บริการข่าวสาร การจัดตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ การจัดหนังสือวารสาร การจัดบริการหนังสือพิมพ์
7. การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ได้แก่ การจัดศูนย์วิชาการชุมชน การบริการสุขภาพอนามัย การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียน การบริการด้านวิชาการ การจัดกองทุนสวัสดิการ การอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา ผู้ปกครองเยี่ยมโรงเรียน
8. การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ กีฬาสัมพันธ์ การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม พื้นฐาน วันสำคัญของท้องถิ่น การบริการชุมชน วันถวายพระพร กิจกรรมทางศาสนา

ตัวแปรสำหรับการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่นำมาตรวจสอบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ การศึกษาครั้งนี้ ใช้สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
- 1.2 หัวหน้าโครงการ
- 1.3 ครูผู้สอน
- 1.4 ประธานกรรมการโรงเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2 ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น
- 2.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน
- 2.4 ด้านการคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น
- 2.5 ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ
- 2.6 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน
- 2.7 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้าน

วิชาการและอาชีพ

2.8 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน
มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์
ของโครงการ 8 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ข้อคำถามครอบคลุมการ
ปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน คือ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน
ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ด้านการพัฒนาบุคลากรใน
บุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนา
ผู้นำท้องถิ่น ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ ด้านการปรับปรุง
โรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์
ศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์
ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น มีข้อคำถามทั้งหมด 59 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ
ในการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2540 จนถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2540 ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 304 ฉบับ ส่วนที่ขาดไปผู้วิจัยได้ติดตามไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2540 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาอีกจำนวน 101 ฉบับ โดยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด รวมได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 405 ฉบับ จำนวนผู้บริหารโรงเรียน 118 ฉบับ หัวหน้าโครงการ 118 ฉบับ ครูผู้สอน 110 ฉบับ และประธานกรรมการโรงเรียน 59 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.02 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package Social Science) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้ F-test และวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls' Method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 405 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.14 หัวหน้าโครงการ 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.14 ครูผู้สอน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.26 และประธานกรรมการโรงเรียน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56
2. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวม ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำ

ท้องถิ่น ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร และด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการให้การศึกษแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบอยู่ในระดับน้อย

3. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคาบประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ในกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน การประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และให้ชมรมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และอยู่ในระดับมาก ในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด และอยู่ในระดับน้อย ในกิจกรรมคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า

ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลาง ในกิจกรรมจัดทำป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า

ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมทำเพิ่มสะสมผลงานดีเด่น เพื่อยกย่องคนดีของชุมชน

ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นะดับน้อย แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมให้นักเรียนทุนแปลงเกษตร สานิตตามความต้องการ และกิจกรรมการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสาร แก่ชุมชน และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับ ชุมชน และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นะดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากใน กิจกรรมการจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และอยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการ บริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และ ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นะดับมาก แต่อยู่ใน ระดับปานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการ สำหรับประชาชน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

4. ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช.โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรม ฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน

ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ในกิจกรรมความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า

ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมปฐกฐาณิยเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า

ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน

ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามความต้องการ กิจกรรมเลี้ยงสุสัตรีเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และกิจกรรมการทักทายหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน และอยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และอยู่ในระดับมากที่สุดในงานกิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

5. หัวหน้าโครงการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน และอยู่ในระดับมากที่สุดในงานกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด

ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อย ในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้า อยู่ในระดับปานกลาง ในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด

ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจงานการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดภัย

ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมการจัดทำแผนผลงานดีเด่น เพื่อยกย่องคนดีของชุมชน และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง

ด้านการทำให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการทำนุบำรุงให้เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการจัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และอยู่ในระดับมากที่สุด ในกิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการแข่งขันกีฬานักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

6. ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร และกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน และอยู่ในระดับมากที่สุด ในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด

ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด

ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า

ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมจัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน

ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมให้นักเรียนทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน กิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และอยู่ในระดับมากที่สุดด้านกิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬานันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และ ประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรม การแข่งขันกีฬานานาชาติเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นใน โรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน อยู่ในระดับมากในกิจกรรมวัน สำคัญของชาติและของท้องถิ่น กิจกรรมเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคาร สถานที่ และกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์ และอยู่ในระดับมากที่สุดใน กิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนานโรงเรียน

7. ประชานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ กศ.พช.โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านดังนี้

ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับ ชั้นของนักเรียน และอยู่ในระดับมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด

ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า และอยู่ในระดับ ปานกลางในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิด ภาคเรียน และกิจกรรมชมรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน และอยู่ในระดับมากใน กิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง ก่อนเปิดทุกภาคเรียน และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด

ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมจัดทำ ป้ายคำขวัญเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน กิจกรรมการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน และ กิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า

ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็น รายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมากในกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง

ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นับในระดับน้อย แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ กิจกรรมการทำปุ๋ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และกิจกรรมส่งเสริมอาชีพชุมชนสำหรับผู้สนใจ

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นับระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับน้อยในกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และกิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นับระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในกิจกรรมการบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นับระดับมาก แต่อยู่ในระดับปานกลางในกิจกรรมจัดทำมีการแข่งขันกีฬานานหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมความสามัคคี กิจกรรมนันทนาการสำหรับประชาชนขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

8. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เปรียบเทียบเป็นรายชื่อ ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในเรื่องการจัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขายของประชาชน กรรมการโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช. ดังนี้

9.1 ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน มีปัญหาสำคัญได้แก่ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ บุคลากรในหน่วยงานไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์วิชาชีพทางเรื่อง และภารกิจของครูมากเกินไป และเสนอแนะว่า ควรจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ควรจัดหาบุคลากรที่ตรงกับความต้องการให้เพียงพอ และรัฐควรจัดงบประมาณด้านอาคารสถานที่ให้เพียงพอ

9.2 ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น มีปัญหาได้แก่ ความยากจนของประชาชน บุคลากรขาดความรู้ความสามารถ และขาดความร่วมมือและการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะว่า ควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลชนบทที่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการอบรมสัมมนาและการดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรในชนบทอย่างต่อเนื่อง และควรจัดตั้งกลุ่มผู้สนใจและศูนย์ฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

9.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน มีปัญหาได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดความร่วมมือจากประชาชนในชนบท ประชาชนในชนบทมีความรู้น้อย และความยากจนของประชาชนในชนบท และเสนอแนะว่า ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ชาวชนบทอย่างต่อเนื่อง ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชนบท ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องอาชีพ หารายได้เสริมแก่ประชาชนชนบท และควรมีการอบรมผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาชนบท

9.4 ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น มีปัญหาได้แก่ ประชาชนในชนบท ขาดความรู้เรื่องประชาธิปไตย ขาดผู้นำที่เสียสละเพื่อส่วนรวม และความยากจนของชาวชนบท และเสนอแนะว่า ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้แก่ประชาชน รัฐควรรักษาความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำ และควรยกย่องผู้นำที่มีผลงานดีเด่น

9.5 ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ความยากจนและการอพยพย้ายถิ่นหากิน จึงทำให้ขาดความสนใจ ประชาชนในชนบทขาดความรู้และขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ และเสนอแนะว่า ควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นโดยเฉพาะหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน และควรจัดการอบรมวิชาชีพและความรู้หลายด้านแก่ประชาชน

9.6 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ มีปัญหาในเรื่องขาดงบประมาณสนับสนุน ประชาชนมาใช้บริการน้อย และขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน และเสนอแนะว่า รัฐควรจัดงบประมาณสนับสนุน ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการและควรจัดหาอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

9.7 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ มีปัญหาในเรื่อง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน และขาดบุคลากรในการดำเนินงาน และได้เสนอแนะว่า ควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชน

9.8 ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลป-วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น มีปัญหาในเรื่อง ขาดงบประมาณและอุปกรณ์ต่าง ๆ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน และประชาชนยากจนมีความสนใจน้อย และไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรม และได้เสนอแนะว่า ควรจัดงบประมาณ สถานที่ และอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ โรงเรียนควรสอนกิจกรรมในหลักสูตร ส่วนกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้านนั้น ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่น และควรจัดการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และการรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายให้มากกว่าเดิม

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นและ เปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมตาม วัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช.ทั้ง 8 ด้าน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ กศ.พช.ทั้ง 8 ด้าน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้า โครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.พช.ทั้ง 8 ด้าน

จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธาน กรรมการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดย รวม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย หลายหน่วยงาน ซึ่งมีความคิดแตกต่างกันมาก การชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ทำให้เข้าใจตรงกันนั้นยาก จึงทำให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติย่อมยากขึ้นไปอีก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

1. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้า โครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นว่างโรงเรียนมีการปฏิบัติ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมด้านนี้เป็นภาระหน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอนที่ต้องเข้มงวด

กวดขันอย่างต่อเนื่องทั้งเนื้อหาในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมทั้งสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องดำเนินการ และทั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ยังเป็นหน่วยงานที่คอยกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผลการเรียนอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งมีกิจกรรมการประกวดความเป็นเลิศทางวิชาการ นโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีที่จัดการประกวดแข่งขันทุกปีการศึกษา จึงเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียน กระตือรือร้นและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งโครงการการประกวดโรงเรียนดีเด่น ผู้บริหารดีเด่น ครูผู้สอนดีเด่น ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี (2539ค : 18) มีผลต่อการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของผู้บริหารจะได้รับผลตอบแทนเลื่อนขั้นเงินเดือนอันเป็นปัจจัยให้คนทำงานตามทฤษฎีของเฮอส์สเบอร์ก (Herzberg) ที่ส่งผลต่อกิจกรรมด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมาก เมื่อบุคลากรของโรงเรียนได้รับผลตอบแทนเรื่องเงินเดือนย่อมมีขวัญกำลังใจในการทำงานที่มีคุณภาพ จึงมีความเป็นไปได้ที่ทำการกิจกรรมด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกียรติ หิรัญกาญจน์ (2534 : 95) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จำเริญ พรหมมาศ (2535 : 159) ที่ศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์หัวหน้าโครงการ มีทัศนะว่า โรงเรียนปฏิบัติกิจกรรมงานด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิพรรณ สิงห์ทอง (2538 : 52) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการศึกษาแล้วพบว่า ในรายด้านทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ และคณะกรรมการศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทางผู้ปกครองนักเรียนดำเนินการรับผิดชอบหาอาหารให้ลูกซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ต้องดูแลเลี้ยงดู ครูจึงคิดว่าหน้าที่ของตนคือสอนหนังสือเป็นส่วนใหญ่ ฆ่าตัวหน้าที่หรือภารกิจที่ตนเองต้องทำ และมองอีกด้านเรื่องการถนอมอาหารนี้ ครูผู้สอนต้องมีอุปกรณ์เรื่องเงินและสิ่งของเป็นเรื่องหนักใจครูและผู้ปกครองหรือพ่อแม่ผู้เรียนมาก นอกเหนือจากหาอาหารเลี้ยงดูลูกตามปกติทุกวันก็ลำบากอยู่แล้ว แต่ต้องมาให้เงินลูกซื้ออุปกรณ์ เช่น ผลไม้ หรืออื่น ๆ มาโรงเรียนเพื่อจะได้เรียนรู้ เป็นภาระของผู้ปกครองที่ยากจนอยู่แล้ว จึงต่อว่าครูที่สอนที่โรงเรียน อีกทั้งภารกิจของครูประถมศึกษามีมาก การที่จะสอนเรื่องการถนอมอาหารนี้จะต้องใช้เวลามาก ทำในเวลาจำกัดที่โรงเรียนไม่พอ ครูจึงไม่ค่อยอยากสอนให้ตัวเองเหนื่อย และต้องใช้เวลาไปสอนเรื่องอื่น ๆ อีกมาก สภาพการทำงานจึงไม่ส่งผลดีต่อการสอน เพราะครูมีภาระมากเกินไปนั่นเอง สอดคล้องกับหลักการของทฤษฎี X ที่บอกว่า คนจะหนีงานที่หนัก ยาก และจะหาความสบายมากกว่า และสอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 91 - 92) มีปัญหาว่า บุคลากรสอนวิชาชีพไม่มี ทั้งความยากจนของพ่อแม่ผู้ปกครองขาดความร่วมมือ และภารกิจของครูมาก และคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ครูจึงทำให้การเรียนการสอนเรื่องการถนอมอาหารนี้อยู่ในระดับปานกลาง

ในด้านประธานกรรมการโรงเรียน ซึ่งก็คือ ผู้นำท้องถิ่นในชนบทที่โรงเรียนตั้งอยู่ก็มองว่า ครูน่าจะสอนหนังสือมากกว่ามาสอนเรื่องการถนอมอาหาร เพราะทำให้เสียเวลาเรียน จึงไม่เห็นความสำคัญเรื่องนี้ และไม่ร่วมมือกับโรงเรียนเท่าที่ควร สอดคล้องกับ ชวัชมกรพงศ์ (2537 : 8) ที่กล่าวว่า สิ่งที่ยังขาดอยู่ในชนบทขณะนี้คือ ทำอย่างไรจึงจะสามารถพัฒนาผู้นำท้องถิ่นและจัดระบบองค์กรบริหารในชนบทหรือเปิดโอกาสให้ชาวชนบททุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนานี้อย่างแท้จริง การขาดความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นไม่เข้าใจเรื่องกิจกรรมด้านนี้ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการถนอมอาหารอยู่ในระดับปานกลาง

เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์อีกข้อหนึ่งที่อยู่ในระดับปานกลางคือ เรื่องการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียน อาจเป็นเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องต้องฝึกฝนบ่อย ๆ ให้เกิดทักษะ ถ้าใช้เวลาน้อยก็ไม่ได้ผล ถ้าครูไม่มีเวลาจัดกิจกรรมนี้ฝึกฝนนักเรียนให้ได้ ฝึกฝนและประกวดแข่งขันหรือไม่จัดรางวัลความเชี่ยวชาญให้นักเรียนแล้วย่อมทำให้นักเรียนไม่สามารถแต่งคำประพันธ์ได้ นักเรียนก็ไม่ซาบซึ้งในคุณค่าของความไพเราะของภาษาไทย จึงน่าจะขึ้นอยู่กับครูอย่างยิ่ง ถ้าครูขาดความรับผิดชอบ ขาดความรู้ความสามารถ ขาดเทคนิควิธีการสอนที่เร้าใจ และไม่มีเวลาสอนเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดฝึกแต่งคำประพันธ์ ย่อมทำให้งานนี้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2539 (2539 : 90) มีปัญหาอุปสรรคที่ครูขาดเทคนิคความชำนาญด้านวิชาชีพและผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญในกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อย จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติกิจกรรมการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางได้

2. ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทั้งฝ่ายครูและประชาชนต้องร่วมมือกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนมีมากก็ต้องมีผลถึงโรงเรียนมาก ถ้ามีปัญหาสังคมน้อยผลกระทบก็มาถึงโรงเรียนน้อย ทางโรงเรียนจึงต้องปรึกษาหารือประสานงานประชาชน ผู้ปกครอง นักเรียน เพราะโรงเรียนคือสถานที่ที่ต้องบริการประชาชน แต่ครูมีภาระหน้าที่ต้องสอนนักเรียนอันเป็นหน้าที่หลักอยู่ และบุคลากรอาจน้อยไม่เพียงพอที่จะปลีกเวลาไปร่วมมือกับประชาชนเพื่อดำเนินการด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยทั้งโรงเรียนหรือสถานศึกษาไปก็ไม่ได้มาก และประชาชนจะมาพบครูก็ห้วงเรื่องการอาชีพต้องถามหาเงินจึงเป็นสาเหตุให้การปฏิบัติกิจกรรมด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ของท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจตน์ รอดกล (2535 : 50) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานโครงการ

การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี แล้วพบว่า ข้าราชการครูและคณะกรรมการหมู่บ้านมีทัศนะว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิมล สิงห์ทอง (2538 : 52) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ แล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการศึกษา มีทัศนะว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณารายชื่อเรื่องกิจกรรมที่อยู่ในระดับน้อย คือ เรื่องวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่าตามที่ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนมีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากหลังจากที่จบการศึกษาสูงสุดของโรงเรียนไปแล้วก็ต้องหาสถานศึกษาใหม่เมื่อเรียนต่อ บางคนก็ต้องอพยพย้ายถิ่นเพื่อหาที่ทำกินหรือประกอบอาชีพยังถิ่นอื่น ไม่ทราบข่าวบ้าง ไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมบ้าง เพราะภารกิจเรื่องการหาทำกินนั่นเอง และบางครั้งบางโรงเรียนไม่ค่อยได้จัดงานพบปะสังสรรค์ หรืองานวันคืนสู่เหย้า เพราะผู้บริหารโรงเรียนย้ายบ่อยบ้างไม่มีความผูกพันกับโรงเรียนที่ตนทำงานอยู่ นึกถึงอยู่ก็ชั่วคราวคิดถึงเรื่องหาช่องทางก้าวหน้าด้วยการย้ายที่สู่สถานที่ทำงานใหม่ ตลอดจนเห็นแก่ตัวไม่สนใจโรงเรียนเล็ก ๆ ในชนบท ไม่คิดทำการพัฒนาอยู่ก็ชั่วคราวรอโอกาสช่องทางย้ายหนีเป็นส่วนมาก จึงไม่มีนโยบายการจัดงานเพื่อดึงศิษย์เก่ามาช่วยพัฒนาถิ่นเก่าสถานศึกษาเก่าให้ก้าวหน้า และบางครั้งความแตกแยกของสถานศึกษากับวัดกับประชาชนก็มีที่เป็นสาเหตุของการไม่ร่วมมือ ไม่คิดถึงมวลชนมาช่วยกันงานก็ไม่มีการจัด และบางครั้งศิษย์เก่าแต่ละคนมีการศึกษาแตกต่างกันหลังจบจากโรงเรียนเดิม โอกาสของแต่ละคนไม่เหมือนและไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจในฐานะของตนจะมาร่วมงานก็อายสถานภาพความยากจนของตนเองไม่กล้าเข้าสังคม อายเพื่อนที่มีความสูงเด่นในฐานะ และการศึกษาจึงไม่ร่วมมือ เพราะความแตกต่างทางฐานะส่วนตัวนั่นเอง ที่เป็นสาเหตุสำคัญไม่มาร่วมมือในวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า และอาจเป็นไปได้ว่า ทางโรงเรียนไม่มีผลงานการ

พัฒนา ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ที่ดี ๆ ที่จะสร้างความสนใจให้ศิษย์เก่ามาร่วมงานหรือมีฉะนั้น
 ก็ศิษย์เก่ามองไม่เห็น ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดงาน อาจเข้าใจผิดว่างานที่ทาง
 โรงเรียนจัดขึ้นมา ก็เพียงไปนั่งดื่มสุรา ร้องรำทำเพลง ซึ่งสังคมไทยก็จัดกันในรูปแบบนี้ทั่วไป
 เห็นจำเจอยู่แล้ว เลยเบื่อไม่อยากไปร่วม เพราะกลัวเสียเงินโดยเปล่าประโยชน์ ถ้าจัดงานเมื่อไร
 ก็แสดงว่าโรงเรียนกำลังหาเงินโดยเรียกรจากประชาชนอีกแล้ว ความยากจนก็มีส่วนทำให้
 ประชาชนศิษย์เก่าและครูเกิดความท้อแท้ หดหู่ เบื่อหน่ายคำนึงถึงงานดื่มสุราหาเงินเข้า
 โรงเรียน จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เรื่องวันคืนสูญหายของศิษย์เก่ามี
 การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยนั่นเอง

ในรายชื่อเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมากมี 3 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมสำรวจความ
 ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน
 และกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน พิจารณาได้ดังนี้

1. เรื่องการจัดกิจกรรมสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนที่มี
 ระดับการปฏิบัติมากนั้น น่าจะมีสาเหตุมาจากเรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครู
 ผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ว่า โรงเรียนก็คือสมบัติ
 ส่วนรวมของชุมชนที่ต้องเกี่ยวข้องอยู่ตลอดเวลา เพราะประชาชนจะต้องอาศัยโรงเรียนเป็นที่พึ่ง
 และโรงเรียนก็ต้องพึ่งพาประชาชนให้ร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียน จึงต่างฝ่ายต้องอาศัยซึ่งกันและ
 กัน ประชาชนมีความรักเคารพครูอาจารย์ที่สั่งสอนลูกหลานตน จึงต้องการให้โรงเรียนทันสมัย
 ก้าวหน้า ลูกหลานจะได้มีวิชาความรู้ดีขึ้นอีกเป็นผลตามมา จึงต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
 โรงเรียนที่เขามีความรู้สึกรับเป็นเจ้าของและศรัทธา จึงทำให้ทางโรงเรียนต้องจัดการหาข้อมูล
 ในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนอยู่เสมอ โดยสอดคล้องกับ รัชช มกรพงศ์ (2537 : 8)
 กล่าวว่า ท้องถิ่นชนบทส่วนใหญ่แล้วแต่มีทรัพยากรทั้งด้านกำลังคน ทรัพยากรธรรมชาติ และ
 ปัจจัยสำคัญในการผลิตอื่น ๆ อยู่แล้ว สิ่งที่ยังขาดอยู่ในชนบทขณะนี้คือ ทำอย่างไรจึงจะสามารถ
 พัฒนาผู้นำท้องถิ่นและจัดระบบองค์การบริหารในชนบทหรือเปิดโอกาสให้ชาวชนบททุกคนได้เข้ามา
 มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาได้อย่างแท้จริง เมื่อทางโรงเรียนเป็นผู้นำในการพัฒนาจึงได้รับความ
 ร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี จึงมีผลให้ทางโรงเรียนมีกำลังงานปฏิบัติกิจกรรมด้านสำรวจ
 ความต้องการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. เรื่องจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน พิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิวัฒน์ สิงห์ทอง (2538 : 57 - 95) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ และคณะกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ แล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ และคณะกรรมการศึกษา มีทัศนะเรื่องโรงเรียนจัดให้มีการประชุมครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการศึกษาก่อนเปิดหรือปิดภาคเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ชีรวัฒน์ นิเจนตร (2528 : 116 - 117) ที่กล่าวว่า โดยทั่วไปโรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาได้สองแนวทาง คือ บทบาททางอ้อมมาให้นักเรียนเป็นตัวเชื่อมโยงหรือเป็นสื่อกลางระหว่างบ้านกับโรงเรียน กล่าวคือ ให้นักเรียนนำความรู้ ความคิด และทัศนคติต่าง ๆ ที่ได้รับจากโรงเรียนไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองของตน และบทบาททางตรง จัดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนให้ประชาชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างทั่วถึง ติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อจัดบริการความรู้แก่ประชาชน และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 79 - 89) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการพัฒนาชนบทดังนี้ บทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน บทบาทหน้าที่ในการฝึกและพัฒนาบุคลากรในชุมชน บทบาทหน้าที่ในการจัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสาร บทบาทหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางด้านวิชาการและวิชาชีพ บทบาทหน้าที่ในการเป็นศูนย์ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท จากความสอดคล้องตามหน้าที่และความจำเป็นในกิจกรรมที่โรงเรียนต้องทำ ความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียนในแต่ละปี แต่ละภาคเรียนต้องประชุมเพื่อปรึกษาหารือและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในเรื่องการเรียนการสอนของลูกตนเอง และเรื่องทั่วไปทั้งความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ ที่ต้องแจ้งให้ประชาชนทราบ จึงทำให้โรงเรียนต้องดำเนินการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว จึงทำให้กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียนอยู่ในระดับมาก

3. กิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน พิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก โดยทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 79 - 89) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนประถมศึกษาในการเป็นศูนย์ส่งเสริมการศึกษา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด ถือว่าเป็นเรื่องที่ทางโรงเรียนถือเป็นประเพณีอันดีงามที่ทำให้นักเรียนระลึกถึงความกตัญญูต่อโรงเรียนที่ได้รับความรู้จากโรงเรียนที่ได้อบรมสั่งสอนมา และเป็นการพ้นจากความเป็นเด็กประถม จึงถือว่าโรงเรียนจะต้องให้สิ่งที่ดีงาม ให้การอบรมที่เป็นปัจเจกบุคคลแก่ลูกศิษย์ ซึ่งกว่าจะมีวันนี้ต้องใช้เวลาหลายปีจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนถือเป็นหน้าที่พิเศษ และสอดคล้องกับ เพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2533 : 41) ที่กล่าวว่า ในทางสังคมวิทยาเชื่อว่าสถาบันการศึกษามีหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ ถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง ฝึกฝนเพื่อสามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่พิเศษที่จำเป็น เปลี่ยนแปลงแก้ไขวัฒนธรรมโดยเสริมสร้างสื่อค่านิยมหรือความรู้ใหม่ ๆ ด้วยสาเหตุที่โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่พิเศษนอกเหนือการสอนปกติ จึงถือว่าเป็นกิจกรรมกรณีพิเศษของทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน จึงพร้อมใจกันร่วมมือกันอย่างเต็มใจพร้อมเพรียง การปฏิบัติกิจกรรมด้านวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน จึงมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชนบท

พิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 1) เรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต กล่าวว่า มนุษย์นับเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดในโลก ถ้ามนุษย์มีคุณภาพสูงแล้ว มนุษย์นี้เองจะเป็นผู้สร้างโลกรักษารักษาโลก และทำให้โลกเจริญถาวรมั่นคง ในตรงตรงข้ามถ้ามนุษย์ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว มนุษย์นี้เองก็จะทำลายโลก ทำลายสิ่งแวดล้อม และในท้ายที่สุดก็ทำลายตนเอง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

จึงต้องดำเนินการอย่างดีให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปเพื่อพัฒนาสังคม พัฒนาโลก การศึกษาจึงต้องมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก จากความสำคัญของการศึกษาที่โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้แก่ชุมชนตลอดมา จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่กิจกรรมด้านนี้จึงมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตน์ รตกล (2535 : 70) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี แล้วพบว่า ทั้งข้าราชการครูและกรรมการหมู่บ้าน เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมดังกล่าวอยู่ในความต้องการและความสนใจของชุมชนที่ตระหนักถึงความจำเป็น และความสำคัญของการศึกษาเพื่อมาพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคมด้วยวัตถุประสงค์หรือการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชนบท จึงมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน พิจารณาโดยรวมมีการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จาเรญ พรหมมาศ (2535 : 162) ที่พบว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการคัดเลือกผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี สุวรรณประเสริฐ (2535 : 150) ที่พบว่า การปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการคัดเลือกผู้นำให้ได้ผู้นำที่มีความซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณสมบัติของนักพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจตน์ รตกล (2535 : 72) ที่พบว่า การปฏิบัติงานด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิธรรม สิงห์ทอง (2538 : 111) ที่พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการศึกษา มีทัศนะว่า โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า มีความแตกต่างกันด้านความคิดของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีค่าแตกต่างของความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงอยู่ในระดับ .076 เมื่อมีความคิดเห็นแตกต่าง

กันค่อนข้างมาก จึงทำให้การกระทำไม่ไปในแนวทางเดียวกัน เมื่อคิดไม่เหมือนกัน จึงมีความคิดในการทำงานต่างกัน อาจร่วมมือกันทำงานน้อย และเรื่องการคัดเลือกผู้นำในที่นี้ จะพบความหลากหลายในเรื่องความเป็นญาติพี่น้องที่มีอิทธิพลสูง โดยมากประชาชนจะเลือกผู้นำเพียงมองว่าเป็นพี่น้องกัน ต้องช่วยกันไว้ก่อน จึงทำให้โรงเรียนลาภกาใจที่จะไปเสนอแนะให้เลือกคนที่ไม่ใช่พี่น้องเขา โรงเรียนจึงไม่อยากหาเรื่องขัดแย้งกับประชาชนเพราะอาจไม่ได้รับความนับถือและร่วมมือในเรื่องที่โรงเรียนอาจมีความจำเป็นต้องไปขอร้องเขา ถ้าโรงเรียนไปเข้าข้างใดอีกฝ่ายหนึ่ง ญาติพี่น้องของผู้ไม่ได้เป็นผู้นำก็จะไม่ให้ความร่วมมือ อยู่เฉย ๆ หรือทำบ้างแต่ไม่ดีดีกว่า นี่ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง จากปัญหาเรื่องโรงเรียนกลัวสูญเสียมวลชนด้านหนึ่งจึงไม่อยากทำงาน มีเหตุผลอีกด้านหนึ่งคือ เรื่องความยากจนของชุมชน ถ้าการคัดเลือกมีขึ้น เรื่องการซื้อเสียงจะมีอิทธิพลมาก คนมีเงินมักจะจะได้เป็นผู้นำ ส่วนผู้มีความรู้ความสามารถเงินไม่มีก็ไต่ยาก โรงเรียนจะบอกว่าควรเลือกคนนั้นคนนี้ก็ไม่ได้ เพราะครูต้องเป็นกลางทางการเมือง นอกจากสอนนักเรียนเป็นสื่อกลางเท่านั้น จึงไม่ค่อยได้ผล และการยกย่องคนดี ถ้าไม่มีข้อมูลที่มากเพียงพอ ถ้ายกย่องขึ้นมาทีไรก็อาจไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้ ทำให้เข้าจโรงเรียนไม่ช่วยพวกของตนอีก โรงเรียนจึงตกอยู่ในฐานะไม่กล้าดำเนินการจริงจังเท่าไร บางครั้งผู้นำที่กำลังอยู่ระหว่างการคัดเลือกมีเงินหรือมีฐานะดี โรงเรียนก็กลัวอิทธิพลจะทำความเดือดร้อนให้แกตนเอง ผู้ไม่ยุ่งดีกว่า บางครั้งถ้าโรงเรียนจะจัดงานยกย่องคนดีก็ต้องมีของมอบ เช่น ไร่หรือด้วยเกียรติยศ และมีเงินพอสมควรจึงจะจัดงานยกย่องคนดีได้ ถ้าไม่มีงบประมาณใช้จ่ายในการจัดงานก็เลยไม่ทำดีกว่า ประชาชนในชนบทส่วนมากขาดโอกาสทางการศึกษา มีความรู้น้อย และความยากจน จึงน่าจะมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำที่น่าสนใจคือ เรื่องจัดทำมีกิจกรรมยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตน รณกล (2535 : 100) ที่พบว่า กิจกรรมยกย่องกลุ่ม

นักเรียนตัวอย่างโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิธรรม สิงห์ทอง (2538 : 61, 74) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ มีทัศนะว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมนี้โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เน้นเรื่องคุณสมบัติของความเป็นประชาธิปไตยที่มีความเสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด และมีวินัย มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 196) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคณาให้มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดได้ง่าย จัดได้ทุกวัน เช่น การยกย่องนักเรียนหน้าแถวในตอนเช้า เวลาเคารพธงชาติ แม้แต่ในวันประชุมสวดสัปดาห์ ของตักขณักเรียนเก็บได้ ครูยกย่องได้ทุกวันทุกเวลาที่สอนในทุกวิชา บูรณาการได้หมด การแบ่งกลุ่มกันคว่ำมี ประธาน เลขาคณะกรรมการกลุ่ม การจัดกีฬาแบ่งสี การรักษาความสะอาดแบ่งเขตต การจัดชมรมต่าง ๆ มีผู้นำและคณะทำงาน มีผลงานอะไร ครูยกย่องชมเชยเป็นขวัญกำลังใจ และอีกอย่างนักเรียนจะเชื่อฟังครูมาก ทำให้สอนได้ง่าย ต่างกับเรื่องทบทวนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชนที่มีระดับการปฏิบัติน้อย ก็เนื่องมาจากเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนต้องลงทุนมาก มีขั้นตอนมาก และใช้เวลามาก เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน เช่น ต้องมีการประชุมผู้นำท้องถิ่น ครูและผู้เกี่ยวข้อง ชี้แจงวัตถุประสงค์ สร้างแบบประเมิน จัดแจกเอกสาร การรวบรวมผลงาน และตอนท้ายต้องมอบรางวัล เป็นเรื่องใช้เงินค่อนข้างสูงที่ทางโรงเรียนจัดซื้อ จึงไม่ปฏิบัติกิจกรรมด้านนี้และมีผลให้อยู่ในระดับน้อย

5. ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย และข้อที่อยู่ในระดับน้อยคือเรื่องให้นักเรียนทบทวนเกษตรสาธิตตามความต้องการ และกิจกรรมการทำบุญหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว กิจกรรมด้านนี้อยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากการขาดงบประมาณสนับสนุน ความยากจนของประชาชน ทำให้ไม่มีเวลามาเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ต้องหาเงินค่าเช่า เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด ความขาดแคลนในเรื่องปัจจัยสี่ คือ เรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เมื่อไม่มีเงินเพื่อยังชีพ ในเรื่องปัจจัยพื้นฐานในการอยู่รอดของชีวิตมนุษย์จะไม่เข้าร่วมในสังคม หรือมีส่วนร่วมในสังคมด้านอื่น นอกจากต้องกระเสือกกระสนหาปัจจัยสี่มาสนองความต้องการระดับนี้ก่อนแล้วจึงนึกถึงสังคม นั่นคือ การให้การศึกษาแก่คนที่กำลังหิวจะไม่สามารถทำได้ดี เพราะความหิวความจนจะบังคับประชาชนไม่ให้เข้ามาหาโรงเรียน การอพยพย้ายถิ่นหากินเร่ร่อนไปเรื่อย ๆ จะยิ่งหาเวลามาสนใจเรื่องการศึกษา นั้นแทบไม่มีเลย ประชาชนในชนบทขาดความรู้อยู่แล้วยิ่งเป็นปัญหามากขึ้นไปอีก วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำให้การศึกษาแก่ประชาชน เช่น หนังสือหรือวัสดุทัศนอุปกรณ์การเรียน การสอน ถ้าขาดการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยโดยเฉพาะศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน ถ้าเข้าไม่ถึงหรือมาช่วยเสริมแล้ว โรงเรียนจะยิ่งพบปัญหาจนไม่สามารถจะดำเนินงานได้ หนังสือพิมพ์ของหมู่บ้านซึ่งเป็นสื่อความรู้ที่ประชาชนจะได้สนใจการอ่านเพื่อศึกษาข่าวสารความรู้ความเป็นไปของบ้านเมืองก็มีให้บริการแก่ประชาชน โอกาสที่จะพัฒนาชนบทยิ่งยากขึ้นไปอีก โรงเรียนยิ่งไม่ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องจะหมดความพยายามที่จะช่วยประชาชนจึงต้องปล่อยประชาชนขาดการพัฒนาตนเอง ตามไม่ทันความเจริญ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นอีก เช่น บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการสอนบางวิชาชีพแก่ชุมชน

และสาเหตุอีกด้านหนึ่งอาจเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากรที่มากต้องแข่งขันกันทำมาหากิน พื้นที่หากินเท่าเดิมแต่คนมีมากขึ้น การทำมาหากินก็ลำบาก ทรัพยากรต่าง ๆ ถูกใช้ไปอย่างสิ้นเปลือง ยิ่งเพิ่มความทุกข์ยากแก่ประชาชนหนักขึ้นไปอีก การขาดความรู้เรื่องการใช้ยาปราบศัตรูพืช ทำให้ระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เสื่อมทรามลงทุกขณะ ความเจ็บป่วยของชาวชนบทจากภาวะสารเคมีตกค้าง พืชและสัตว์ ดินเป็นพิษ น้ำเป็นพิษ อากาศเป็นพิษ ทำให้พลเมืองมีสุขภาพอนามัยไม่ดี การพัฒนาการศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบยังมีปัญหาเป็นเงาตามตัว เพราะทรัพยากรที่มีอยู่จะลดน้อยลงทุกขณะ ความยากจน

ของประชาชน ความหิวโหย การขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ประชาชนจะไม่มีเวลามาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพราะปัญหาหลายด้านดังกล่าว ท้าให้โรงเรียนขาดความร่วมมือกับประชาชนที่จะเข้ามารับการศึกษา นั่นคือ การปฏิบัติกิจกรรมด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ จึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญ พรหมมาศ (2535 : 163) ที่พบว่า การให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตน์ รอดกล (2535 : 97) ที่พบว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรวิธรรม สิงห์ทอง (2538 : 112) ที่พบว่า โรงเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบอยู่ในระดับปานกลาง การที่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของผู้วิจัยที่กล่าวถึง อาจเนื่องมาจากระดับของปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ ไม่เหมือนกัน และปัญหาของการปฏิบัติงานในกิจกรรมตามวัตถุประสงค์มีระดับต่างกัน คือ มีปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาสังคมมากขึ้น จึงทำการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นานในระดับน้อย และชื่อที่อยู่ในระดับน้อยคือ เรื่องให้นักเรียนทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการ และเรื่องการทำนุยมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน โดยแยกประเด็นอภิปรายเป็นรายชื่อที่น่าสนใจดังนี้

5.1 เรื่องให้นักเรียนทำแปลงเกษตรสาธิตตามความต้องการที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากทั้งครูและประชาชนที่เป็นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้ชีวิตการเดิมอยู่ ไม่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มผลผลิต หลักการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ กระบวนการเพาะปลูกที่ถูกวิจัยจะช่วยผลผลิตให้กับเกษตรกรมากขึ้น นอกจากนั้นอาจเป็นเพราะว่าการทำกิจกรรมนี้ต้องใช้การออกกำลังกายและอยู่กลางแจ้งแดดบ่อย ๆ จึงมีปัญหาทำให้ครูไม่อยากออกไป และผู้ปกครองนักเรียนไม่ประสงค์จะให้ลูกตนต้องทำการเกษตรเหมือนตน ต้องการให้เรียนอย่างเดียวเพื่อหนีอาชีพทำไร่ทำนา ซึ่งมีความลำบากเหน็ดเหนื่อย จึงอยากให้ลูกเรียนหนังสือมากกว่าเห็นลูกออก

จากโรงเรียน จึงต่อว่าครูทุกครั้งที่มาเห็นลูกเห็บเห็บน้อย ทางโรงเรียนจึงไม่อยากทำกิจกรรมที่ผู้ปกครองนักเรียนไม่ต้องการ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานที่สำหรับการทำแปลงเกษตรสาธิตโรงเรียนอาจจะมีพื้นที่ให้นักเรียนทำหรือมีก็น้อย และไม่เหมาะสมในการฝึก และบางครั้งเมื่อให้นักเรียนฝึกลงมือเพาะปลูก ส่วนมากจะพบปัญหาเบ็ดเตล็ดว่าควายชาวบ้านจะเข้ามารบกวน และปัญหาถูกลักขโมยตอนกลางคืนหรือตอนวันโรงเรียนหยุด นอกจากครูอาจขาดความรู้ในเทคโนโลยีมาช่วยในการสอนเพื่อเพิ่มผลผลิต ทั้งครูและเกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการเดิมในการเพาะปลูก การเรียนการสอนในเรื่องนี้จึงไม่มีจุดมุ่งใจให้นักเรียนและประชาชนร่วมมือจึงเป็นไปได้ที่เรื่องนี้อยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538 : 144) ได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ที่กล่าวว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการเดิมในการเพาะปลูก ไม่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มผลผลิต การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ กระบวนการเพาะปลูกที่ถูกวิธีจะช่วยผลผลิตให้กับเกษตรกรมากขึ้น จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กิจกรรมด้านนี้อยู่ในระดับน้อย

5.2 เรื่องการทำนุ้ยหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากครูมีภารกิจมากมายหลายด้าน ไม่มีเวลาพอในการจัดทำนุ้ยหมักที่ต้องใช้เวลาและแรงงานความอดทนในการจัดทำมาก และใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะใช้ประโยชน์ของนุ้ยได้ จึงทำให้ประชาชนไม่นิยม เพราะความไม่สะดวกในการทำและใช้ โดยใช้นุ้ยเคมีซึ่งง่ายกว่าหาซื้อง่าย และตรงเวลากับความต้องการที่ใช้ในการเพาะปลูก และอาจเนื่องมาจากครูขาดความเข้าใจวิธีการทำนุ้ยหมัก กิจกรรมเรื่องนี้จึงมีการปฏิบัติน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538 : 152) ที่ทำคู่มือโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ได้กล่าวว่า ประชาชนในชนบทยังไม่สนใจที่จะปรับปรุงดินด้วยเศษวัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ขาดความรู้และหลักการว่าพืชผักผลไม้ที่ได้รับการดูแลรักษาและใส่ปุ๋ยที่มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอจะเพิ่มผลผลิตมากขึ้น จากที่กล่าวมานี้ อาจเป็นสาเหตุทำให้การปฏิบัติกิจกรรมนี้อยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่ามีปัญหาในเรื่องขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะบริการแก่ประชาชน หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องไม่ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร ไม่มีเอกสารความรู้แจกประชาชนหรือให้บริการ โดยมากจะมีเฉพาะสถิติข้อมูลเก่า ๆ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และไม่มีเวลาเพราะภารกิจมาก มาปฏิบัติงาน ประชาชนส่วนมากยากจนต้องทำงานไม่มีเวลามาใช้บริการข่าวสาร นอกจากจะฟังข่าวสารจากหอกระจายข่าวของโรงเรียนที่มีอยู่เท่านั้น จึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญ พรหมมาศ (2535 : 165) ที่พบว่า การปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นแหล่งข่าวสารปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเหลือ บุปผามาลา (2531 : 14) ที่พบว่า การปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติด้านการจัดศูนย์บริการข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

6.1 พิจารณาเป็นรายข้อเรื่องจัดทำมีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองและครูมีความจำเป็นต้องพบปะกันเพื่อชี้แจงผลการเรียนของนักเรียน การบ้านของนักเรียนที่ครูต้องขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองช่วยกวดขันให้นักเรียนทำ และมีโครงการพัฒนาของโรงเรียนที่ต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง โรงเรียนจึงต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีงามกับผู้ปกครองเสมอ สร้างความเข้าใจได้ใกล้ชิด มีปัญหาความจำเป็นอย่างไร ครูและผู้ปกครองมีโอกาสดำเนินการข้อสงสัยได้อย่างเป็นกันเอง และมีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น โรงเรียนสามารถที่จะให้บริการความรู้ข้อมูลข่าวสารได้โดยตรงถึงตัวและไม่ผิดพลาด โรงเรียนจึงเป็นศูนย์รวมน้ำใจ ศูนย์รวมความรู้ข้อมูลข่าวสารความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ แก่ประชาชนที่มีคุณค่ามาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 77) ที่ว่า โรงเรียนประถมศึกษาควรเป็นศูนย์กลางในการบริการข่าวสาร ศูนย์กลางของการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการของชุมชน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับ ชีรวัฒน์ นิเจนตร (2528 : 116 - 117) กล่าวว่า โดยทั่วไปโรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาได้สองแนวทาง ได้แก่

6.1.1 บทบาททางอ้อม โดยให้นักเรียนเป็นสื่อกลางระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยเด็กนักเรียนจะนำความรู้ ความคิด และทัศนคติต่าง ๆ จากโรงเรียนไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองของตน

6.1.2 บทบาททางตรง โดยการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ให้นักเรียนและประชาชนทั่วไป มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างทั่วถึงทั้งกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมที่สนองต่อความต้องการของชุมชน และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อจัดบริการความรู้แก่ประชาชน จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพิ่มขึ้นอีก

6.2 จากการพิจารณาเป็นรายข้อ มีกิจกรรมชมรมนักเรียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กิจกรรมชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียนและกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากขาดวัสดุอุปกรณ์ให้นักเรียนฝึกอย่างต่อเนื่อง เช่น ไม่มีเงินงบประมาณจัดซื้อกระดาษและเครื่องเขียนให้นักเรียนฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอตลอดปี ทำให้ครั้งคราวเท่านั้นเอง นอกจากนั้นครูต้องรับผิดชอบงานการสอนหลายวิชาและงานพิเศษอีกมาก ไม่มีเวลาที่จะตรวจสอบข่าวคราวผลงานนักเรียนทุกวันได้ และการสอนข่าวเหตุการณ์นั้นต้องใช้การฝึกทักษะวิชาภาษาไทยในการเขียนรายงานข่าวต้องได้ครูที่มีความอดทนอย่างยิ่งมารับผิดชอบ จึงหาผู้รับผิดชอบร่วมมือน้อย และอีกด้านคือความพร้อมของนักเรียนในการใช้วิจารณ์ญาติพี่น้องข่าวสรุปข่าวทำได้ยาก เพราะเด็กยังวิเคราะห์ไม่ค่อยเป็น เลือกข่าวไม่ค่อยเป็น ครูต้องคอยแนะนำเสมออย่างใกล้ชิด จึงจะเกิดผลดี บุคลากรทุกคนได้เอาใจใส่อย่างจริงจังตั้งแต่ผู้บริหารจนมาถึงครูทุกคน จึงจะเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นแหล่งข่าวสารเพิ่มขึ้นอีก หากผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมการจัดทำศูนย์ข่าวสารโดยการกระจายข่าวทางราชการ ข่าวท้องถิ่น ข่าวเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ หวน พันธุ์พันธ์ (2528 : 11) ที่กล่าวว่า สิ่งที่น่าจะพิจารณาดูคือสิ่งพิมพ์อาจทำได้ด้วยการอัดสำเนาเป็นกระดาษแผ่นเดียวหรือแผ่นพับหรือเป็นเล่มก็ได้ และอาจจะออกเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน หรือรายภาคเรียนก็ได้ตามความเหมาะสมตามสภาพของโรงเรียนที่มีค่าใช้จ่ายมากหรือน้อย สำหรับข่าวสารในสังคมนั้นก็ควรมีข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน ข่าวเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่เน้นให้

เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น นอกจากนี้ควรเป็นข่าวที่เกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียนและข่าวอื่น ๆ ที่ชุมชนควรทราบ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากได้ปฏิบัติจะช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ใช้สติปัญญาและเหตุผลในการวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีบทบาทให้บริการข่าวสารแก่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึง ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

7. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการ และอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาชนบทนั้นจะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นอีกหลายหน่วยงาน เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมประมง กรมอนามัย กรมการปกครอง กรมพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร อาจทำให้ปัญหาในเรื่องการประสานงานและขอความร่วมมือและกำหนดเวลาในการร่วมกันพัฒนา และความร่วมมือจากประชาชนซึ่งต้องประสานงานกันอย่างแน่นนอน มิฉะนั้นจะเกิดการผิดพลาดและ เป็นผลต่อการประชาสัมพันธ์กับประชาชนจะไม่เห็นความสำคัญและไม่ร่วมมือ ดังนั้นการติดต่อประสานงานต้องใช้ความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อน ซึ่งบุญทัน ดอกโรสง (2530 : 306) ได้กล่าวถึงการประสานงานพัฒนาชนบทว่า ขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับอำเภออยู่ผูกพันอยู่กับต้นสังกัดมากกว่าที่จะปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาชนบท ทำให้การประสานงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งชาณุวิทย์ อุ่นอนันต์ (2534 : 103) ได้เสนอแนะไว้ว่า เจ้าหน้าที่สักระหวงหลักระดับอำเภอควรจะมีการประสานงานและวางแผนร่วมกันในการพัฒนาชนบทระดับอำเภอ

อย่างไรก็ดีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยมากครูต้องเป็นผู้ดำเนินการระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดเรื่องเวลา เพราะครูต้องออกไปหาหน่วยงานอื่น ๆ มากกว่า จึงทำได้ไม่เต็มที่เพราะต้องทิ้งโรงเรียน เสียผลการเรียนการสอน ไม่มีเวลาเพียงพอและไม่ต่อเนื่อง อาจข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมา น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นศูนย์ประสานงาน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถและปรับเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการประสานงานและขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ มาให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้นำท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน กลุ่ม

แม่บ้าน เป็นต้น ให้มีความรู้ในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกันเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 43) ว่า โรงเรียนควรเชิญกลุ่มบุคคลในท้องถิ่นเข้ารับการอบรมสัมมนาในเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นและการประกอบอาชีพโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง หากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงาน โดยการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการประสบความสำเร็จตามไปด้วย

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีข้อที่น่าสนใจมากคือ การจัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนมีระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในเรื่องการตรวจสุขภาพอนามัยนักเรียนนั้นเป็นหน้าที่ประจำของครูประจำชั้นทุกคนต้องทำอย่างต่อเนื่อง และต้องให้ผู้บริหารโรงเรียนตรวจอยู่เสมอ และในรายงานผลการเรียนต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการทางกายของนักเรียนในแต่ละภาคการศึกษา และสถานอนามัยที่ตั้งอยู่ในแต่ละตำบลมีเขตการรับผิดชอบสุขภาพอนามัยนักเรียนในแต่ละเดือนต้องมาบริการ ซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อนามัยโดยชัดเจน เช่น มาตรวจสุขภาพพัฒนาจิตวัดซินต่าง ๆ มาชั่งน้ำหนักเด็ก เป็นระยะที่หน่วยงานกรมอนามัยได้ร่วมมือกับโรงเรียนอย่างมีระบบ จึงเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้การปฏิบัติกิจกรรมข้อนี้อยู่ในระดับมากที่สุด

8. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากนโยบายการแข่งขันกีฬาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีที่จัดการแข่งขันกีฬาของจังหวัดทุกปี ต้องให้ทุกอำเภอส่งกีฬาโดยคัดเลือกผู้ชนะเลิศแต่ละโรงเรียน แข่งขันกันหลายประเภทตั้งแต่ระดับกลุ่มโรงเรียนจัดแข่งขันก่อนตามลำดับจนถึงระดับจังหวัดในปลายปีการศึกษา ฉะนั้นโรงเรียนทุกโรงเรียนต้องฝึกกีฬากันตลอดปี นอกจากนั้นกิจกรรมกายบริหารหน้าเสาธงของทุกโรงเรียนในตอนเช้าเป็นนโยบายหลักทุกโรงเรียนต้องปฏิบัติและมีนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีเกี่ยวกับเรื่องการแข่งขันยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้า ซึ่งเป็นภัยร้ายแรงเป็นปัญหาของสังคม โรงเรียนต้องสนองนโยบาย โดยใช้การกีฬา นันทนาการให้เยาวชนได้ออกกำลังกายสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อลดปัญหายาเสพติดโดยใช้กีฬาช่วย และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการนั้นให้

โรงเรียนใช้บุคลากรท้องถิ่นมาร่วมรับผิดชอบ ร่วมมือดูแลโรงเรียนให้มาก โรงเรียนจึงต้องปรับตัวเพิ่มขึ้น เพราะต้องเข้าหามวลชนทำความดีเอาอกเอาใจบริการประชาชนทุกระดับชั้นให้มากทุกรูปแบบ ไม่ว่าการประชาสัมพันธ์ การประสานงานการเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ทุกอย่างโรงเรียนต้องเข้ากับมวลชนให้ได้ เพื่อความร่วมมือกันแก้ปัญหาสังคมและพัฒนาโรงเรียนและชุมชน และโรงเรียนขาดงบประมาณอุดหนุนจำเป็นต้องขอแรงงานประชาชนมาช่วยโดยไม่มีค่าตอบแทนเป็นเหตุผลที่โรงเรียนต้องบริการประชาชนทั้งวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เช่น ฟุตบอล สนามกีฬา เพื่อให้นักเรียนและเยาวชนได้มาใช้บริการออกกำลังกาย เกิดการประสานงาน และความรู้สึที่ดีต่อกัน เยาวชนมีที่ระบายความคับข้องใจ เล่นออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อร่างกายในที่แจ้ง ดีกว่าปล่อยให้เขาแสวงหายาเสพติดสิ่งมอมเมาในที่ลับ ไม่อยู่ในสายตาของการควบคุมดูแลแก้ไขของครู ผู้ปกครอง และผู้นำท้องถิ่น

ประเด็นต่อมาที่น่าสนใจคือกิจกรรมด้านนี้ อยู่ในความสนใจและเป็นความต้องการของชุมชน โรงเรียนมีสนาม อาคารสถานที่เอื้ออำนวยสามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีโอกาสดูแลเรียนรู้และปฏิบัติได้จริง ๆ ทั้งนักเรียนและชุมชนมีโอกาสร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และความเข้าใจและส่วนใหญ่มักเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับงานในหน้าที่ของโรงเรียน จึงเป็นผลให้การปฏิบัติกิจกรรมในด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ เจตน์ รอดกล (2535 : 96) ที่พบว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรวรรณ สิงห์ทอง (2538 : 114) ที่พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการศึกษา มีทัศนะว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่ควรสนใจคือมีกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนในชนบทมีฐานะยากจนต้องยุ่งเกี่ยวกับการทำมาหากินประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว ไม่มีเวลาสนุกสนานรื่นเริงเนื่องจากภาวะค่าครองชีพในการดำรงชีวิตประจำวันสูงขึ้น รายได้ไม่สมดุลกับรายจ่าย ทำให้

ประชาชนและเลยไม่สนใจต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกจากกิจกรรมเหล่านั้นเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีของท้องถิ่น เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมประเพณีพื้นบ้าน เป็นต้น

จากข้อเสนอแนะของแบบสอบถามปลายเปิด ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดงบประมาณอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้เพียงพอ แล้วจะทำให้การปฏิบัติงานด้านนี้ดีขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้ดีขึ้น และสร้างความรักความหวงแหน และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นให้เกิดแก่บุคคลในชุมชน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในคู่มือการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (2538 : 202) กล่าวถึงการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านว่าเป็นการจัดให้มีการเล่นพื้นเมือง การรวบรวมศิลปวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่น นอกจากเป็นการฟื้นฟูทะนุบำรุงรักษาเอกลักษณ์ของชุมชนแล้วยังสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ สร้างความรักความหวงแหนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นให้เกิดขึ้นแก่บุคคลในชุมชน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย น่าจะเป็นเพราะว่าความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 8 ด้านของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทนั้น ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความเข้าใจถึงความสำคัญ ความจำเป็น ประโยชน์ที่จะได้จากการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ใกล้เคียงกัน เมื่อมีความรู้ความเข้าใจ

ใกล้เคียงกันย่อมร่วมมือกัน ไม่ต่อต้าน เพราะเห็นคุณค่าของโครงการ ย่อมมีพลังที่นำไปสู่ความคิดที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พร้อมใจกันปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 8 ด้าน ให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ และนอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่สำคัญเนื่องมาจากการอบรมโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ได้มีขั้นตอนการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อเข้าโครงการ การอบรมชี้แจงวัตถุประสงค์ และการพาไปดูงานหลายสถานที่ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกฝ่ายมีความตระหนักในคุณค่าของโครงการ โดยเห็นรูปธรรมของการพัฒนาปรับปรุงจึงพร้อมที่จะนำมาปฏิบัติ ฝากว่าหาความรู้มาปรับปรุงโรงเรียนช่วยประชาชนที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนอย่างเต็มที่ และเนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาชนบท ครูและผู้นำอื่น ๆ ของชุมชนต้องประสานงานกัน พบปะกัน ต้องซักถามกันว่าหาความรู้ จึงทำให้โรงเรียนต้องปรับปรุงบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดควรมีคุณภาพและรับผิดชอบในการสอนกิจกรรมทั้ง 8 ด้าน ด้วยความรู้ความเข้าใจร่วมกันอยู่เสมอ เช่น โรงเรียนต้องปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนด้านวิชาการและอาชีพเพื่อพัฒนาชนบท ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ต้องค้นคว้าหาความรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงทำให้ความสามารถและมีความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนต้องร่วมมือกันด้วยความช่วยกันทุกฝ่ายเท่ากับเป็นการพัฒนาตัวเองให้ผู้รู้ตลอดเวลา ความคิดเห็นจึงใกล้เคียงกันเข้าใจกันดี นั่นคือ จุดประสงค์ของการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 8 ด้าน นั่นเอง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญหลักดันให้ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ต้องปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้รู้ ผู้มีความสามารถอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม แม้จะต่างสถานภาพกันก็จริงมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั่นเอง

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 7) คู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท กล่าวว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท หมายถึง การจัดโรงเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และให้มีผลต่อการที่นักเรียนและบุคลากรในชุมชนจะสามารถนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะการ

ปฏิบัติงาน ตลอดจนเจตคติที่ดีไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมโดย
โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการระดมทรัพยากรและองค์กรทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง ไปด้วยให้เกิด
ประโยชน์สูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน ดังนี้ การปรับปรุงการเรียนการสอน
การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความ
เข้าใจในการพัฒนาชุมชน การรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น การให้การศึกษากับประชาชน
ทั้งในระบบและนอกระบบ การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตใน
ชุมชน การปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ
และการปรับปรุงให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาเจริญ พรหมมาศ (2535 : 170) ที่พบว่า
การปฏิบัติงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
และครูอาจารย์ หัวหน้าโครงการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เหตุผลในการ
อภิปรายรายข้อก็เป็นทางหนึ่งเดียวกันกับการพิจารณาโดยรวมและรายด้าน คือ บุคลากรที่เป็น
ตัวแปรอิสระคือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน
มีความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นใกล้เคียงกัน และเนื่องจากวัตถุประสงค์ของกิจกรรมใน
โครงการทั้ง 8 ด้าน เป็นตัวสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และ
ประธานกรรมการโรงเรียน ต้องปรับตัวเองให้มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน จึงมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อเรื่อง การจัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียน
เพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขายของประชาชน ครูผู้สอนและประธานกรรมการโรงเรียน มีความ
คิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า
ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมรายข้อ
เรื่องการจัดให้มีวันตลาดนัดอย่างเชื่อถือได้ถึงร้อยละ 95 ความคิดเห็นที่ต่างกันนี้ อาจ
เนื่องมาจากครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในวิชาความรู้ อาจจะกว้างขวางกว่าประธานกรรมการ
โรงเรียน เพราะจากการที่อยู่กับโรงเรียนที่เป็นศูนย์กลางทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ย่อมเข้ามา

โรงเรียนอยู่เสมอ และนำความรู้ วัสดุอุปกรณ์ มาถ่ายทอดความรู้ให้มากกว่าประธานกรรมการโรงเรียน ที่อาจต้องไปประกอบอาชีพส่วนตัว มีเวลาอยู่กับโรงเรียนน้อยกว่าบุคลากรของโรงเรียน การฝึกอบรมดูงานจากหน่วยงานราชการส่วนมากจะเรียกครูผู้สอนไปอบรมมากกว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะต้องการให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดวิธีการและความรู้แก่ประชาชน สอดคล้องกับคู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนในด้านอาชีพที่เหมาะสมกับสังคมท้องถิ่น

ในเรื่องการจัดตลาดนัดข้อนี้ ถ้าหากโรงเรียนได้ร่วมมือส่งเสริมความคิดความเข้าใจกับประธานกรรมการโรงเรียนในด้านนี้ให้มากกว่านี้อีก จะบังเกิดผลดีต่อโรงเรียนและชุมชนอย่างมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ปัญหาด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาสำคัญได้แก่ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เพราะอุปกรณ์การเรียนไม่มีคุณภาพ มีส่วนทำให้การปรับปรุงการเรียนการสอนไม่ได้ผล ครูจึงมีความต้องการอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตรงกับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน รองลงมาคือ บุคลากรในหน่วยงานไม่เพียงพอ ปัญหาขาดบุคลากรนี้เป็นสาเหตุทำให้การเรียนการสอนไม่ได้คุณภาพอีกเช่นกัน โรงเรียนจึงมีความต้องการมาก รองลงมาอีกคือ ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ กิจกรรมบางเรื่องต้องหาบุคลากรพิเศษที่มีความรู้มาสอน เช่น การสอนวิชาดนตรี ต้องการครูผู้สอนมีความรู้ทางดนตรีมาสอน และช่างซ่อมเครื่องดนตรีก็เช่นเดียวกัน และปัญหาครูมีภารกิจมากเกินไป เป็นสาเหตุให้กิจกรรมการเรียนการสอนยิ่งไม่ได้ผลอีก เพราะครูต้องมีการงานอื่น ๆ มากเกินไป ย่อมทำให้ครูไม่มีเวลาสอนเด็กตามหน้าที่

1.2 ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ก็เพราะโรงเรียนต้องการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รองลงมาคือ ควรจัดบุคลากรที่ตรงกับความต้องการให้เพียงพอ เพราะโรงเรียนจะดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างได้ผล จำเป็นต้องได้บุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง และข้อเสนอแนะว่ารัฐควรจัดงบประมาณและอาคารสถานที่ให้เพียงพอ เป็นองค์ประกอบของการบริหารให้การเรียนการสอนมีผลดีมากที่สุดต้องมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ จะได้จัดหาจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น อาคารสถานที่เป็นของจำเป็นที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกให้นักเรียนและประชาชนมาใช้อาคารสถานที่อำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนมีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ปัญหาด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ความยากจนของประชาชนสูงสุด แสดงว่าชนบทยังด้อยความเจริญ เพราะประชาชนต้องขัดสนกับการต้องออกไปทำงานตลอดเวลา โอกาสที่จะพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนตรวจสุขภาพอนามัยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ปัญหาทุกด้านจะตามมา ทำให้พัฒนาชนบทยากมาก รองลงมาคือ บุคลากรขาดความรู้ความสามารถยอมทำให้ไม่สามารถพัฒนาชนบทได้ และปัญหาท้ายสุดคือ ขาดความร่วมมือและการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นอุปสรรคสำคัญไม่แพ้ปัญหาด้านอื่น เพราะถ้าขาดความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนจะพัฒนาชนบทไปด้วยความยากลำบากยิ่ง

2.2 ข้อเสนอแนะด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลชนบทที่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับแรก แสดงว่าการพัฒนาชนบทถ้าไม่รู้ข้อมูลที่แท้จริงให้มากพอ การพัฒนาชนบทย่อมผิดพลาดมาก จะได้ประสานงานกับหน่วยงานให้มาช่วยสนับสนุนการพัฒนาแต่ละปัญหาโดยหน่วยงานที่มีความรู้ช่วยแก้ปัญหาก็ตรงกับปัญหาของชนบท ข้อเสนอแนะลำดับต่อมาคือ ควรมีการอบรมสัมมนาและการดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรในชนบทอย่างต่อเนื่อง เป็นข้อเสนอที่

ต้องการให้บุคลากรและประชาชนมีความรู้ในการประกอบอาชีพเพื่อการพึ่งตนเองอย่างถาวร
ชนบทจะได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เสนอแนะลำดับต่อมาคือ ควรจัดตั้งกลุ่มผู้สนใจและ
ศูนย์ฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ข้อเสนอแนะนี้เหมาะสมที่จะได้จัดวิทยากรตามความ
สามารถมาแนะนำได้ตรงกับความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน
มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา
ชุมชน มีปัญหาที่สำคัญคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากที่สุด เพราะจำเป็นต้องใช้
บุคลากรที่ขาดความรู้ความสามารถที่ตรงกับสภาพปัญหาให้กับโรงเรียน เพื่อจะได้ดำเนินการ
สอนประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามความต้องการ งานพัฒนาจะได้สำเร็จเป็นสำคัญ ปัญหาลำดับ
รองลงมาคือ ขาดความร่วมมือจากประชาชน อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาทั้งหลายนั้นต้องการ
ให้ประชาชนในชนบทร่วมมือจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ แต่ประชาชนต้องออกไปประกอบอาชีพ
ไม่มีเวลาร่วมมือ เพราะประชาชนยากจนเป็นปัญหาลำดับสุดท้าย ความยากจนไม่มีอาหารจะ
กิน จะทำให้ประชาชนไม่สนใจและไม่ต้องการอะไรอย่างอื่นแล้ว นอกจากต้องดิ้นรนชวนขาย
หาเงินก่อนจึงไม่มาร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจใน
การพัฒนาชุมชน มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ข้อเสนอแนะที่มากที่สุด ได้แก่ ควรมีการอบรมให้
ความรู้แก่ประชาชนชาวชนบทอย่างต่อเนื่องนั้น อาจเป็นเพราะว่าการให้การอบรมให้ความรู้
แก่ประชาชนนั้นต้องทำจริง ๆ ไม่ใช่ทำชั่วคราวชั่วคราว และมีประชาชนมีจำนวนมากที่ยังไม่
เข้าใจในความรู้ที่อบรมให้ ต่อมาเห็นแบบอย่างแล้วจะอบรมอยากรู้อยากทราบตามที่ผู้เข้ารับ
การอบรมก่อน เห็นว่าเป็นประโยชน์แน่นอนแล้วจึงสนใจมาก การพัฒนาจะบรรลุจุดประสงค์
ตามมา ข้อเสนอแนะลำดับต่อมาคือ ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชนบท
เพราะโรงเรียนเห็นว่าสภาพบุคลากรที่มีอยู่คงทำงานไม่ไหว เพราะขาดเครื่องมือ ขาดวัสดุ
อุปกรณ์ ถ้ามีหน่วยงานอื่นมาช่วยจะพัฒนาได้ดีกว่าปล่อยให้โรงเรียนทำแต่ลำพังฝ่ายเดียว
ลำดับต่อมาคือ ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องอาชีพ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า

การมีอาชีพให้ประชาชนได้ประกอบหรือมีงานให้ทำตามความสามารถของประชาชน ประชาชนชาวชนบทจะได้มีรายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัวได้อย่างสมควร ฉะนั้นอาชีพปกติและอาชีพเสริมจะเพิ่มรายได้แก่ประชาชนให้ชาวชนบทอยู่เย็นเป็นสุขขึ้น ลำดับต่อมาคือข้อเสนอแนะหารายได้เสริมแก่ประชาชนก็ต้องการให้ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากอาชีพปกติ จะได้มีรายได้หลาย ๆ ทาง และข้อเสนอแนะลำดับต่อมาคือ ควรมีการอบรมผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาชนบท อาจเป็นเพราะว่าถ้าผู้นำชนบทไม่ร่วมมือแล้วประชาชนในชนบทจะไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน เพราะชาวชนบทจะมีผู้นำที่เขาเชื่อฟังเป็นหัวหน้าในการพัฒนา

4. ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 ปัญหาด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาที่ประชาชนในชนบทขาดความรู้เรื่องประชาธิปไตย อาจเนื่องมาจากประชาชนไม่ได้รับการศึกษา จึงมีความเินกิดที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยในด้านพวกราชการพวกมัน และเงินตอบแทน ถ้าให้ลงคะแนนคือความถูกต้อง ดังนั้นการซื้อเสียงจึงมีมากในหมู่ชาวชนบทที่ยากจน ซึ่งเป็นปัญหาลำดับต่อมาเพื่อจะได้เงินเอามาใช้จ่าย ส่วนประโยชน์ที่นอกเหนือจากการที่มีตัวแทนมีความรู้ความสามารถเป็นสิทธิเป็นปากเสียงแทนในสภานั้น เป็นเรื่องที่ประชาชนไม่สนใจ นอกจากเรื่องเงินตอบแทน เพราะความยากจนนั่นเอง

4.2 ข้อเสนอแนะด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะที่สำคัญได้แก่ ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้แก่ประชาชน อาจเป็นเพราะว่าสภาพโรงเรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถจะให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชน ต้องได้หน่วยงานอื่นมาช่วย เพราะสภาพครูก็เพียงสอนนักเรียนในโรงเรียนตามหน้าที่ประจำ ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะออกไปสอนประชาชนได้ จึงจำเป็นต้องขอให้หน่วยงานอื่น เช่น ข้าราชการจากที่ว่าการอำเภอมาช่วยทำความเข้าใจให้ความรู้แก่ประชาชนจะได้ผลมาก ข้อเสนอแนะลำดับต่อมาคือ รัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำและควรยกย่องผู้นำท้องถิ่นที่มีผลงานดีเด่น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ประชาชนจะเชื่อฟังผู้นำที่เขาได้อยู่เป็นพวกหรือญาติ

กับเขา ถ้าผู้ใดมีความรู้ความเข้าใจแล้ว ประชาชนจะเชื่อฟังและการพัฒนาจะง่ายขึ้น ทั้งนี้ เพราะผู้ใดได้รับการยกย่องในคุณงามความดี จึงทำให้มีกำลังใจในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ที่ชนบทประสบปัญหาเป็นผลพลอยได้ก็ตามมาจากผู้นำที่ตั้งใจจริง

5. ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 ปัญหาด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ความยากจนและการอพยพย้ายถิ่นฐาน จึงทำให้ขาดความสนใจ อาจเป็นเพราะว่าความยากจนไม่มีปัจจัยสำหรับการดำรงชีวิต ประชาชนจึงต้องดิ้นรนหางานหาอาชีพในชุมชนตนเอง ไม่มีก็ต้องออกไปหาที่อื่น เช่น การอพยพเข้ามาในเมืองเพื่อหางานทำเพื่อจะมีรายได้ จึงไม่มีชาวชนบทสนใจการศึกษา นอกจากต้องการรับจ้างทำงานที่ยังเมืองหลวง ปัญหาที่สำคัญลำดับต่อมาคือ ประชาชนในชนบทขาดความรู้และขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาหลัก ชาวชนบทขาดความรู้จึงขาดอาชีพ จึงไม่มีงานทำ และไม่มีรายได้ และไม่มีเงินที่จะจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและใช้ในการศึกษาหาความรู้ เช่น ไม่มีวัสดุทัศนอุปกรณ์ในการศึกษา

5.2 ข้อเสนอแนะด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญได้แก่ ควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานกรมการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูต้องสอนนักเรียนอยู่ในโรงเรียน ไม่มีเวลาออกไปหาประชาชน เพราะภารกิจหน้าที่ประจำจึงต้องทำให้หน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยสอนชาวชนบท เพื่อแบ่งเบาภาระแก่โรงเรียน การพัฒนาด้านนี้จะประสบผลสำเร็จมาก และเสนอแนะแก้ปัญหาลำดับต่อมาคือ ควรจัดการอบรมวิชาชีพและความรู้หลายด้านแก่ประชาชนก็อาจเป็นเพราะจะทำให้ประชาชนได้มีอาชีพหลาย ๆ อย่างทำเพื่อเพิ่มรายได้พิเศษเพิ่มขึ้นอีก

6. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน
มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 ปัญหาด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน มีปัญหาสำคัญลำดับแรกได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน ทั้งนี้เพราะข่าวสารต่าง ๆ นั้นต้องมีสิ่งพิมพ์หรือระบบสื่อสารข้อมูลให้ประชาชนได้อ่านได้ฟังและลงมือปฏิบัติ แต่ขาดงบประมาณแล้วก็ทำไม่ได้ ปัญหาลำดับต่อมาคือ ประชาชนมาใช้บริการข่าวสารข้อมูลของโรงเรียนน้อย อาจเป็นเพราะว่าประชาชนไม่มีเวลาเนื่องจากต้องไปประกอบอาชีพส่วนตัวเพื่อความอยู่รอด ปัญหาลำดับต่อมาคือ ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน อาจเป็นเพราะครูต้องสอนนักเรียนประจำอยู่ในโรงเรียน เวลาที่จะไปพบปะประชาชนมีไม่มาก จึงไม่สามารถทำงานด้านนี้ให้ได้ดี

6.2 ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ รัฐควรจัดงบประมาณสนับสนุนก็เพื่อจะได้มีงบประมาณมาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาด้านนี้ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ข้อเสนอแนะลำดับต่อมา ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการ ก็เพื่อให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญของข่าวสารข้อมูลที่จะเป็นเพื่อการปรับปรุงคุณภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ลำดับต่อมาคือข้อเสนอแนะให้รัฐควรจัดหาอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่มีเอกสารและอุปกรณ์เพียงพอแก่การปรับปรุงงานพัฒนาด้านนี้ เพราะไม่มีงบประมาณจัดซื้อจัดหาให้ประชาชนชาวชนบท

7. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

7.1 ปัญหาด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ครูขาดความรู้ความสามารถและไม่มีเวลาเพื่อตอบสนองแก่ประชาชนที่ต้องการอาชีพเสริมรายได้ จึงต้องการบุคลากรด้านนี้มาก ปัญหาลำดับต่อมาคือ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องมาจากงบประมาณไม่มีดำเนินงาน การพัฒนาเพื่อจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ

ในการบริการประชาชน ลำดับต่อมาคือ ขาดบุคลากรในการดำเนินงาน เพราะโรงเรียนมีครูอยู่จำนวนจำกัด จึงไม่สามารถทำหน้าที่บริการประชาชนในด้านนี้ จึงไม่ค่อยได้ผล

7.2 ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ มีข้อเสนอแนะสำคัญได้แก่ ควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชน อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดบุคลากรและไม่มีเวลาพอ จึงต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมาจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมแก่ประชาชน ประชาชนจะสนใจและเข้ารับการอบรมตามความถนัดความสนใจของตนเองเพื่อเพิ่มรายได้ และปรับปรุงความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น

8. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

8.1 ปัญหาด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น มีปัญหาที่สำคัญคือ ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น ฟุตบอล ให้เยาวชนได้เล่นออกกำลังกาย และไม่มีเงินงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การกีฬาอีกหลายชนิดมาบริการ ลำดับต่อมาคือ ปัญหาที่ไม่มีอาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐานให้ประชาชน เพราะมีพื้นที่จำกัด ขยายไม่ได้ เพราะไม่มีงบประมาณจัดสร้างจึงขอให้ทางรัฐช่วยจัดหาให้ ลำดับต่อมาคือ ปัญหาที่ประชาชนสนใจน้อยก็เนื่องมาจากความยากจนที่ต้องไปทํามาหากิน ปัญหาต่อมาคือ ไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนก็เนื่องมาจากต้องออกไปประกอบอาชีพหารายได้จนเจ็ครอบครัวยุ จึงไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

8.2 ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะสำคัญคือ ควรจัดงบประมาณ อาคารสถานที่ และอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดแคลนและต้องการให้กิจกรรมด้านนี้บรรลุจุดประสงค์ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง รัฐจึงควรช่วยให้การสนับสนุนตาม

ข้อเสนอแนะนี้ ลำดับต่อมาคือ ข้อเสนอแนะครูควรสอนเฉพาะกิจกรรมในหลักสูตรเท่านั้น ส่วนกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีจำนวนน้อย มีภารกิจมากเกินไป ไม่มีเวลาทำกิจกรรมเพื่อสนองวัตถุประสงค์ ขาดขวัญกำลังใจ และขาดการเอาใจใส่ดูแลจากผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น และนอกจากนั้นครูอาจเข้าใจผิดว่ากิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 8 ด้าน เป็นงานที่เพิ่มภาระให้แก่ครู แท้จริงแล้วกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 8 ด้านนี้ เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรทุกประการ เป็นการนำความรู้ที่เป็นภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติที่เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ประชาชนในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยการพึ่งตนเอง มีโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการรวมระดมทรัพยากร และองค์กรทั้งหลายที่เกี่ยวข้องมาช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียนนักเรียนและประชาชนชาวชนบทอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 7) ในคู่มือดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ที่กล่าวว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท หมายถึง การจัดโรงเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และให้มีผลต่อการที่นักเรียนและบุคลากรในชุมชนจะสามารถนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติงาน ตลอดจนเจตคติที่ดีไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม โดยโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการระดมทรัพยากรและองค์กรทั้งหลายที่เกี่ยวข้องไปช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลำดับต่อมาคือ ข้อเสนอแนะให้มีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานโดยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อความสำเร็จของงานตามโครงการนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบททั้ง 8 ด้าน ของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีที่เข้าโครงการโดยรวมทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อแล้วเห็นสมควรให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรสนับสนุนและให้ความสนใจการฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นเรียนของนักเรียน ประโยชน์ของการถนอมอาหารเพื่อสุขภาพ ส่งเสริมการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน วันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่าอย่างต่อเนื่อง การจัดทำป้ายคำขวัญ เสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน จัดประกวดบ้านสะอาดของชุมชน จัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของชุมชน

2. ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรร่วมมือกันจัดทำแผนผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน จัดศูนย์ส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน และร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และสนับสนุนเรื่องการกีฬา เพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัย

3. ผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรสนับสนุนงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทให้มากกว่านี้

4. ผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศ การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องมีขวัญกำลังใจงานการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับที่รับผิดชอบในงานการปฏิบัติกิจกรรมตาม วัตถุประสงค์ 8 ด้าน ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ ควรจะเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานได้ดีเด่นให้ทราบทั่วกัน เพื่อให้เป็นขวัญและกำลังใจแก่โรงเรียนและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป

6. ควรให้หน่วยงานทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท มีการประสานการปฏิบัติงานร่วมกันกับโรงเรียนที่ดำเนินการปฏิบัติงานกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรจัดอบรมสัมมนาและดูงานให้กับครู อาจารย์หรือผู้เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ 8 ด้าน ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นการทำงานประสิทธิภาพของงาน และเป็นขวัญกำลังใจในการทำงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทเพื่อทราบสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของโครงการ

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท มีผลกระทบต่อการพัฒนาชนบท ด้านสังคม การเมือง การปกครอง และด้านเศรษฐกิจ โดยศึกษาจากผู้นำชุมชนว่าชุมชนได้รับประโยชน์อะไรบ้าง จากการดำเนินงานตามโครงการของโรงเรียน

2.3 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรม 8 ด้าน ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท โดยศึกษาจากนักเรียนที่เข้าโครงการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. สำนักงาน. เอกสารประกอบการอบรมเจ้าหน้าที่ดำเนินงานโครงการ กศ.พช. และประชุมผู้แทนท้องถิ่นในเขตบริการของโรงเรียน ปีงบประมาณ 2535. สุพรรณบุรี : หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี, 2535. อัดสำเนา.
- _____. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539. สุพรรณบุรี : ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี, 2539(ก). อัดสำเนา.
- _____. เอกสารประกอบการสรุปผลการดำเนินงานโครงการ กศ.พช.ปีงบประมาณ 2539. สุพรรณบุรี : ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี, 2539(ข). อัดสำเนา.
- _____. เอกสารประกอบการอบรมเจ้าหน้าที่ดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ปีงบประมาณ 2539. สุพรรณบุรี : ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี, 2539(ค). อัดสำเนา.
- เกียรติ หิรัญกาญจน์. การศึกษาการปฏิบัติงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "กรมการพัฒนาชุมชน," หมู่บ้านชนบทไทย. กรุงเทพฯ : หจก.เพิ่มเสริมกิจ, 2534(ก).
- _____. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.
- _____. คู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.
- _____. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534(ข).
- _____. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2528.
- _____. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 1 โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- _____. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 1 โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- _____. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 11 โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2528.
- _____. รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ยากจน (กศ.พช.). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529(ก). อัดสำเนา.
- _____. รายงานผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ปีงบประมาณ 2526-2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. รายงานผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ปีงบประมาณ 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- _____. รายงานผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ประจำปีงบประมาณ 2539. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการสัมมนาผู้รับผิดชอบ

โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ปีงบประมาณ 2537.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

_____. โรงเรียนกับการพัฒนาชนบท : โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

ยากจน (กศ.พช.). กรุงเทพฯ : กราฟิเคอาร์ท, 2529(ข).

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2526-2529). กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย จำกัด, 2525.

_____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2530.

_____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2535.

_____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544).

กรุงเทพฯ : สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2537. อัดสำเนา.

คว้น ขาวหนู. "บทบาทของโรงเรียนในการพัฒนาชนบท," มิตรครู. 22(5) : 41 ;

พฤษภาคม 2526.

จังหวัดสุพรรณบุรี, สำนักงาน. บรรยายสรุปจังหวัดสุพรรณบุรี ประจำปี 2539.

สุพรรณบุรี : สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2539. อัดสำเนา.

เจตน์ รอดกล. การศึกษาการปฏิบัติงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

(กศ.พช.) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี.

ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2535. อัดสำเนา.

จำเริญ พรหมมาศ. การศึกษาการปฏิบัติงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขต

ชนบทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

นครศรีธรรมราช. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สงขลา, 2535. อัดสำเนา.

- ชาญวิทย์ อุ่นอนันต์. การศึกษาการดำเนินงานพัฒนาชนบทของศึกษาศาสตร์อำเภอในเขต
การศึกษา 5. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2534. อัดสำเนา.
- ธีรวัฒน์ นิเจนตร. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรม
การฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2528.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์
หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ธวัช มกรพงศ์. ยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด,
2537.
- บุญทัน ดอกไธสง. การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม (ทวิลักษณ์) ในการพัฒนาชนบทไทย กรณี
เฉพาะจีน อินเดีย ใต้หวัน ญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- บุญทัน สุขกลาง. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขต
ชนบท (กศ.พข.) ตามทักษะของข้าราชการครูและนักเรียนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- บุญเหลือ บุพพามาลา. การศึกษานโยบายและความต้องการของครูเกี่ยวกับการดำเนินงาน
โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน (กศ.พข.) ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- พัฒนาชุมชน, กรม. กระทรวงมหาดไทย. ชนบทไทย. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533.
- เพทาย ทองมหา. "แผนฯ 8 รื้อนจำ," คุรุสภาสาร. 20 : 26 - 27 ; พฤษภาคม
2538.
- ไพฑูรย์ น้อมกล่อม. การศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการวัดผลการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียน ในเขตการศึกษา 5. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

เพ็ญแข ประจวบจันทน์. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์

ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วริวรรธ สิงห์ทอง. ศึกษาการปฏิบัติงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

วาริรัตน์ เกิดผล. การศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน

ในเขตชนบท จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,

2535.

_____. การวางแผนการศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยอาศัยหลักวิชาการ. กรุงเทพฯ :

สำนักงานวางแผน กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.

_____. คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา

ลาดพร้าว, 2526.

สุรัชชัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดพัฒนาศึกษา หน่วยที่ 12 - 15.

นนทบุรี : บริษัทประชาชนจำกัด, 2532.

สุเมธ ตันติเวชกุล. "การพัฒนาชนบท." ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 12.

หน้า 203. กรุงเทพฯ : คำนสุทธาการพิมพ์ จำกัด, 2538.

เสรี สุวรรณประเสริฐ. การศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษาในโครงการและนอกโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน

ในเขตชนบทจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. บัณฑิต : มหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์, 2533. อัดสำเนา.

พวน พันธุ์พันธ์. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2528.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, N.J. :
Prentice-Hall. 1977.

Bruce, Elkins Louis. "The Role of the Elementary Principal in
Communicaty School Relation," Dissertation Abstract
International. 139(11) : 6062 ; 1979.

Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing.
3rd ed. New York : Harper and Row, 1970.

Krejcie, Robert V. and Daryle E. Morgan. "Determining Sample Size
for Research Activities," Educational and Psychological
Measurement. 30(3) : 608 - 610 ; Autumn, 1970.

Ramirez, Emiliano C. "Activities and Procedures of Some Community
Schools in the United States and Their... Implications for
the Philippines," Dissertation Abstract International.
20(6) : 128 - 2186 ; 1959.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โศตรบรรเทา อาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ดร.ปราโมทย์ จันทรเรืองศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เดิมบางนางบวช

ที่ ทม 1007/83

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 สิงหาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายเกรียงไกร รุกขชาติ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอก การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อ
พัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ. งามใจ แสงพันธ์

ประธาน

รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเดิมบางนางบวช ด้านข้าง ดอนเจดีย์ สามชุก และ
หนองหญ้าไซ โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการ
โรงเรียนในโครงการตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2540 เพื่อเป็น
ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 1170/1083

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ถนนมาลัยแมน 72000

11 กันยายน 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอสามชุก อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอ
เดิมบางนางบวช และอำเภอด่านช้าง

ด้วย นายเกรียงไกร รุกขชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้า
โครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนในโครงการ ตอบแบบสอบถามในระหว่าง
เดือนสิงหาคม - กันยายน 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นใน
การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขต
ชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้ความร่วมมือในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ์ ม่วงทอง)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร.521832, 522291, 522491 ต่อ 105

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนา

หมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สถานภาพของท่านขณะนี้ เป็น

[] ผู้บริหารโรงเรียน

[] หัวหน้าโครงการ

[] ครูผู้สอน

[] ประธานกรรมการโรงเรียน

ตอนที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับการปฏิบัติกิจกรรมตามรายการต่อไปนี้ว่า โรงเรียนได้จัดทำมากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับการปฏิบัติมากน้อยตามความคิดของท่าน

ข้อที่	การปฏิบัติกิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน</u>					
1.	จัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน.....					
2.	จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน.....					
3.	จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสหกรณ์โรงเรียน.....					
4.	จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด..					
5.	จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหาร กลางวัน.....					
6.	จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงความกตัญญู...					
7.	จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการออมทรัพย์.....					
8.	จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร.....					
9.	จัดให้มีการฝึกสมาธิเพื่อทำจิตให้สงบ.....					
10.	จัดให้มีกิจกรรมฝึกแต่งคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับชั้นของ นักเรียน.....					

ข้อที่	การปฏิบัติกิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ของท้องถิ่น</u>					
11.	จัดสำรวจความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน.	...	...		...	...
12.	จัดทำมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน.....	...	...		...	...
13.	จัดทำมีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดทุกภาคเรียน.....	...	...		...	...
14.	จัดทำมีการประชุมผู้ปกครองก่อนปิดภาคเรียน.....	...	...		...	...
15.	จัดทำมีกิจกรรมวันอาลาเมื่อเรียนจบชั้นสูงสุด.....	...	...		...	...
16.	จัดทำมีกิจกรรมวันคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่า.....	...	...		...	...
17.	จัดทำให้มีรมผู้ปกครองมีส่วนในการบริหารโรงเรียน.....	...	...		...	...
	<u>ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาชุมชน</u>					
18.	จัดทำให้นักเรียนร่วมแรงกันพัฒนาสาธารณสมบัติ.....	...	...		...	...
19.	ประสานงานกับสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน..	...	...		...	...
20.	ประสานงานให้ประชาชนร่วมแรงกันพัฒนาท้องถิ่นของตน...	...	...		...	...
21.	จัดทำป้ายคำขวัญส่งเสริมสร้างอุดมการณ์พัฒนาชุมชน.....	...	...		...	...
22.	จัดทำมีการปลูกพืชยืนต้นเพื่อความร่วมมือของชุมชน.....	...	...		...	...
23.	จัดทำมีการประกวดบ้านสะอาดของชุมชน.....	...	...		...	...
24.	จัดทำมีการจัดตั้งกลุ่มบ้านปลอดยาบ้า.....	...	...		...	...

ข้อที่	การปฏิบัติกิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้นำท้องถิ่น</u>					
25.	จัดให้มีการคัดเลือกผู้นำชุมชนดีเด่น.....	...	...	...	...	...
26.	จัดให้มีการฝึกอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชน.....	...	...	...	...	...
27.	จัดให้มีการศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำของชุมชน.....	...	...	...	...	...
28.	จัดให้มีการยกย่องกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง.....	...	...	...	...	...
29.	จัดให้มีการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม.....	...	...	...	...	...
30.	จัดกิจกรรมให้บุคคลดีเด่นของชุมชนได้เผยแพร่ผลงาน.....	...	...	...	...	...
31.	จัดทำแฟ้มผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องคนดีของชุมชน.....	...	...	...	...	...
	<u>ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ</u>					
32.	ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความต้องการ.....	...	...	...	...	...
33.	จัดให้นักเรียนเลี้ยงสุสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน.....	...	...	...	...	...
34.	จัดกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ.....	...	...	...	...	...
35.	จัดให้มีการจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนแก่ชุมชน.....	...	...	...	...	...
36.	จัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้รู้จักการซื้อขาย.....	...	...	...	...	...
37.	จัดกิจกรรมการทำบุญหมักเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน.....	...	...	...	...	...
38.	จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชนสำหรับผู้สนใจ.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	การปฏิบัติกิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน</u>					
39.	จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง.....	...	...	...	...	...
40.	จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการรวบรวมข้อมูลสำหรับชุมชน.....	...	...	...	...	...
41.	จัดให้มีกิจกรรมศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน.....	...	...	...	...	...
42.	จัดให้มีกิจกรรมตกแต่งป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญของชุมชน.....	...	...	...	...	...
43.	จัดกิจกรรมชมรมนักเขียนเพื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น.....	...	...	...	...	...
44.	จัดให้มีชมรมผู้สื่อข่าวนักเรียนในโรงเรียน.....	...	...	...	...	...
45.	จัดให้มีกิจกรรมการประกวดข่าวดีเด่นในปลายภาคเรียน.....	...	...	...	...	...
	<u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน</u>					
	<u>ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ</u>					
46.	จัดให้มีการบริการสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน.....	...	...	...	...	...
47.	จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแก่ชุมชน.....	...	...	...	...	...
48.	จัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน.....	...	...	...	...	...
49.	จัดกิจกรรมศูนย์ประสานงานเพื่อวิชาชีพท้องถิ่น.....	...	...	...	...	...
50.	จัดกิจกรรมกองทุนสวัสดิการแก่นักเรียน.....	...	...	...	...	...
51.	จัดกิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา.....	...	...	...	...	...
52.	จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน.....	...	...	...	...	...

ข้อที่	การปฏิบัติกิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา</u>					
	<u>นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น</u>					
53.	จัดให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามัคคี..	...	...		...	...
54.	จัดให้มีการนันทนาการสำหรับประชาชนในโรงเรียน..	...	...		...	...
55.	จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน.....	...	...		...	...
56.	จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและของท้องถิ่น.....	...	...		...	...
57.	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการด้านอาคาร สถานที่.....	...	...		...	...
58.	จัดกิจกรรมวันถวายพระพรของสถาบันพระมหากษัตริย์.....	...	...		...	...
59.	จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาในโรงเรียน.....	...	...		...	...

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาปัญหาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตาม

วัตถุประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ในช่องว่างต่อไปนี้

1. ด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1 ปัญหา.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

2. ด้านการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น

2.1 ปัญหา.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน

3.1 ปัญหา.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

4. ด้านการรู้จักคัดเลือกและพัฒนาผู้แข่งขันท้องถิ่น

- 4.1 ปัญหา.....

 4.2 ข้อเสนอแนะ.....

5. ด้านการให้การศึกษากับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ

- 5.1 ปัญหา.....

 5.2 ข้อเสนอแนะ.....

6. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน

- 6.1 ปัญหา.....

 6.2 ข้อเสนอแนะ.....

7. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์ประสานงาน ตลอดจนบริการด้านวิชาการและอาชีพ

- 7.1 ปัญหา.....

7.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

8. ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และ ประเพณีในท้องถิ่น

8.1 ปัญหา.....

.....

.....

8.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายเกรียงไกร รุกขชาติ

เกิดวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2496

สถานที่เกิด อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 30/1 หมู่ที่ 4 ตำบลโคกช้าง
อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองตาแก้ว

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองตาแก้ว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2506 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดหลักแก้ว
อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

พ.ศ.2509 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตันติวิทยานุกูล
อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

พ.ศ.2511 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

พ.ศ.2512 บ.บ. (ประกาศนียบัตรครูประถมศึกษา)

พ.ศ.2515 พ.ม. (ประกาศนียบัตรพิเศษครูมัธยม)

พ.ศ.2520 ศศ.บ. (การปกครอง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ.2541 กศ.ม. (วิชาเอกการบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ກາດພວກ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน
ในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ
ของ
เกรียงไกร รุกขชาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็น และเพื่อรวบรวม ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธาน กรรมการโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมแปดด้าน ของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อ พัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน จำนวน 405 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายแบบหลายขั้นตอน และวิธีของ เครซี และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่าห้าตัวเลือก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และวิธีของนิวแมน ทูลส์

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน ทั้งหมด มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมโดยรวมและเป็นรายด้านทั้งแปดด้าน ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน การพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน และด้านการปรับปรุง โรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น และอยู่ ในระดับน้อยในด้านการให้การศึกษแก่ประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ

2. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน แต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมโดยรวมและเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในด้านการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการพัฒนา บุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในด้านการปรับปรุง โรงเรียนให้เป็นศูนย์ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น

3. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน แต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมโดยรวม และเป็นรายด้าน และรายข้อ ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามก็ดี ครูผู้สอนและประธานกรรมการ

โรงเรียน มีความคิดเห็นในเรื่องกิจกรรมการจัดให้มีวันตลาดนัดของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้
รู้จักการซื้อขาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน
เห็นว่ามีความเห็นเรื่อง การขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดแคลน
บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ ภารกิจของครูมีมากเกินไป ความยากจนของประชาชน
การขาดความร่วมมือจากประชาชน ประชาชนขาดความรู้ และขาดงบประมาณ

5. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียน
เสนอแนะว่า ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ควรจัดหาบุคลากรให้เพียงพอ ควร
จัดโครงการฝึกอบรมและดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากร ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น
และควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ

OPINIONS ON ACTIVITY PERFORMANCE OF SCHOOLS IN THE EDUCATIONAL
PROJECT FOR VILLAGE DEVELOPMENT IN RURAL AREAS UNDER THE
OFFICE OF SUPHAN BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

KRIANGKAI RUGKACHAD

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 1998

The purposes of this research was to study and compare the opinions, and to gather additional problems and suggestions of school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons in the activity performance of schools in the Educational Project for Village Development in Ruras Areas under the Office of Suphan Buri Provincial Primary Education in eight aspects.

The sample used in this research included 405 school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons, chosen by the multi-stage simple random sampling technique, and Krejcie Morgan's technique. The instrument used for collecting the data was the five-point-rating-scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data included percentage, mean, standard deviation, F-test, and Newman-Keuls' Method.

The main research findings were summarized as follows:

1. All school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons had opinions in activity performance as a whole, and in most aspects at a moderate level, but at a high level in the aspects of instructional improvement, local personnel development on community development, improvement of schools as centers for sports, recreation, art, culture and local tradition; and at a low level in the aspect of provision of formal and nonformal education for people.

2. Each groups of school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons had opinions in performance

of activities as a whole at a moderate level, but at a high level in the aspects of instructional improvement and local personnel development on community development. It was also found that the project heads, teachers and school board chairpersons had opinions at a high level in the aspect of improvement of schools as centers for sports, recreation, art, culture and local tradition.

3. Each group of school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons had opinions in activity performance as a whole, and by aspect and by item in majority with no statistically significant difference. However, the teachers and school board chairpersons had opinions in activity performance on organizing the school market days for promoting marketing with statistically significant difference at the .05 level.

4. The school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons had problems on lacking instructional materials and equipment, shortcoming of personnel, lacking qualified and experienced personnel, teachers having too many tasks, poverty of the people, lacking people's participation, people lacking knowledge, and lacking budget.

5. The school administrators, project heads, teachers, and school board chairpersons suggested that quality instructional materials and equipment be provided, sufficient personnel be provided, training and study tour programs be organized for personnel development, more cooperation among other related agencies be sought, and sufficient budget be provided.